

Nämndernas verksamhetsberättelser

2025-01-01 – 2025-08-31

Innehållsförteckning

Kommunfullmäktige, kommunrevision, valnämnd samt överförmyndare	3
Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen	6
Bygg- och miljönämnd.....	19
Teknik- och griftegårdsnämnd	25
Kultur- och fritidsnämnd	39
Individ- och arbetsmarknadsnämnd.....	52
Barn- och utbildningsnämnd.....	60
Vård- och omsorgsnämnd.....	71
Tranås Stadshus AB.....	78
Tranås Energi AB.....	79
AB Tranåsbostäder	85

Kommunfullmäktige, kommunrevision, valnämnd samt överförmyndare

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Dess uppgift är att fatta beslut i ärenden som är principiellt viktiga eller av större betydelse för kommunen, samt för de kommunägda aktiebolagen.

Kommunfullmäktige har ingen egen personal anställd utan nyttjar personal från kommunledningskontorets kansliavdelning.

Kommunfullmäktiges presidium består av kommunfullmäktiges ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning. De bereder också revisorernas budget.

I Tranås kommun finns två fullmäktigeberedningar; Demokratikommittén och Valberedningen.

Demokratikommittén består av en representant från samtliga partier i kommunfullmäktige och lika många ersättare. Demokratikommittén arbetar med frågor som ska stärka demokratin i kommunen.

Valberednings uppdrag är att lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionen arbetar på kommunfullmäktiges uppdrag med att:

- Granska samtliga nämnder samt samordna lekmannarevisionen av kommunens bolag och stiftelser.
- Öka effektivitet och säkerhet i kommunen.
- Pröva om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och räkenskaperna rättvisande.

Kommunrevisionen består av sex förtroendevalda revisorer.

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden. Det innebär att valnämnden är lokal valmyndighet och bland annat utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar

förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen. Valnämnden har ingen egen personal anställd utan nämnden lånar personal från kommunledningskontoret.

Valnämnden ansvarar lokalt för att de allmänna valen hålls vart fjärde år samt val till Europaparlamentet vart femte år. Kommunen ansvarar för såväl processen under valdagen som under den tre veckor långa förtidsröstningsperioden. Mellan valåren bedrivs verksamheten i mindre omfattning.

Överförmyndaren

Överförmyndaren ska rekrytera och granska ställföreträdare det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Ställföreträdarna har i sin tur i uppdrag att på ett förväntat sätt bistå de huvudmän som enligt beslut beviljats nödvändig hjälp.

Organisationen består av två förtroendevalda personer, en överförmyndare och en ersättare. Mynligheten har cirka 200 ställföreträdare som på ideell basis verkställer det/de uppdrag de åtagit sig och ger efterfrågat stöd till respektive huvudman.

Överförmyndarens verksamhet handläggs från oktober 2024 av Höglandets överförmyndarverksamhet. Kommunfullmäktige tog 10 juni 2024 beslut om att från 2027 ingå Höglandets överförmyndarnämnd som är en gemensam nämnd för kommunerna Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Höglandets överförmyndarverksamhet har sitt kontor i Vetlanda.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Tranås kommunfullmäktige beslutade att göra avsteg från nuvarande riktlinjer för budgetprocessen inför 2025. Detta skedde då kommunen deltagit i ett projekt som drivs av SKR, där en ny resursfördelningsmodell togs fram. Det har inneburit att kommunens budgetprocess har förändrats och beslut om budget fattades i juni 2025. Nämnderna har tagit fram underlag med konsekvensbeskrivningar och prioriteringar baserade på så kallade tekniska ramar, och dessa beslutades i april 2025.

Kommunfullmäktige har även antagit ett reviderat reglemente för bygg- och miljönämnden, då nämnden från och med 1 januari 2025 övertagit ansvaret för tillsyn av alkohol, tobak, nikotinprodukter och vissa läkemedel från socialnämnden.

Ett nytt arkivreglemente har antagits som ersätter det tidigare från 1995, senast reviderat 2007. Det nya reglementet har uppdaterats för att anpassas till gällande lagstiftning och för att modernisera språk och tydliggöra ansvarsfördelning inom arkivhantering.

Kommunfullmäktige har bifallit en motion från Miljöpartiet om att övergå till förnybart bränsle, HVO100, i kommunens fordon och arbetsmaskiner. Detta anses ligga i linje med kommunens mål att minska koldioxidutsläppen, då användning av HVO100 minskar utsläppen med över 90 procent jämfört med fossil diesel.

Kommunfullmäktige har godkänt en reviderad finanspolicy för kommunkoncernen, där tidigare riktlinjer nu integreras i den uppdaterade policyn.

Vidare har nya avgifter fastställts inom funktionshinderomsorgen. Bland annat har grundavgift för bostad med särskild service fastställts samt månatlig måltidsavgift har fastställts för insatsen bostad med särskild service, inriktning gruppboende även avgifter för resor har fastställts för boende i serviceboende. Avgifterna gäller från 1 maj 2025 och kommer att justeras årligen.

Kommunfullmäktige har även antagit reviderade taxor inom livsmedelsområdet och för ekologisk kontroll samt för material i kontakt med livsmedel. Ändringen avser avgift för registrering av nya livsmedelsanläggningar från 1 timme till 1,5 timmars handläggningstid.

Kommunfullmäktige har beslutat om en ny taxa för provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd. Revideringen avser främst ändring från schablontider till timavgift samt tillägg av anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter. Förändringarna betyder att fler verksamheter får årsavgift jämfört med tidigare taxa. Det innebär också att fler verksamheter ska ha kontinuerlig tillsyn.

Kommunfullmäktige har på sammanträdet i maj godkänt årsredovisningen för Tranås kommunkoncern 2024 och fastställt resultat- och balansräkningen för 2024. Tranås kommuns resultat för år 2024 är ett överskott på 12,2 mkr. Resultatet för Tranås kommunkoncern uppgick till -22,9 mkr. Kommunfullmäktige beslutade enligt revisionens förslag att bevilja samtliga nämnder och de enskilda förtroendevalda i nämnderna ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2024. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedömer revisorerna att kommunstyrelsen, övriga nämnder och beredningar i Tranås kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och, från ekonomisk synpunkt, tillfredsställande sätt. Kommunrevisionen tillstyrker också att kommunens årsredovisning för verksamhetsåret 2024 godkänns.

Kommunfullmäktige har på sammanträdet i juni beslutat om budget för 2026 med plan för 2027-2029 och kommunal skattesats för 2026.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Kommunfullmäktige (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Kommunfullmäktige	2 656	2 830	-174
Kommunrevisionen	1 187	1 187	0
Valnämnden	20	50	-30
Överförmyndaren	2 900	2 696	204
Totalt Kommunfullmäktige	6 763	6 763	0

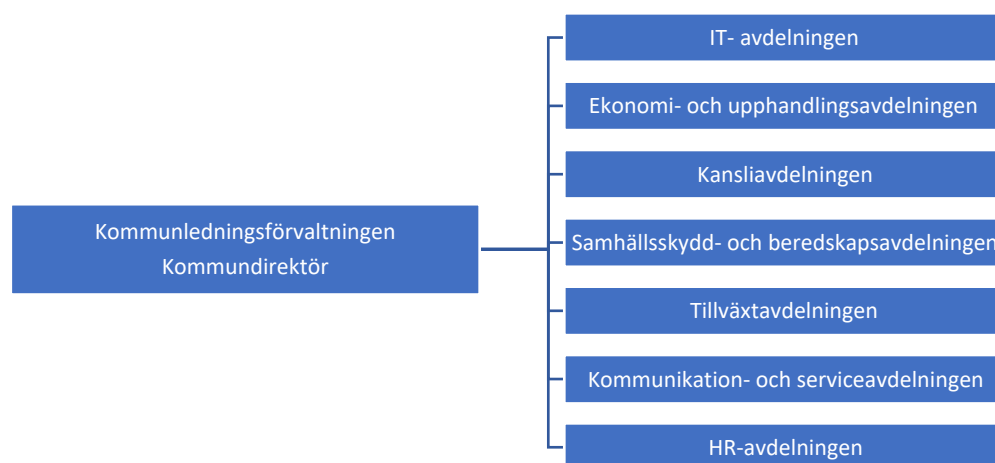
Sammantaget prognostiseras ingen avvikelse för kommunfullmäktige. En negativ avvikelse på -174 tkr inom kommunfullmäktige beror på något högre kostnader än budgeterat generellt. Överförmyndaren prognostiseras ett överskott om ca 200 tkr som beror på något lägre kostnad än budgeterat för överförmyndarverksamheten. Överförmyndarverksamheten handläggs från 2025 av Höglandets överförmyndarverksamhet och de kostnader som finns är kostnader för arvoden samt det Tranås kommun betalar till Höglandets överförmyndarverksamhet för att de utför handläggningen.

Åtgärder för att nå budget i balans

Ekonomi är sammantaget i balans varpå inga åtgärder redovisas.

Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och styrelsen ansvarar genom sin uppsiktsplikt för att övervaka att kommunens verksamheter och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunledningsförvaltningen.

Uppdrag och ansvarsområden

Kommunledningsförvaltningen, som kommunstyrelsen ansvarar för, består av sju avdelningar; IT, ekonomi- och upphandling, kansli, samhällsskydd- och beredskap, tillväxt, kommunikation och service samt HR. På kommunledningsförvaltningen finns även en kvalitetsstrateg som arbetar övergripande med uppföljning av kommunens strategier och mål samt utveckling av analysarbetet. Tranås kommun har en privat utförare, Tranås United, för uppdrag avseende näringslivsfrågor, destinationsutveckling och turism.

IT-avdelningen är kommunens centrala och samverkande stödfunktion som förser verksamheterna med kommunövergripande tjänster inom IT och digitalisering.

Några av de centrala funktionerna som ingår i IT-avdelningen är IT-drift, IT-support, IT-inköp, IT- och telekommunikation.

Avdelningen är drivande i kommunövergripande digitaliseringsarbete med stöd åt förvaltningarna för maximal samverkan och kostnadsdelning. Avdelningen deltar aktivt i flera samverkansnätverk såsom digitaliseringsrådet i Jönköpings län, SKR:s nätverk inom artificiell intelligens och forum för automation/robotisering.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ansvarar för övergripande ekonomifrågor för kommunen och kommunkoncernen såsom ekonomisk planering, budget, bokslut, årsredovisning, finansieringsfrågor, redovisning och uppföljning samt inköp och upphandling. Avdelningen stödjer verksamheterna och dess chefer i ekonomi-, inköp- och upphandlingsfrågor. Avdelningen genomför internkontroller inom verksamhetsområdet för att kvalitetssäkra samt utveckla och förbättra verksamheten inom hela kommunen.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningens arbete styrs av kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), lag om offentlig upphandling (LOU) samt offentlighet- och sekretesslagen (OSL).

Kansliavdelningen ansvarar för kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges administration och beredningsprocesser. Vidare stödjer avdelningen Tranås Stadshus AB, demokratikommittén, valnämnden, landsbygdsrådet, kommunala pensionärsrådet KPR, och rådet för funktionsnedsatta RFF, med all administration kring deras sammanträden. Avdelningen genomför också utredningar och handläggning av ärenden. Stöd till kommunens verksamheter ges inom följande områden: diarieföring, ärendehantering, rutin- och processutveckling, kvalitetsarbete samt IT-skydd. Kansliavdelningen har systemansvar samt erbjuder support för ledningssystemet samt diarie- och ärendehanteringssystemet.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningens övergripande mål är att Tranås kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo och vistas i. Avdelningens uppdrag är att bereda ett likvärdigt och tillfredsställande skydd mot olyckor avseende människors liv och hälsa, egendom samt miljö. För att nå framgång är det nödvändigt med ett helhetsgrepp kring frågorna om brottsförebyggande arbete, skydd mot olyckor, krisberedskap samt civilt försvar. Samverkan med myndigheter, frivilligorganisationer och näringsliv är en viktig faktor för arbetet.

Styrande lagar och föreskrifter är bland annat lagen om skydd mot olyckor, lagen om extraordinära händelser, säkerhetsskyddslagen samt lagen om totalförsvar och höjd beredskap.

Tillväxtavdelningen har till stor del ansvar för kommunens fysiska planering, lokalplanering, förvaltning av kommunens fastigheter, utredning av förorenad mark och delvis kommunens GIS/MBK-verksamhet. Inom fysik planering är målsättningen att uppnå god markanvändning som motsvarar kommunens målsättning för tillväxt, hållbarhet och kommunikationer m.m. Detta sker genom en bred samverkan och förankring med myndigheter, näringsliv, allmänhet och inte minst den politiska organisationen. Avdelningens verksamhet riktar sig mot två olika politiska organisationer, bygg- och miljönämnden samt kommunstyrelsen.

Kommunikation- och serviceavdelningen utför direkta kommunikationsinsatser och fungerar som en stödfunktion gällande kommunikation för hela den kommunala förvaltningen samt de kommunala bolagen. Avdelningen ansvarar för arbetet med kommunens marknadsföring och platsvarumärke. I uppdraget ingår även styrning, strategi och samordning av gemensamma kommunikationsinsatser, ansvar för gemensamma kanaler, medierelationer och kriskommunikation. Från 2025 är även den kommunövergripande serviceavdelningen inkluderad i kommunikationsavdelningens verksamhet.

HR-avdelningen ansvarar för kommunorganisationens arbete för och med personalen. Kommunens chefer samt fackliga organisationer är närmaste samarbetspartners.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Kommunstyrelsen har föreslagit nya avgifter inom funktionshinderomsorgen. Bland annat gällande grundavgift för bostad med särskild service samt måltidsavgifter för insatsen bostad med särskild service, inriktning gruppboad även avgifter för resor har fastställts för boende i servicebostad. Avgifterna gäller från 1 maj 2025 och kommer att justeras årligen.

Kommunstyrelsen har föreslagit reviderade taxor inom livsmedelsområdet och för ekologisk kontroll samt för material i kontakt med livsmedel. Ändringen innebär bland annat en ökning av handläggningstid för registrering av nya livsmedelsanläggningar från en till 1,5 timmar. Kommunfullmäktige beslutade enligt kommunstyrelsens förslag.

Kommunstyrelsen har även föreslagit nya taxa för prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd. Revideringen avser främst ändring från schablontider till timavgift samt tillägg av anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter. Förändringarna betyder att fler verksamheter får årsavgift jämfört med tidigare taxa. Det innebär också att fler verksamheter ska ha kontinuerlig tillsyn. Kommunfullmäktige beslutade enligt kommunstyrelsens förslag.

Kommunstyrelsen har beslutat om att uppdra till kommundirektören att ta fram förfrågningsunderlag gällande upphandling av näringslivs- och destinationstjänster för att starta upphandlingsprocessen.

Kommunstyrelsen beslutade i augusti om bland annat fördelning av tillväxtmedel till olika evenemang för 2025 samt om bidrag till Tranås ridklubb.

Från 2025 är serviceenheten, som tidigare funnits inom IT- och serviceavdelningen, inkluderad i kommunikationsavdelningens verksamhet. Från 2025 ingår HR-avdelningen inom kommunledningsförvaltningens organisation.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Den demografiska utvecklingen i riket där utvecklingen går mot färre födda barn och en åldrande befolkning är en utmaning för många kommuner och även för Tranås kommun. För att öka kommunens attraktivitet och stimulera tillväxt behöver kommunen kunna erbjuda småhus- och småhusliknande tomter, ett attraktivt stadsliv samt skapa ett gynnsamt klimat för näringslivet. En utmaning är dock att detaljplaner är svåra att planera utifrån både tid och kostnad.

Kommunikationsavdelningens arbete är viktigt för kommunens mål avseende tillväxt. Avdelningen arbetar för att skapa en strategisk, smart och effektiv kommunikation som ökar förtroendet hos medborgarna och utvecklar attraktiviteten av kommunen.

För att skydda våra invånare och upprätthålla samhällsfunktioner under kriser, behöver kommunen stärka sitt civila försvar och sin krisberedskap. Detta inkluderar beredskap för naturkatastrofer, pandemier och andra hot.

Kommunen har en betydande roll i att bidra till att bekämpa klimatförändringarna genom att minska koldioxidutsläppen på lokal nivå. Kommunledningsförvaltningen behöver se över aktiviteter kopplat till detta som kommunen kan initiera.

Med den ökande förekomsten av cyberhot är IT-säkerhet en kritisk fråga. Kommunens digitala infrastruktur och invånarnas data behöver skyddas.

Kompetensförsörjning är och kommer att vara en viktig fråga kommande år. Dels för den geografiska kommunen men inte minst för kommunen som arbetsgivare. I båda fallen behöver arbetet föras innovativt för att hitta nya sätt att locka nya medarbetare till yrkesområden som har större svårigheter till rekrytering.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ser behov av fortsatt utveckling av arbetet med upphandlingar och inköp inom kommunen. Upphandlingsenheten arbetar med att tillsammans med verk-

samheten identifiera kostnadsbesparingar utifrån ett inköpsperspektiv. Hållbarhetsperspektivet har blivit allt viktigare utifrån ett upphandlingsperspektiv och här ser avdelningen behov av att stärka kompetensen och samarbeta med verksamheten för att inkludera hållbarhetsperspektivet i upphandlingsarbetet. För att möta behovet av upphandlingar och kunna arbeta strategiskt behöver möjligheter övervägas när det gäller samverkan med andra kommuner.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

Kommunens nämnder och styrelser medverkar till måluppfyllelse av de prioriterade målen genom att i verksamhetsplanen definiera vad verksamheten ska arbeta mot i form av mål, aktiviteter och indikatorer som är anpassade till den egna verksamheten.

Förvaltningen har gemensamt tagit fram mål för att bidra till att de kommunövergripande målen nås. Förvaltningen som helhet arbetar mot samtliga kommunövergripande mål även om inte varje avdelning gör det.

Kommunövergripande mål: Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)

Kommunledningsförvaltningen arbetar för att det i kommunen ska bli fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet) genom:

1. En kraftig ökning av beståndet av villor. Detta kan i andra hand också handla om villalikhande former typ radhus, parhus. Upplåtelseform: Äganderätt alternativt i andra hand bostadsrätt.

Nämndens mål 1: En kraftig ökning av beståndet av villor.

Det är främst tillgången till villabebyggelse som bedöms bidra till en ökad inflyttning till Tranås. Detta kan i andra hand också handla om villaliknande former som till exempel radhus, parhus.

	Startvärde:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Antalet nya villor och villaliknande bostäder i fastställda detaljplaner	50	55 (villatomter) 140 (villaliknande)	50	50	50
Antalet nya villor och villaliknande bostäder i exploaterade bostadsområden		5 (villatomter) 60 (villaliknande)	50	50	50
Antalet sålda tomter i nya bostadsområden med villor/villaliknade bebyggelse		4 tomter		50	50

Kommentar/analys:

Målet bedöms nås för 2025. I nuläget finns 55 villatomter och 100 villaliknande tomter detaljplanerade i Lindelund och Norraby samt 40 detaljplanerade villaliknande tomter i Junkaremålsens strand. 4 tomter har hittills i år sålts i Norraby.

Kommunikationsavdelningens arbete är viktigt för kommunens övergripande mål. Avdelningen arbetar för att skapa en strategisk, smart och effektiv kommunikation som ökar förtroendet hos medborgarna och utvecklar attraktiviteten av kommunen.

Kommunikationsavdelningen har tagit fram en kampanj i två steg med syfte att attrahera nya invånare till Tranås kommun vilket ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet. Med detta arbete vill vi öka medvetenheten om kommunens unika livsmiljö, möjligheter och fördelar. Kampanjen syftar till att framhäva Tranås som en attraktiv plats att bo, arbeta och leva i för målgruppen barnfamiljer. Genom att rikta kampanjen mot potentiella invånare vill vi skapa en positiv bild av Tranås, inspirera till flytt och upplevelser vilket bidrar till en levande och växande kommun.

Kommunövergripande mål: Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)

Kommunledningsförvaltningen arbetar för en förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet) genom:

1. En stadsplanering som främjar fysisk aktivitet

Nämndens mål 1: En stadsplanering som främjar fysisk aktivitet.

Genom att planera staden så att fysisk aktivitet främjas bidrar nämnden till det kommunövergripande målet om förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)

	Startvärde:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Antal nya planerade objekt* som främjar fysisk aktivitet	2	3	2	2	2

*ex. lekplatser, gång- och cykelvägar, utomhusmiljöer, tillgänglighet

Kommentar/analys

En stadsplanering som möjliggör och stimulerar vardagsrörelse kan på flera sätt bidra till bättre folkhälsa. För varje ny detaljplan med bostadsområden planeras det för områden för lek och aktiviteter samt gång- och cykelstråk som främjar gående och cyklande. Det pågår även planering för inre ham-

nen, omvandling av Norraby deponi, Skoboviken och Stadsvisionen där olika former för aktiviteter inkluderas.

Kommunövergripande mål: Ökad upplevd och faktisk trygghet (social hållbarhet)

Kommunledningsförvaltningen arbetar för ökad upplevd och faktisk trygghet (social hållbarhet genom att:

1. Tranås ska vara en trygg och säker kommun att bo, vistas och verka i

Nämndens mål 1: Tranås ska vara en trygg och säker kommun att bo, vistas och verka i.

Genom att arbeta för att Tranås ska vara en trygg och säker kommun att bo, vistas och verka i bidrar kommunledningsförvaltningen till det kommunövergripande målet om ökad upplevd och faktisk trygghet (social hållbarhet).

	Startvärde:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08:	2025	2026	2027
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	79,8 %	79,9 %	Öka	Öka	Öka
Responstid för räddningstjänst, dvs. tid från när 112-samtalet ankom tills första resurs är på plats. Nuläge kortast tid i riket, mål att bibehålla responstiden. Mediantid i minuter.	7,7	8,1	7,7	7,7	7,7

Kommentar/analys:

Att medborgare känner sig trygga utomhus där man bor när det är mörkt ute hör ihop med att känna tillit. Tranås kommun har en positiv trendkurva från 2022 till 2023, och en marginell ökning till 2024. Indikatoren är hämtad från SCB:s medborgarundersökning.

När det gäller räddningstjänsten responstid så att tiden ökat något från 7,7 till 8,1 minuter i mediantid. Tiden är dock fortfarande kortast i riket.

Kommunövergripande mål: Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)

Kommunledningsförvaltningen bidrar till att minska koldioxidutsläppen genom:

1. Fler hållbara resor till, från och i jobbet.
2. Hållbarhetskrav i kommunens upphandlingar.

Nämndens mål 1: Fler hållbara resor till, från och i jobbet.

Genom aktiviteter för att påverka kommunens invånare och medarbetare att resa hållbart bidrar kommunledningsförvaltningen till att minska koldioxidutsläppen.

	Startvärde:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08:	2025	2026	2027
Luftkvaliteten vid Klockareplan, Storgatan. Halter av bensen, kvävedioxid & partiklar PM ₁₀ , årsmedelvärde mikrogram per kubikmeter (µg/m ³)	Bensen 1,11 Kvävedioxid 19,0 Partiklar PM ₁₀ 12,4 (alla värden från 2023)	Bensen 0,89 Kvävedioxid 11,2 Partiklar PM ₁₀ 8,9 (alla värden från 2024)	Minskar Minskar Minskar	Minskar Minskar Minskar	Minskar Minskar Minskar
Antal cykelpassager på Stadsplan och Storgatan	Stadshusplan 828 st./dygn Storgatan 2, 894 st./dygn Storgatan 58, 556 st./dygn	Stadshusplan 710 st./dygn Storgatan 2, 862 st./dygn Storgatan 58, 647 st./dygn	Ökar	Ökar	Ökar
Andel fossilfria motorfordon i kommunens fordonsflotta	44 %	53%	Ökar	Ökar	Ökar

Kommentar/analys:

Luftkvalitet vid Klockareplan

Under 2024 stängdes Torggatan pga. Statsts ombyggnation. Följden blev att drygt 800 fordon/dygn minskade vid Klockareplan. Luftkvaliteten blev bättre och kvävedioxid, bensen och partiklar minskade.

Antal cykelpassager på Stadshusplan och Storgatan

Eftersom cykelpassager endast mäts under en vecka per år, kan väderförhållanden och tillfälliga händelser påverka utfallet kraftigt. Detta gör det svårt att dra säkra slutsatser om den långsiktiga utvecklingen av cyklandet i kommunen.

Andel fossilfria motorfordon i kommunens fordonsflotta

Både antalet och andelen fossiloberoende fordon inom kommunens organisation ökar. Utsläppen av växthusgaser exklusive konsumtionsutsläpp per invånare i kommunen minskar sakta, men om FN:s klimatmål ska nås behöver koldioxidutsläppen minska med 15–18 procent per år. Tre områden har pekats ut inom kommunen för att bidra till att kommunens och FN:s mål nås:

1. Arbetar för en fossilfri fordonspark.
2. Arbetspendlingen- insatser för en fossilfri arbetspendling.
3. Bränslekrav i transportupphandlingar.

Aktiviteter för att nå det övergripande målet

Mängden El- och biogasfordon har ökat i fordonsflottan. Tranås kommun har som tydlig ambition att leva upp till CVD-direktivets krav. För att stärka vår beredskap och minska sårbarheten i samhällsviktiga funktioner, arbetas det för en diversifierad fordonsflotta med flera typer av bränslen. Under 2024 har en fordonsgrupp samlats för att diskutera och följa upp bilinköpen inom kommunorganisationen.

Arbetspendling – under 2025 genomfördes en cykelkampanj i början av juni och kommande klimatvecka i oktober. Kampanjen spreds både inom kommunen och till de större företagen i Tranås kommun. Inom skolan har de under hösten planerat att vara delaktiga i Trafikkalenderns Gå och cykla veckor.

En riktlinje och rutin för bränslekrav i transportupphandlingar är under framtagande.

Nämndens mål 2: Hållbarhetskrav i kommunens upphandlingar. Genom att stödja kommunens verksamheter i att inkludera hållbarhetskrav i upphandlingar bidrar kommunledningsförvaltningen till att minska koldioxidutsläppen.					
	Startvärde:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Antal upphandlingar där hållbarhetskrav inkluderats (ekologisk hållbarhet)	39 (helår 2024)	34	Ökar	Ökar	Ökar

Kommentar/analys:

Under 2025 har ekologiska hållbarhetskrav ställts i 34 upphandlingar till och med augusti 2025. Detta kan ställas i relation till 54 genomförda upphandlingar under 2024 respektive 43 till och med augusti 2025. Uppföljningen är under utveckling då det kan finnas fler delar att ta hänsyn till i mätningen, antalet upphandlingar där det är aktuellt att ställa hållbarhetskrav i kan variera mellan åren. Upphandlingsenheten arbetar fortsatt med att stödja verksamheten i att ställa hållbarhetskrav i upphandlingar.

Kommunövergripande mål: Ökad tillgång till rätt kompetens

Kommunledningsförvaltningen bidrar till att öka tillgången till rätt kompetens genom:

1. Ett starkt näringsliv i Tranås kommun. Uppdraget ligger hos Tranås United som är kommunens privata utförare när det gäller näringslivsarbetet.
2. Tranås kommun är en attraktiv arbetsgivare samt att Tranås generellt är en attraktiv plats att bo och verka på.

Nämndens mål 1: Ett starkt näringsliv i Tranås kommun. Uppdraget ligger hos Tranås United som är kommunens privata utförare när det gäller näringslivsarbetet. Genom aktiviteter som främjar näringslivet i Tranås kommun kan tillgången till rätt kompetens öka samt bidra till kommunens tillväxtmål.

	Nuläge:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Ranking i Svenskt Näringslivs enkät-undersökning Företagsklimat	Plats 30	Plats 22	Topp 20	Topp 20	Topp 20

Kommentar/analys:

Tranås kommun ligger på plats 22 i Svenskt Näringslivs ranking. Resultatet är förbättrat men målnivån är inte nådd.

Tranås kommun arbetar för ett starkt näringsliv i Tranås genom att kontinuerligt genomföra företagsbesök, stötta de som vill starta eget, stödja i etablerings- och markfrågor samt sammanlänkar skola och näringsliv för att bidra till kompetensförsörjning. Tranås United är kommunens utförare när det gäller näringslivsarbete. Tranås United genomför även på uppdrag av kommunen omvärldsbevakning, skapar nätverk och event. Tranås United samarbetar med kommunen kommunikationsavdelning och tillväxtavdelningen i frågor kopplat till tillväxt.

Nämndens mål 2:

Tranås kommun är en attraktiv arbetsgivare samt att Tranås generellt är en attraktiv plats att bo och verka på.

HR-avdelningen arbetar för att öka attraktionen för kommunen dels som arbetsgivare men också som generell arbetsmarknad och geografisk plats att bo och verka på. Här har förvaltningen två parallella processer:

- HR-avdelningens arbete med kommunen som attraktiv arbetsgivare
- Kommunens kompetensförsörjning för den geografiska kommunen.

De senaste åren har kommunsverige haft en stigande omsättning av personal. Personalomsättningen i Tranås kommun har ökat från 6-7% 2018 till 8% 2024. På många sätt är en kontinuerlig personalomsättning sund. Men en allt för hög omsättning kan också skapa stopp i olika typer av utveckling.

Det här gäller kommunala kompetenser generellt men i synnerhet i personalgrupper med en akademisk utbildningsbakgrund. Chefer, specialister och övrig personal som räknas till den strategiska yrkesgruppen är både svårrekryterad och svår att behålla. Detta främst för att arbetsmarknaden ofta är god och att kommunerna konkurrerar om dessa yrkesgrupper. Här till har Tranås kommun en uppgift i att attrahera pendlare som också kan ses som presumtiva permanentboende i Tranås kommun.

	Nuläge:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Total personalomsättning i Tranås kommun	8%	Redovisas i årsredovisningen	8%	7%	7%
Total personalomsättning i Tranås kommun exkl. pensionsavgångar	5,4%				

Kommentar/analys:

Uppföljning av personalomsättning görs årsvis där av finns inte nya siffror att redovisa per 2025-08. Utfallet för 2025 redovisas i samband med årsredovisningen.

HR-avdelningens arbete genomsyras av att öka attraktionen hos arbetsgivaren Tranås kommun. Dels genom grundläggande faktorer såsom en god löneutveckling, förmåner av olika slag samt goda förut-

sättningar för en god arbetsmiljö i kommunorganisationen. Men också genom att satsa på digitala system som underlättar och automatiserar olika processer.

HR-avdelningen leder och stödjer arbetet med de faktorer som rankas högt i attraktion hos en arbetsgivare. Men det här arbetet tillhör *alla* kommunens förvaltningar och behöver drivas aktivt såväl i förvaltningarnas ledningsgrupper så som den kommunövergripande kommunledningsgruppen.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Kommunstyrelse (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Kommunstyrelsen inkl. kommunledning	27 310	25 910	1 400
Tillväxtavdelning	10 102	10 902	-800
Kansliavdelning	5 772	5 572	200
IT-avdelning	18 076	18 076	0
Ekonomi- och upphandlingsavdelning	10 853	10 853	0
HR-avdelning	16 449	15 549	900
Kommunikation- och serviceavdelning	12 869	12 669	200
Samhällsskydd- och beredskapsavdelning	22 691	22 691	0
Totalt kommunstyrelse	124 121	122 221	1 900

Sammantaget visar kommunstyrelsen en positiv budgetavvikelse om 1,9 mkr. En negativ avvikelse finns inom tillväxtavdelningen som beror på låga intäkter för planuppdrag och planavgifter och samtidigt ökade kostnader för planutredningar kopplat till tillväxtmål samt framtagande av stadsvision. Den negativa avvikelsen möts upp av en positiv prognos inom kommunstyrelsen inkl. kommunledning där medel finns avsatta för tillväxtmedel och stadsvision där en positiv avvikelse prognostiseras. En positiv avvikelse finns även inom kansliavdelningen som beror på högre statsbidrag för krisberedskap än beräknat samt ett överskott inom HR-avdelningen som till merparten beror på ett överskott för fackliga kostnader. Kommunikation- och serviceavdelningen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget som beror vakanta tjänster.

Åtgärder för att nå budget i balans

Ingen negativ avvikelse prognostiseras för kommunstyrelsen varpå åtgärder inte redovisas.

Investeringsredovisning

Kommunstyrelse (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Kommunstyrelse	900	900	0
Tillväxtavdelning	37 300	28 900	8 400
Kansliavdelning	300	300	0
IT- och serviceavdelning	5 100	5 100	0
Ekonomi- och upphandlingsavdelning	50	50	0
HR-avdelning	112	112	0
Kommunikation- och serviceavdelning	1 500	1 500	0
Samhällsskydd- och beredskapsavdelning	7 000	7 000	0
Totalt Kommunstyrelse	52 262	43 863	8 400

Enligt prognos kommer 8,4 mkr av investeringsutrymmet inte att nyttjas för 2025. Avvikelsen finns inom tillväxtavdelningens exploateringsverksamhet och avser utgifter för Lindelund som färdigställs under våren samt att budgeten för fastighetsförvärv inte beräknas nyttjas fullt ut 2025.

Medarbetare

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	40	50	90	75
Andelen heltidsanställda (%)*	88,0%	97,5%	92,2%	92,0%
Sjukfrånvaro total (%)**	3,36%	2,87%	3,12%	4,52%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,37%	1,13%	1,25%	1,26%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0,76%	0%	0,39%	1,68%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			253 tkr	260 tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			303 tkr	238 tkr

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Förvaltningens totala sjukfrånvaro, 3,12 %, är lägre än snittet för kommunen, 5,32 %. I jämförelse med samma tidpunkt förra året har förvaltningens totala sjukfrånvaro minskat med 2,2 procentenheter och kommunens totala sjukfrånvaro har minskat med 0,75 procentenheter. Långtidsfrånvaron har minskat från 1,68 % 2024 till 0,39 % 2025. Kostnaderna för sjukfrånvaron ligger på ungefär samma nivå som 2024 vilket beror på att det är den långa sjukfrånvaron som minskat. Kostnaderna för övertid har ökat och kostnadsökningen finns till merparten hos räddningstjänsten.

Att antalet anställda är fler än föregående år beror på att kommunikationsavdelningen, som startades upp under 2024, var fullbemannad först under hösten 2024 samt att HR-avdelningen från 2025 ingår i kommunledningsförvaltningen.

Nämndens plan för uppföljning av privata utförare

När skötseln av kommunala angelägenheter genom avtal överlämnats till privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Enligt kommunens Program för uppföljning av privata utförare ska nämndens plan för uppföljning redovisas som en del i nämndens verksamhetsplan. Planen följs upp och redovisas i nämndens verksamhetsberättelse i samband med årsredovisningen.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens arbete med näringslivsutveckling och destinationsutveckling. Kommunstyrelsen har dock ingen egen organisation för detta utan köper tjänsten från en privat utförare, Tranås United AB.

Här sammanställs planen för uppföljning av privata utförare under kommande verksamhetsår i enlighet med de kriterier som fastställs i kommunfullmäktiges program för uppföljning av privata utförare:

Vad som ska följas upp	Form för uppföljning	Ansvar för uppföljningen	Tidsplan	Former
Tranås United AB	Uppdragsuppföljning	KLF	Delårsbokslut Årsredovisning	Åtterrapporering till KS årligen

Internkontroll

Varje nämnd ska som grund för sin styrning genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska varje år anta en internkontrollplan för kommande år senast i december. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. En uppföljning av vad som framkommit i nämndens internkontroll kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen i samband med årsredovisningen. Beslutade internkontrollpunkter för 2025 för kommunstyrelsen redovisas i bilaga i nedanstående tabell.

Pkt nr	Avdelning	Process Externt krav Internt mål	Risk (Varför?)	Kontrollutförare (Vem?)	Kontrollmoment (Vad?)	Kontrollmetod (Hur?)	Till nämnd, KS (När?)
Kommunövergripande punkter							
1.	Efterlevnad av ramavtal	Efterlevnad av ramavtal	Högre kostnader på varor och tjänster, risk för högre kostnader då samordningseffekter uteblir samt risk för skadeståndsanspråk	Upphandlingsenheten	Kontroll av att beställningar görs utifrån tecknade avtal	Upphandlingsenheten utför uppföljning per förvaltning som sammanställs och delges respektive förvaltning	Februari 2026
2	Kunskap om kommunens policy och riktlinjer	Kunskap om kommunens policy och riktlinjer	Bristande kunskap om, eller respekt för policyn och riktlin-	Kommunledningsförvaltningen	Kontroll av kunskap hos kommunens politiker och tjänstemän om regler	Genom enkät	Februari 2026

Nämndernas verksamhetsberättelser 2025-08-31

	gällande mutor och jäv	gällande mutor och jäv	jerna kan leda till risk av förekomst av mutbrott eller andra oegentligheter		för mutor och jäv samt representation		
3.	Kontinuitetsplanering	Kontinuitetsplanering	Kommunens samhällsviktiga funktioner upprätthålls inte i händelse av kris	Beredskapssamordnare	Kontroll av att kommunens kontinuitetsplanering fortskrider	Genom enkät	Februari 2026
Kommunledningsförvaltningen							
4.	Kansliavdelningen	Beslutsfattande	Bristande kunskap om delegationsordning leder till att tjänsteperson /förtroendevald utan mandat beslutar i ett ärende.	Kansliavdelningen	Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av utsedd delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till kommunstyrelsen inom skälig tid.	Stickprov på ärendetyper där det finns beslut som fattas på delegation. De valda besluten jämförs mot delegationslistor. Sammanställning rapporteras en gång per år.	Februari 2026
5.	HR-avdelningen	Kompetensförsörjning	Kompetens som försvinner och fler tjänster som är singelkompetenser inom kommunen.	HR-avdelningen	Personalomsättning på avdelningen		Februari 2026
6.	Ekonomiavdelningen	Utlämnande av handlingar	Sekretessbrott vid utlämning av allmänna handlingar	Ekonomi- och upphandlingsavdelningen	Rutin och instruktioner finns vid utlämning av allmän handling (oftast leverantörsfakturer)	Kontroll av att rutin finns och att alla på avdelningen känner till rutinen	Februari 2026
7.	Samhällsskydd och beredskap	25 stycken genomförda tillsyner enligt LSO.	Risk att ej nå upp till LSO krav om ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.	Samhällsskydd och beredskap	Följa upp att tillsyner genomförts	Sammanställs och kontrolleras under december månad.	Februari 2025
8.	Samhällsskydd och beredskap	200 genomförda hembesök där de boende informeras om brandskydd.	Risk att ej nå upp till LSO krav om ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.	Samhällsskydd och beredskap	Följa upp att hembesök där de boende informeras om brandskydd genomförts	Sammanställs och kontrolleras under december månad.	Februari 2026
9.	Samhällsskydd och beredskap	Medel responstid (tid från samtal till SOS till dess att första räddningsresurs är på	Risk att ej nå upp till LSO krav om ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.	Samhällsskydd och beredskap	Uppföljning av medelresponstid	Sammanställs och kontrolleras under januari månad.	Februari 2026

Nämndernas verksamhetsberättelser 2025-08-31

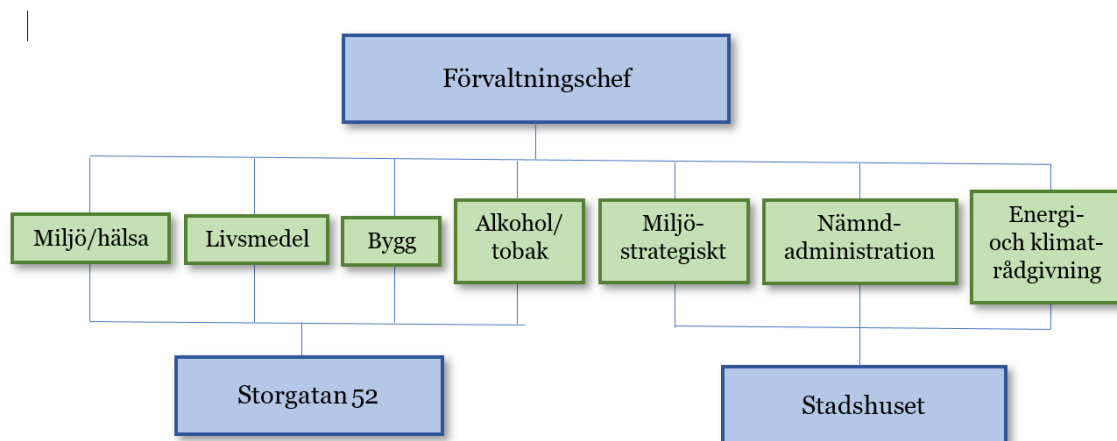
		plats) ska understiga 10 minuter.					
10.	Tillväxtavdelningen	Fastighetsdata	Risk att obehöriga får tillgång till Lantmäteriets fastighetsdata.	Tillväxtavdelningen	Hålla kolla på att inte obehöriga får tillgång till Lantmäteriets fastighetsdata.	Rutin för byte av lösenord finns – varje ½år	Februari 2026
11.	Tillväxtavdelningen	Fastighetsdata	Följs inte delegationsordningen i planprocessen får detta vid överklaganden konsekvenser för tid och resurser.	Tillväxtavdelningen	Att delegationsordningen i planprocessen följs	Uppföljning i varje plan-ärende.	Februari 2026
12.	Tillväxtavdelningen	Fastighetsdata	Låg kvalitet av kommunens GEOdata kan ge konsekvenser för detaljplanering, bygglov, projekt mm.	Tillväxtavdelningen	Säkerställa hög kvalitet av kommunens GEOdata. (Primärkarta).	Stickkontroll kvartalsvis	Februari 2026
13.	IT- och serviceavdelningen	IT-driftsäkerhet	Risk för driftstopp i kritisk infrastruktur med anledning av intern eller extern påverkan ex. väderhändelser.	IT- och serviceavdelningen	Regelbunden kontroll av skal-skydd, logisk säkerhet och kompetensutveckling av medarbetare.	Omvärldsbevakning, dialog med leverantörer och kontinuitetsplanering. Digitaliseringschef inventerar antal incidenter med påföljande återkoppling och åtgärd inom avdelningen.	Februari 2026
14.	IT- och serviceavdelningen	Cyberangrepp	Risk för informationsläckage och driftstopp i IT-miljön som följd av påverkan från extern aktör.	IT- och serviceavdelningen	Systemkontroll och övervakning samt uppföljning av incidenter.	Omvärldsbevakning, dialog med leverantörer och investering i rätt utrustning. Digitaliseringschef inventerar antalet incidenter med påföljande återkoppling och åtgärd inom avdelningen”.	Februari 2026

Bygg- och miljönämnd

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Bygg- och miljönämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet.

Nämnden har ett övergripande ansvar för miljö-, klimat- och energifrågor.

Bygg- och miljönämnden har fyra verksamhetsområden där tre är myndighetsutövning och ett är strategiskt arbete med miljö-, klimat- och energifrågor. Myndighetsutövningens tre delar är kopplat till olika lagstiftningar; plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen samt alkohol- och tobakslagstiftning.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Ändrad lagstiftning ändrar arbetssätt och rutiner. Från och med 1 januari 2024 gäller en ny riskklassning för livsmedelsanläggningar vilket resulterat i ca 30% färre timmar, vilket fortfarande är ett omställningsarbete.

Under andra halvan av 2025 kommer det ske förändring i plan- och bygglagen vilket kommer innebära en lättnad för sökande vad gäller ärenden med bygglovsplikt och bygglovsanmälan. Samtidigt fortgår arbetet med att effektivisera ärendehantering på förvaltningen.

I januari tog bygg- och miljönämnden över ansvaret för alkohol- och tobaksområdet vilket kräver nya rutiner, arbetssätt och ett nytt område för nämnden.

Projekt

Strategiskt arbetar nämnden med vattenfrågor och är med och driver projekt under 2025, bland annat Säbysjön med reduktionsfiske för att se om vattenkvaliteten kan förbättras.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Byggkonjunkturen är fortsatt svag vilket antal projekt och storleken på projekten som hanteras av nämnden visar. Det ger en ansträngd ekonomi för nämnden och som nämnden inte kan påverka.

Många mindre kommuner upplever samma sak medan större kommuner som Linköping och Jönköping fortfarande har stora projekt på gång.

För tillsynen enligt miljöbalken och livsmedelslagen är verksamhetsplanen förvaltningens mål och utmaning. För tillfället diskuteras ett förslag på nationell nivå. Förslaget som finns presenterat skulle innebära att livsmedelstillsynen från och med 2028 inte längre ligger på kommunerna utan på Livsmedelsverket.

Även klimatfrågan är en stor utmaning och hur kommunen ska klara sin del av minskade koldioxidutsläpp. Många åtgärder genomförs men det räcker inte för att klara kommunens koldioxidbudget. Fler åtgärder krävs de kommande åren.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har bygg- och miljönämnden i verksamhetsplanen för 2025-2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kommunövergripande mål:

Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet).

Bygg- och miljönämnden arbetar för fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete genom att:

- Bygg- och miljönämnden är en effektiv och rättssäker myndighet med korta handläggningstider.
- Verka för ett gott företagsklimat.

Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)

Bygg- och miljönämnden arbetar för förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen genomför tillsyn på verksamheter som skolor, förskolor och idrottsanläggningar där barn och unga vistas.

Ökad upplevd och faktisk trygghet

Bygg- och miljönämnden arbetar för ökad trygghet och faktisk trygghet genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen aktivt tar med dessa frågor vid handläggningen av alla bygglov

Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)

Bygg- och miljönämnden arbetar för minskade koldioxidutsläpp genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen bistår hela kommunorganisationen med kunskap och stöd,
- Bygg- och miljöförvaltningen driver och medverkar i projekt med mål att minska koldioxidutsläppen.

Ökad tillgång till rätt kompetens

Bygg- och miljönämnden arbetar för att tillgodose invånarnas möjlighet till ökad tillgång till rätt kompetens genom att:

- Bygg- och miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare genom bland annat väl fungerande samarbeten och nätverk i Jönköpings län genom byggsamverkan och miljösamverkan.

Ekonomisk analys**Driftredovisning**

Bygg- och miljönämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Bygg och miljönämnd	538	538	0
Byggenheten	2 508	2 442	66
Befarat underskott	-2 237	0	-2 237
Energi- och klimatrådgivning	110	74	36
Miljö- och hälsa myndighetsutövning	4 666	3 565	1 102
Miljö- och hälsa ej myndighetsutövning	1 272	704	568
Alkohol- och tobakshandläggning	316	298	18
Totalt Bygg- och miljönämnd	7 173	0	-447

Under 2025 har förvaltningen tappat två handläggare på miljöenheten som inte ersatts på grund av det ekonomiska läget. Detta resulterar i sin tur i att färre timmar för tillsyn utförts. Även att ett komplext ärende inom förorenade områden har tagit mycket tid i anspråk som förvaltningen inte kan debitera tid för och som tar tillsynstid i anspråk.

Byggkonjunkturen är fortfarande svag och antalet inkommande ärenden är inte tillräckligt många och storleken på projekten för små för att avgifterna ska nå de budgeterade nivåerna och täcka kostnaderna. Förvaltningen hade inte heller tidigare vetskap om hur mycket färre timmar den nya riskklassningen inom livsmedel skulle resultera i och som fortfarande påverkar budgeten.

Inspektörerna har börjat tidsredovisa för att utifrån de resurser som finns kartlägga hur mycket tillsyn som utförs samt vilka arbetsuppgifter som förvaltningen faktiskt kan debitera och hur mycket tid som läggs på arbetsuppgifter som inte kan debiteras. Detta för att få en rättvis bild av om nämndens ram fortfarande är rimlig. Detta med anledning av att miljöenheten under de senaste åren fått mer arbetsuppgifter från andra myndigheter som kräver mer administrativt arbete och som inte är debiterbart, bland annat arbetet med förorenade områden samt den nationella tillsynsstrategin.

Många kommuner har i god tid sett denna trend med lägre intäkter och för att inte behöva avsluta anställningar har man äskat om medel, vilket man oftast fått för att kunna fullfölja sitt myndighetsuppdrag. Bygg- och miljönämnden gjorde ett äskande som inte ledde till någon tillfällig lösning vilket gör att omfattande åtgärder behöver göras.

Åtgärder för att nå budget i balans

Nämnden påverkas fortfarande av lågkonjunkturen inom bygg. Förvaltningen har sett över alla kostnader för att minimera underskottet. Ett arbete med att minska personalstyrkan är påbörjad, men eftersom det är en lång process kommer det inte ha någon påverkan på budgeten för 2025 men däremot 2026.

Förvaltningen kommer inte att tillsätta de två vakanta tjänsterna på miljöenheten under 2025. Detta får konsekvenser i form av att nämnden prioriterar ned arbetet med förorenade områden i stället prioritera tillsyn och myndighetsuppdraget.

En dialog med närliggande kommun är påbörjad för att kunna låna ut en halvtidstjänst inom byggenheten. Detta arbete pågår och förhoppningen är att det ska påbörjas inom kort.

En ny taxa är antagen för att kunna debitera mer faktisk tid.

Investeringsredovisning

Bygg- och miljönämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Bygg och miljö	250	250	0
Totalt Bygg- och miljönämnd	250	250	0

Uppföljning av nämndens egna mål

Utöver de kommunövergripande målen har bygg- och miljönämnden egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Nämndens mål 1:				
Bygg- och miljönämnden är en effektiv och rättssäker myndighet.				
	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2025-08	2025	2026	2027
Företagsklimat	77	84	85	85
Korta handläggningstider för bygglov	3 veckor	4 veckor	4 veckor	4 veckor

Nämndens mål 2:				
Genomföra aktiviteter som leder till minskade koldioxidutsläpp				
	Nuläge:	Målnivåer :		
Indikatorer	2025-08	2025	2026	2027
Genomförda aktiviteter som främjar miljövänligt resande	1 st	2 st	2 st	2 st

Nämndens mål 3:				
Att genomföra beslutad tillsyns- och kontrollplan.				
	Nuläge:	Målnivåer :		
Indikatorer	2025-08	2025	2026	2027
Genomförd tillsyn och kontroll enligt beslutade planer	40%	85%	90%	95%

Medarbetare

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	9	8	17	17
Andelen heltidsanställda (%)*	88,9%	100%	94,1%	94,1%
Sjukfrånvaro total (%)**	9,24%	4,53%	7,12%	1,52%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,02%	4,19%	2,45%	1,11%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0	0	0	0
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			244 tkr	28 tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			13 tkr	15 tkr

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Nämnden har en liten personalgrupp på sjutton personer som är jämnt fördelat mellan kvinnor och män och med en låg sjukfrånvaro. Behovet av rekryteringar är ojämnt, vid tidigare rekryteringar har nämnden lyckats få tag på den kompetens som söktes men det har krävt flera omgångar av annonsering och omtag i rekryteringen.

Nämnden arbetar med arbetsmiljö genom aktiviteter tillsammans med hjälp av hälsoinspiratör och hälsogrupper. Man arbetar även med anonyma medarbetarenkäter för att få en skattning i hur man upplever arbetsmiljön. Vidare kommer man under 2025 fortsätta arbetet med kontorsregler i det öppna kontorslandskapet samt med hjälp av HR påbörja ett arbete för en bra arbetsmiljö.

Delar av förvaltningen som sitter i öppet kontorslandskap har utmaningar i arbetsmiljöfrågan kring att man stör varandra och att det är väldigt lyhört. Detta trots att man gjort åtgärder i form av skiljeväggar och brusreducerande hörlurar. Det finns extra rum att ta t.ex. samtal i men detta fungerar inte alltid. Arbetet för att se över ytterligare åtgärder som kan resultera i bättre arbetsmiljö pågår.

Genom samarbete i länet ser vi att alla kommuner har samma utmaningar gällande kompetensförsörjning framöver. Slutsatsen är att vi behöver bli bättre på att behålla personal, attrahera nya medarbetare och samarbeta kring utbildning för att säkra framtida kompetensbehov.

Internkontroll

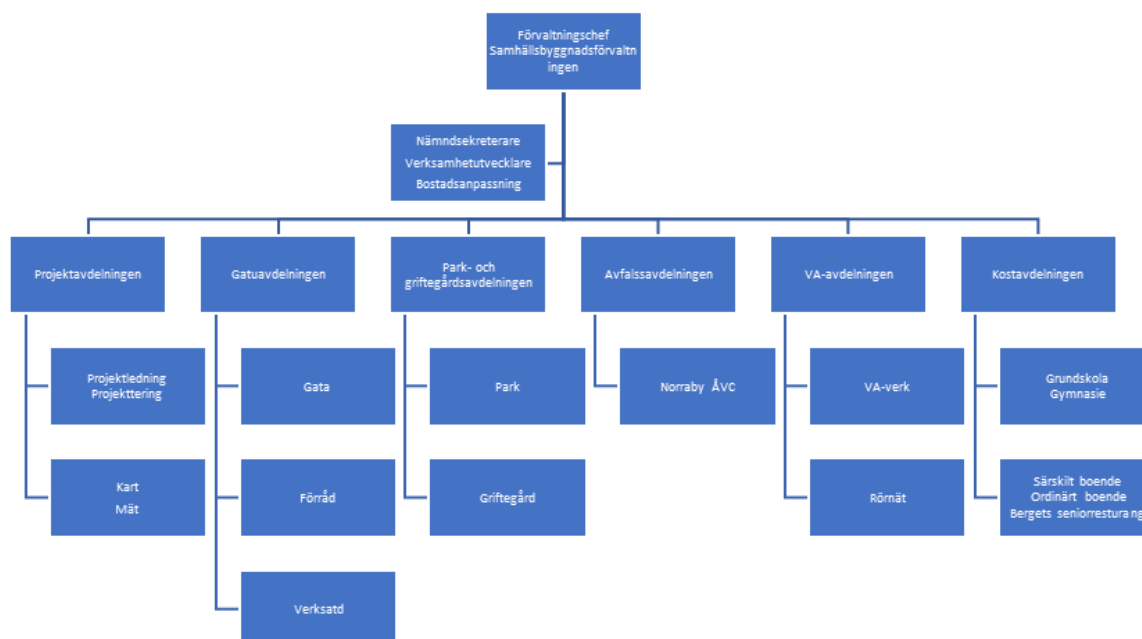
Varje nämnd ska som grund för sin styrning genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska varje år anta en internkontrollplan för kommande år senast i december. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. En uppföljning av vad som framkommit i nämndens internkontroll kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen i samband med årsredovisningen.

Bygg- och miljönämndens internkontrollpunkter 2025 är:

- Effektiv resursanvändning (personal)
- Fakturering av tillsynsavgifter
- Tydlig kommunikation till kunder

Teknik- och griftegårdsnämnd

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden.

Teknik- och griftegårdsnämndens verksamhetsområden är gata och trafik, vatten och avlopp, avfallshantering, parker och natur, måltidsservice (kost), teknik- och infrastrukturprojekt, bostadsanpassning, begravningsverksamhet, skogsbruk, hamnar, kolonilotter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Förvaltningen kommer ta fram nya arbetsmiljöplaner med tillhörande rutiner för projekt och drift, kopplat till nya lagkrav gällande arbetsmiljö som träder i kraft 1 januari 2025.

Förvaltningen kommer fortsätta uppbyggnationen av förvaltningens mätverksamhet i syfte att synkronisera kommunens kartfunktioner med övriga förvaltningar.

Förvaltningen har infört de nya hastighetsgränserna 30-, 40- och 60 km/h inom tätbebyggt område i Tranås kommun.

Förvaltningen kommer planera för att Tranås kommun från och med 1 januari 2026 ska samla in förpackningsavfall på torg och i parker samt andra populära platser, där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

Förvaltningen har startat upp tillagningskök i Granelundskolan.

Förvaltningen arbetar tillsammans med AB Tranås bostäder med att detaljprojektera Tranås kommuns två nya kriskök som kommunfullmäktige, den 11 november 2024, fattade beslut om att bygga.

Förvaltningen arbetar med att ta fram ett lokalprogram för renovering av Centralköket. Lokalprogrammet ska lämnas till AB Tranås bostäder under 2025 för framtagande av förstudie och förstudiekalkyl som ska ligga till grund för politiskt beslut om en eventuell renovering.

Förvaltningen har tagit över ansvaret för textilinsamling på avfallsverksamheten. Denna insamling gäller inte fastighetsnära insamling (FNI) utan det gäller behållare som finns på kommunens återvinningsstationer eller på återvinningscentralen (Norraby ÅVC).

Förvaltningen har upphandlat entreprenör för insamling av kommunalt avfall samt upphandlat leverantör av nya avskärar inför 1 januari 2027 när avfallsverksamheten ska implementera fastighetsnära insamling via fyrfacksskärar för småhus.

Förvaltningen har genomfört en omstrukturering på nya griftegården där ett idag oanvänt gravkvarter har tagits i bruk för muslimska gravar. Detta område är samverkat med muslimska föreningen och ger totalt 121 nya plaster för muslimer och kommer uppskattningsvis att klara behovet av muslimska gravsättningar i upp till 30 år.

Projekt

Lokalprojekt

De större lokalprojekt som förvaltningen genomfört 2025 är färdigställandet av nytt tillagningskök på Granelundsskolan samt detaljprojektering för ombyggnation av två kök som ska bli kriskök. Förvaltningen kommer även under 2025 att ta fram ett lokalprogram för renovering/ombyggnation av Centralköket.

Kommunfullmäktige fattade den 11 november 2024 beslut om att godkänna investeringen i utbyggnad av tillagningskök på Råsvägens särskilda boende samt ombyggnad av tillagningskök på Fröafallsskolan. Tillagningsköket på Råsvägens särskilda boende ska byggas ut för att kunna producera samtliga måltider till särskilt boende och ordinärt boende samt fungera som kriskök till vård- och omsorgsförvaltningen. Tillagningsköket på Fröafallsskolan ska byggas om för att även kunna fungera som kriskök till barn- och utbildningsförvaltningen. Detaljprojektering av dessa två kök kommer starta under 2025 tillsammans med AB Tranås bostäder, i syfte att dessa ska kunna tas i drift i slutet av 2027.

Framtagande av lokalprogram för renovering av Centralköket ska genomföras. Detta ska sedan lämnas till AB Tranås bostäder under 2025 för framtagande av förstudie och förstudiekalkyl, som ska ligga till grund för beslut om renovering.

Mark- och infrastrukturprojekt

Under 2025 kommer avfallsverksamheten att utföra sluttäckning av etapp 6 vid Norraby avfallsanläggning, motsvarande ca 3,1 ha, med erforderliga arbeten och konstruktioner. Deponin är en deponi för icke-farligt avfall och ska sluttäckas med tätskikt, dräneringslager och skyddstäckning. I upphandlingen ingår även schakt- och fyllningsarbeten till terrasseringsnivå, läggning av lak- och ytvattenledningar och brunnar samt gasdräneringssystem.

Under 2025 kommer byggnationen av den kommunala infrastrukturen till Tranås kommuns nästa bostadsområde att utföras, till en kostnad om ca 40 mkr. Kostnaden för detta fördelas mellan till-

växtavdelningen och VA-kollektivet. Tillväxtavdelningen bekostar skattekollektivets delar i form av park och gator medan VA-kollektivet bekostar utbyggnaden av den kommunala VA-anläggningen.

VA-kollektivet kommer, med start 2025 och med färdigställande i början på 2026, att bygga om Fröafalls vattenverk för en budgeterad kostnad om 25 mkr. Ombyggnationen kommer att bestå av nybyggnation av en ny lågreservoar och nytt pumprum, med tillhörande pumpar.

Vidare kommer VA-kollektivet att fortsätta med sina reinvesteringar i den kommunala VA-anläggningen, i syfte att uppnå en utbytestakt motsvarande 0,7 % enligt framtagna förnyelseplan. Totalt finns ca 45 mkr budgeterat för detta arbete perioden 2025–2027.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Skattekollektivet

Förvaltningen står inför stora ekonomiska utmaningar. Detta till följd av väldigt små ramökningar inom de skattefinansierade verksamheterna samt stora satsningar på nybyggnation. Detta innebär att drift- och underhållsåtgärder inom befintliga områden kommer att bli lidande. Resurserna räcker inte till eftersom förvaltningen får mer att sköta och samtidigt får mindre resurser. Detta ställer stora krav på nämndens verksamheter att arbeta resurseffektivt och jobba med strategier, prioriteringar och projekt som skapar rätt förutsättningar för detta arbete.

Tranås kommuns nettokostnad för gatuverksamheten och parkverksamheten (kr/invånare) ligger något över riket år 2024. Medborgarundersökningen 2024 genomförd av SCB visar att Tranås kommun ligger på de övre 25 procenten för skötsel av allmän platsmark tex gator, GC-vägar, torg, parker och lekplatser.

Avfallskollektivet

Avfallsverksamheten står inför många utmaningar och möjligheter. Regeringen har beslutat att samtliga Sveriges kommuner, från 1 januari 2027, ska ha infört fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI), bestående av pappersförpackningar, plast, metall, färgat och ofärgat glas samt tidningar. I praktiken innebär det ett nytt insamlingssystem där samtliga fraktioner som ingår i kommunalt avfall, hämtas i kärl vid tomtgränsen för småhus (en- och tvåbostadshus samt fritidshus). Kommunfullmäktige beslutade den 16 september 2024 att införa fyrackskärl för småhus (villor och fritidshus) i Tranås kommun senast den 1 januari 2027.

Tranås kommuns årsavgift för insamling av mat och restavfall för en enfamiljsvilla år 2024, enligt statistik från branschorganisationen *Avfall Sverige*, är 2 857 kr och medelårskostnaden för övriga kommuner i Sverige 2024 är 2 918 kr.

VA-kollektivet

VA-verksamheten (vatten och avlopp) står inför flera utmaningar och möjligheter för framtida utveckling.

VA-verksamheten har en åldrande infrastruktur och ledningsnätet är gammalt och i behov av renovering eller utbyte. Stora delar av dagvattenledningsnätet måste även bytas ut eftersom att det är för underdimensionerat för att klara av de klimatförändringar som just nu sker genom ökad nederbörd och extremväder. Klimatförändringarna leder till fler översvämningar och högre belastning på VA-systemet.

En utveckling som just nu sker är att många VA-verksamheter installerar cirkulära lösningar för sitt renade avloppsvatten, i syfte att kunna återanvända näringsämnen som fosfor och kväve från avloppsvatten samt ökad användning av renat avloppsvatten för bevattning och industriellt bruk.

EU har flera direktiv som reglerar vatten- och avloppshantering för att skydda miljön och människors hälsa. EU:s dricksvattendirektiv syftar till att säkerställa att dricksvattnet är av hög kvalitet och säkert att konsumera. Dricksvattendirektivet ställer krav på strängare gränsvärden för vissa föroreningar, t.ex. bly och PFAS-ämnen, förbättrad riskbedömning och övervakning av vattentäkt samt åtgärder för att minska vattenförlusterna i vattenledningssystemet.

EU:s avloppsdirektiv syftar till att skydda miljön från negativa effekter av avloppsutsläpp. Avloppsdirektivet ställer krav på ökad rening av kväve och fosfor för att minska övergödning samt strängare reningskrav i känsliga områden. Förmodligen kommer en uppdatering av avloppsdirektivet att inkludera högre krav på läkemedels- och mikroplastfiltrering.

Tranås kommuns sammanräknade månadskostnad för en villa (typhus A) och en lägenhet i ett typ-
hus B enligt statistik från branschorganisationen *Svenskt vatten* för 2025 är 1 485 kr och medelmånadskostnaden för övriga kommuner i Sverige 2025 är 1 574 kr.

Griftegårdskollektivet

Griftegårdsverksamheten (kyrkogårds- och begravningsverksamhet) står inför flera utmaningar och möjligheter för framtida utveckling kopplat till planering av utökning av nya griftegården. Detta på grund av religiösa och kulturella skillnader som påverkar hur gravsättningar utformas. Det finns även ökade krav på underhåll och digitalisering genom bättre registerhantering och digitala system för gravskötsel. Även klimatförändringar och extrema väderförhållanden påverkar griftegårdsverksamheten genom ökade temperaturer och torka som inverkar på växtlighet och skötsel av kyrkogårdar samt översvämningar som kan skada gravar och infrastrukturer.

För att möta framtidens behov krävs både anpassning av traditionella begravningsformer och innovation inom hållbarhet och digitalisering.

Begravningsavgiften för hela Sverige år 2025 är 29,3 öre per beskattningsbar hundralapp. Tranås kommuns griftegårdsverksamhet har en begravningsavgift på 27,5 öre per beskattningsbar hundralapp.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har teknik- och griftegårdsnämnden i verksamhetsplanen för 2025–2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kommunövergripande mål: Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)

Teknik- och griftegårdsnämnden arbetar för att tillgodose fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete, genom att erbjuda högsta möjliga service, kopplat till VA-kollektivet, avfallskollektivet och griftegårdskollektivet, till en taxa som är under medel jämfört med övriga kommuner i Sverige.

1. Avfallstaxa under medel jämfört med övriga kommuner i Sverige
2. VA-taxa under medel jämfört med övriga kommuner i Sverige
3. Begravningsavgift som är lägre än Svenska kyrkans begravningsavgift

Nämndens mål 1: Avfallstaxa under medel jämfört med övriga kommuner i Sverige

Nämnden eftersträvar en hög standard på de avfallstjänster som avfallskollektivet erbjuder Tranås kommuns invånare, till en taxa som ligger under medel för insamling av mat och restavfall jämfört med övriga kommuner i Sverige.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Årsavgift för insamling av mat och restavfall för enfamiljvilla	Årskostnad medel Sverige 2024 2 918 kr Årskostnad medel Tranås 2023 2 857 kr	Årsavgift under medel jämfört med övriga 290 kommuner	Årsavgift under medel jämfört med övriga 290 kommuner	Årsavgift under medel jämfört med övriga 290 kommuner

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 2: VA-taxa under medel jämfört med övriga kommuner i Sverige

Nämnden eftersträvar en hög standard på de vatten- och avloppstjänster som VA-kollektivet erbjuder Tranås kommuns invånare, till en taxa som ligger under medel jämfört med övriga kommuner i Sverige. Typhus A, avser fastighet med friliggande enbostadshus, tomtyta 800 m². Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten. Vattenförbrukning 150 m³/år. Typhus B, avser flerbostadshus som är anslutet till dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Det är 15 lägenheter, tomtyta 800 m², vattenförbrukning 2 000 m³/år.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Sammanräknad månadskostnad för en villa (typhus A) och en lägenhet i ett typhus B	Månadskostnad medel Sverige 2025 1 574 kr Månadskostnad medel Tranås 2025 1 485 kr	Månadskostnad under medel jämfört med övriga 290 kommuner	Månadskostnad under medel jämfört med övriga 290 kommuner	Månadskostnad under medel jämfört med övriga 290 kommuner

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 3: Begravningsavgift som är lägre än Svenska kyrkans begravningsavgift

Nämnden eftersträvar en hög standard på griftegårdsverksamheten och skötseln av kommunens två (2) griftegårdar samt Tranås pastorats fyra (4) kyrkogårdar, till en begravningsavgift som är lägre än Svenska kyrkans begravningsavgift.

Det finns tre huvudmän för griftegårdsverksamheten i Sverige; Tranås kommun, Stockholms kommun och Svenska kyrkan. Svenska kyrkan är huvudman för griftegårdsverksamheten i samtliga kommuner i Sverige förutom Tranås kommun och Stockholms kommun.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Begravningsavgift	Svenska kyrkans begravningsavgift är 2025 29,3 öre per beskattningsbar hundralapp Tranås kommuns begravningsavgift är 2025 27,5 öre per beskattningsbar hundralapp	Begravningsavgift som är lägre än Svenska kyrkans begravningsavgift	Begravningsavgift som är lägre än Svenska kyrkans begravningsavgift	Begravningsavgift som är lägre än Svenska kyrkans begravningsavgift

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Kommunövergripande mål: Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga

Teknik- och griftegårdsnämnden arbetar för att tillgodose förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga genom att möjliggöra en högre rörelsegrad:

- Högre standard på gång- och cykelvägnätet (GC-vägnätet)

Nämndens mål 1: Högre standard på GC-vägnätet

Nämnden eftersträvar en hög standard på gång- och cykelvägnätet (GC-vägnätet) i Tranås kommun. Totalt har Tranås kommun 73 km GC-vägnät med en yta motsvarande 225 959 m².

År 2024 utfördes en grund- och skadeinventering av de kommunala gatorna och GC-vägarna inom Tranås kommun. Inom den närmaste fyraårsperioden 2025 - 2028 är ca 23 140 m² GC-beläggning i behov av att bytas ut. Detta i syfte att vi inte ska ha en ökande infrastrukturelskuld kopplat till beläggningen på befintliga GC-vägar.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Kvadratmeter nybelagda GC-vägar	Utfall 2024: 5 951 m ²	5 875 m ²	5 875 m ²	5 875 m ²

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Kommunövergripande mål: Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)

Teknik- och griftegårdsnämnden arbetar för att tillgodose minskade koldioxidutsläpp genom att:

1. i projekt skapa innovativa lösningar där hållbarhet är ett ledord.
2. minska negativ påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag.
3. arbeta för ett rent hushållsavfall.
4. göra en årlig uppföljning och visualisering av matsvinn i kommunens kök och serveringslokaler.
5. använda mer ekologiska livsmedel.
6. arbeta för minskade koldioxidutsläpp från förvaltningens fordon.
7. bedriva ett hållbart skogsbruk enligt gällande skogsbruksplan.

Nämndens mål 1: I projekt arbeta för att skapa innovativa lösningar, där hållbarhet är ett ledord

Projektavdelningen arbetar aktivt för att skapa innovativa lösningar i projekt, där hållbarhet och samordning är styrande för ett minskat koldioxidutsläpp och bevarande av grönområden i stadsmiljö. Detta sker med hjälp av en hållbarhetschecklista som går igenom inför varje enskilt projekt, där specifika målpunkter kan identifieras och arbetas in i projektet.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Andel projekt där hållbarhetschecklistan använts som styrdokument för att jobba med hållbarhetsfrågan	Samtliga projekt år 2024	Samtliga projekt	Samtliga projekt	Samtliga projekt

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 2: Minska negativ påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag

Ett av VA-avdelningens större uppdrag är att motverka utsläpp till vatten, eftersom att eventuella utsläpp skulle medföra en stor miljöpåverkan. Avdelningen renar därför vatten från hushåll och verksamheter för att det ska bli så lite miljöpåverkan som möjligt lokalt för sjön Sommen men även för Östersjön.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Det totala utsläppet av lättnedbrytbart organiskt material (BOD7), kväve (N) och fosfor (P) får ej överstiga tillsynsmyndighetens krav	BOD7 – 2,4 mg/l P - 0,19 mg/l N - 12,0 mg/l	BOD7: 8 mg/l P: 0,30 mg/l N: 20 mg/l	BOD7: 8 mg/l P: 0,30 mg/l N: 15 mg/l	BOD7: 8 mg/l P: 0,30 mg/l N: 15 mg/l

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 3: Rent hushållsavfall

Restavfall är det avfall som återstår efter att allt återvinningsbart och miljöfarligt avfall har sorterats ut, såsom förpackningar, matavfall och farligt avfall. Restavfallet skickas till förbränning. För att nå en mer hållbar resurshushållning och bidra till minskade mängder restavfall samt minskade kostnader för behandling, är det angeläget att arbeta med avfallsförebyggande åtgärder. Detta för att minimera felsortering och främja en ökad återvinning av förpackningsmaterial.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Den totala vikten av hushållens optiska restavfallspåse till förbränning ska minska med 20 % till år 2025, jämfört med 2021.	Antal kg år 2021 = 2 585 000 Antal kg år 2022 = 2 411 000 Antal kg 2023 = 2 332 000 Antal kg 2024 = 2 308 000 Minskning med 10,71 % från 2021 till 2024	Minskning med 5 %	-	-

Målnivåerna prognostiseras att inte uppnås. Målet som sattes 2021 var högt och kommer tyvärr inte att uppnås. Ett nytt mer realistiskt mål är satt från 2026 där verksamheten har bättre insyn i statistiken och nytt insamlingssystem har implementerats.

Nämndens mål 4: Göra en årlig uppföljning och visualisering av matsvinn i form av tallrikssvinnet i kommunens kök och serveringslokaler

Att mäta matsvinn i kommunens egen verksamhet genom att väga tallrikssvinnet synliggör hur mycket mat som slängs i onödan. Mätningen utgör sedan grunden till att börja testa åtgärder som kan minska det onödiga matavfallet.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Tallrikssvinnet i kök och serveringslokaler ska minska med 25 % till 2026, jämfört med 2022	<p>Grundskolans tallrikssvinn år 2022 = 20 g per portion</p> <p>Gymnasiet tallrikssvinn år 2022 = 48 g per portion.</p> <p>Tallrikssvinn grundskola 2023 = 14,42 g Minskning = 27,9%</p> <p>Tallrikssvinn gymnasiet 2023 = 45,54 g Minskning = 5,1 %</p> <p>Tallrikssvinn grundskola 2024 = 13,2 g Minskning = 9,2%</p> <p>Tallrikssvinn gymnasiet 2024 = 40 g Minskning = 12,1 %</p>	<p>Minskning med 6,25 %</p>	<p>Minskning med 6,25 %</p>	-

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 5: Ökad andel ekologiska livsmedel

Genom att välja ekologiska livsmedel kan verksamheten bidra till en minskad användning av konstgödsel och bekämpningsmedel. Märkningen *Ekologiskt livsmedel* tar dock ingen hänsyn till klimatpåverkan.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Målet är att andelen ekologiska varor i kommunala kök ska vara minst 25 % mätt i kilo av total andel livsmedel inom kostavdelningens produktion	<p>Totalt inköp av EKO livsmedel är 19 % under år 2024, mätt i kronor.</p> <p>Totalt inköp av EKO livsmedel är 26 % under år 2024, mätt i kilo.</p>	25 %	25 %	25 %

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 6: Minskade koldioxidutsläpp från förvaltningens tjänstefordon

Från och med den 1 juni 2022 gäller ett nytt EU-direktiv i Sverige Clean Vehicles Directive (CVD), som ska bidra till minskad klimatpåverkan och bättre luftkvalitet. Målet med CVD är en minskad klimatpåverkan och bättre luftkvalitet.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Andel av förvaltningens tjänstefordon under 3,5 ton som uppfyller kraven för rena lätta bilar enligt Clean Vehicles Directive (CVD)	-	38,5 %	38,5 %	38,5 %

Målnivåerna prognostiseras att inte uppnås. Förvaltningen beräknar att fordonsflottan uppgår till 19% rena lätta bilar enligt Clean Vehicles Directive (CVD), alltså under målet.

Nämndens mål 7: Hållbart skogsbruk enligt gällande skogsbruksplan

Ett av parkenhetens uppdrag är att förvalta Tranås kommuns skogar utifrån certifieringskrav PEFC och FSC, för att säkerställa att skogsbruket bedrivs hållbart ur både sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter. I skogsbruksplanen upprättad 2024 finns förslag om avverkningsnivåer som parkenheten avser följa enligt följande: Uttag från gallring fram till år 2034 är 40 000 m³sk, och förnygringsavverkning 11 300 m³sk vilka anges som startvärden för att därefter sjuka till 0 år 2034.

Redovisningen anges i m³sk vilket är en förkortning för skogskubikmeter, som är virkesvolymen hos ett träd eller skogsbestånd, inklusive bark men exklusive grenar och rötter.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Målnivåer anger uttag från gallring och förnygringsavverkning som förvaltningen avser genomföra per år (X) samt återstående gallring och förnygringsavverkning för perioden fram till 2034	Gallring 40 000 Avverkning 11 300	34 000 (-6 000) 10 000 (-1 300)	30 000 (-4 000) 9 000 (-1 000)	27 000 (-3 000) 8 000 (-1 000)

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Ekonomisk analys

Driftredovisning skattekollektivet

Teknik- och griftegårdsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Teknik- och griftegårdsnämnd	250	150	-100
Tekniska kontoret	1 375	1 375	0
Bostadsanpassning	2 450	2 000	-450
Projektavdelningen	234	234	0
Gatuverksamheten	39 577	39 577	0
Parkverksamheten	13 830	13 155	-675
Kostavdelningen	2 788	2 788	0
Totalt Teknik- och griftegårdsnämnd	60 504	59 279	-1 225

Prognosen för de skattefinansierade verksamheterna är 59 279 tkr gentemot budget som är 60 504 tkr.

Teknik- och griftegårdsnämnden (den politiska församlingen) prognostiseras att göra ett överskott om 100 tkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskade administrativa kostnader.

Tekniska kontoret har lagt sin prognos enligt budget.

Bostadsanpassning prognostiseras att göra ett överskott om 450 tkr.

Projektverksamheten har lagt sin prognos enligt budget.

Gatuverksamheten har lagt sin prognos enligt budget.

Parkverksamheten prognostiseras att göra ett överskott om 675 tkr. Det prognostiserade överskottet beror på att intäkterna från skogen ökat gentemot budget. Detta beror på att flis och virkespriser just nu är höga. Det prognostiserade överskottet beror även på minskade personalkostnader eftersom att avdelningen haft en del vakanser och sjukskrivningar under året.

Kostverksamheten har lagt sin prognos enligt budget.

Driftredovisning taxekollektivet

Teknik- och griftegårdsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Avfallsverksamheten	0	0	0
VA-verksamheten	0	-200	-200
Griftegårdsverksamheten	0	0	0
Totalt Teknik- och griftegårdsnämnd	0	-200	-200

Avfallsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott på totalt ca 2 019 tkr gentemot budget. Budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett överskott på 1 500 tkr.

En del av avfallsverksamhetens prognostiserade överskott, ca 1 800 tkr, kommer från verksamheten *avfallshantering företag* och detta överskott kan vid behov nyttjas för att fylla på sluttäckningsfonden. Avfallsverksamheten har från tidigare års resultat en skuld till kund (överuttag) på ca 3 030 tkr.

Det budgeterade överskottet beror på ökade intäkter för mottagning av aska från Tranås Energis kraftvärmeverk samt ökade intäkter gentemot budget för mottagning av schaktmassor. Dessa massor kommer nyttjas som konstruktionsmaterial i sluttäckningen av Norraby deponi. Avfallsverksamheten har även minskade utgifter gentemot budget gällande behandling av hushållsavfall och hämtning av hushållsavfall, då indexregleringen för dessa två tjänster var negativ inför 2025.

Vatten- och avloppsverksamheten (VA-verksamheten) prognostiseras att hålla budget och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett överskott på ca 200 tkr. Överskottet om 200 tkr kommer att återbetalas till skattekollektivet, då VA-kollektivet har en skuld till skattekollektivet (underuttag) på 202 tkr från tidigare årsresultat.

Griftegårdsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott på ca 1 000 tkr gentemot budget och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett nollresultat. Griftegårdsverksamheten har från tidigare års resultat en resultatregleringsfond med ett värde på 1 532 tkr. Det budgeterade överskottet beror på minskade personalkostnader eftersom att avdelningen haft en del vakanser och föräldradagheter under året samt ökade intäkter från begravningsavgiften, då 2025 års avräkning gav ett positivt utfall utifrån lagd budget.

Åtgärder för att nå budget i balans

Förvaltningen har en budget i balans.

Investeringsredovisning

Teknik- och griftegårdsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Projektavdelningen	700	700	0
Gatuverksamheten	19 345	19 345	0
Parkverksamhet	3 350	3 110	-240
Kostavdelningen	1 950	1 950	0
Avfallsverksamheten	150	150	0
VA-verksamhet	64 600	65 052	452
Griftegårdsverksamheten	5 850	4 556	-1 294
Totalt Teknik- och griftegårdsnämnd	95 945	94 863	-1 082

Prognosen för 2025 års investeringar är 94 863 tkr, jämfört med budget på 95 945 tkr. Fyra av sju verksamheter prognostiseras att hålla budget.

Parkverksamheten prognos för 2025 års investeringar är 3 110 tkr, jämfört med budget på 3 350 tkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att inköp av teknisk utrustning och grönyteförnyelse blir billigare än budgeterat.

VA-verksamheten prognos för 2025 års investeringar är 65 052 tkr, jämfört med budget på 64 600 tkr. Den ökade prognosen gentemot budget beror på att projekt *Lindelund utbyggnation VA-ledningar* går väldigt bra vilket innebär att mer VA-ledningar än planerat kommer att utföras innan årsskiftet, vilket medför ökade kostnader. Den ökade prognosen gentemot budget beror även på att projekt *VA-sanering Skyttegatan* haft kostnadsökningar pga. av högt grundvatten som fördyrat projektets utförande.

Griftegårdsverksamheten prognos för 2025 års investeringar är 4 556 tkr, jämfört med budget på 5 850 tkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att inköp av reservkraftverk till bårhus och krematoriet blir billigare än budgeterat samt att projektöversyn av *ny belysning på verksamhetens griftegårdar* måste strykas pga. av tidsbrist.

Uppföljning av nämndens egna mål

Utöver de kommunövergripande målen har teknik- och griftegårdsnämnden egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Nämndens mål 1: Högre standard på gatunätet

Nämnden eftersträvar en hög standard på det kommunala gatunätet i Tranås kommun. Totalt har Tranås kommun 125 km gator med en yta motsvarande 854 548 m².

År 2024 utfördes en grund- och skadeinventering av de kommunala gatorna och

GC-vägarna inom Tranås kommun. Inom den närmaste fyraårsperioden 2025-2028 är ca 148 000 m² gatu-
beläggning i behov av att bytas ut. Detta i syfte att vi inte ska ha en ökande infrastruktukskuld kopplat till be-
läggningen på befintliga gator.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Kvadratmeter ny belagda gator	Utfall 2024 = 31 889 m ²	37 000 m ²	37 000 m ²	37 000 m ²

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 2: En säker livsmedelsproduktion

Ett säkert dricksvatten, som är fritt från sjukdomsframkallande bakterier och mikroorganismer, är en grundläggande del i samhällsuppdraget som avdelningen har. Prover tas på vattenverket, på ledningsnätet och hos användare, utifrån kontrollmyndighetens fastställda regler gällande omfattning och frekvens.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Antalet underkända vattenprov på vattenverk, ledningsnät och hos användare	Antal underkända vatten- prover 2024 0 st.	0 st.	0 st.	0 st.

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Nämndens mål 3: Högre förnyelsetakt i VA-ledningsnät

För att undvika problem vid regn, önskat inläckage i VA-ledningar samt vattenläckor på vattenledningsnätet krävs att ledningarna underhålls och förnyas i tillräcklig omfattning. Om inte detta sker finns stor risk för t.ex. bräddningar av orenat vatten, källaröversvämningar och vattenläckor.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Förnyelsetakten ska vara högst 143 år, vilket motsvarar en förnyelsetakt på 0,7 % av ledningsnätet per år	Antal meter (m) kommunalt VA-ledningsnät per 241231: 527 623 m Utfall 2024: 0,73 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %

Målnivåerna prognostiseras att uppnås.

Medarbetare

Förvaltningen arbetar aktivt med personalfrågor genom kontinuerlig uppföljning av medarbetarenkäten och chefsenkäten. Ett antal fokusområden har plockats fram från de båda enkäterna inom respektive arbetsgrupp och en handlingsplan har skapats. Detta för att sätta fokus på dessa frågor och skapa en bättre och mer effektiv arbetsplats inom respektive verksamhet.

Det råder brist på utbildade ingenjörer och tekniker inom förvaltningens verksamhetsområden. Det märks att det är hårt tryck på arbetsmarknaden där konkurrensen om arbetskraften är hård, framför allt bland chefstjänster och specialisttjänster med krav med eftergymnasial utbildning.

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st.) *	57	65	122	119
Andelen heltidsanställda (%) *	93	100	96,7	95
Sjukfrånvaro total (%) **	3,76	3,51	3,62	3,8
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%) **	1,31	2,95	2,07	1,68
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%) **	0	0,07	0,03	1,22
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			594	442
Kostnad för övertid (tkr)**			847	904

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Nämndens plan för uppföljning av privata utförare

När skötseln av kommunala angelägenheter genom avtal överlämnats till privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Enligt kommunens *Program för uppföljning av privata utförare* ska nämndens plan för uppföljning redovisas som en del i nämndens verksamhetsplan. Planen följs upp och redovisas i nämndens verksamhetsberättelse i samband med årsredovisningen.

Nämndens upphandlade privata utförare

Nämnden har totalt 21 stycken privata utförare där hela eller delar av skötseln av kommunala angelägenheter genom avtal har överlämnats till privat utförare. Uppföljningen av dessa genomförs av ansvarig chef för verksamheten där den privata utföraren arbetar. Uppföljningen sker genom skriftliga avstämningsmöten som är inlagda i respektive verksamhets mötes- och kommunikationsplan.

Projektverksamhetens privata utförare

- Tekniska konsulter för utredning och projektering av mark, gata/GC-väg, VA och landskap
- Tekniska konsulter för broteknik
- Entreprenörer mark- och anläggningsarbeten

Gatuverksamhetens privata utförare

- Delar av vinterväghållningen
- Övervakning av allmän platsmark och offentliga byggnader (toaletter och duschar)
- Parkeringsövervakning
- Transport och maskintjänster
- Entreprenör asfaltsbeläggning

Parkverksamhetens privata utförare

- Skog och trädvård
- Besiktningsman utemiljö
- Besiktningsman lekplatser

Kostverksamhetens privata utförare

- -

Avfallsverksamhetens privata utförare

- Mottagning och behandling av asbest och deponiavfall
- Mottagning och behandling av mat- och restavfall
- Renhållningsentreprenad (hämtningsentreprenör)

VA-verksamhetens privata utförare

- Laboratorietjänster
- Behandling och transport av slam från reningsverk
- Ledningsunderhåll, ledningsförnyelse och brunnsrenovering
- Spolbilstjänster
- Processövervakning VA-verk

Griftegårdverksamhetens privata utförare

- Uppdragskremationer
- Drift- och underhåll av krematoriet

Internkontroll

Varje nämnd ska som grund för sin styrning genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska varje år anta en internkontrollplan för kommande år senast i

december. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. En uppföljning av vad som framkommit i nämndens internkontroll kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen i samband med årsredovisningen.

Utöver kommunstyrelsen tre beslutade kommunövergripande internkontrollpunkter beslutade teknik- och griftegårdsnämnden om en nämndspecifik punkt: *Arbetsmiljöplaner*. Internkontrollpunkten valdes ut, efter risk- och konsekvensanalys, med anledning av att Arbetsmiljöverket har gjort om strukturen för sina föreskrifter och allmänna råd. Därmed ansåg samhällsbyggnadsförvaltningen och nämnden att det behövde göras ett utvecklingsarbete gällande förvaltningens arbetsmiljöplaner.

Internkontrollpunkten delrapporterades till teknik- och griftegårdsnämnden i september månad 2025. Delrapporteringen från kontrollutföraren visar på att förvaltningen aktivt arbetar med att ta fram arbetsmiljöplaner med tillhörande analyser och rutiner. Vidare visar svaren från kontrollutföraren att arbetet har förankrats med sakkunnig för att säkerställa planernas korrekthet samt att utbildning har genomförts med delar av personalen för att säkra implementeringen.

Gällande möjlighet till måluppfyllelse inför årsskiftet 2025/2026 är det viktigt att alla avdelningar har samma framdrift och att löpande uppföljning sker. Ett möjligt frågetecken kan vara om alla avdelningar på förvaltningen kommer hinna klart innan årsskiftet.

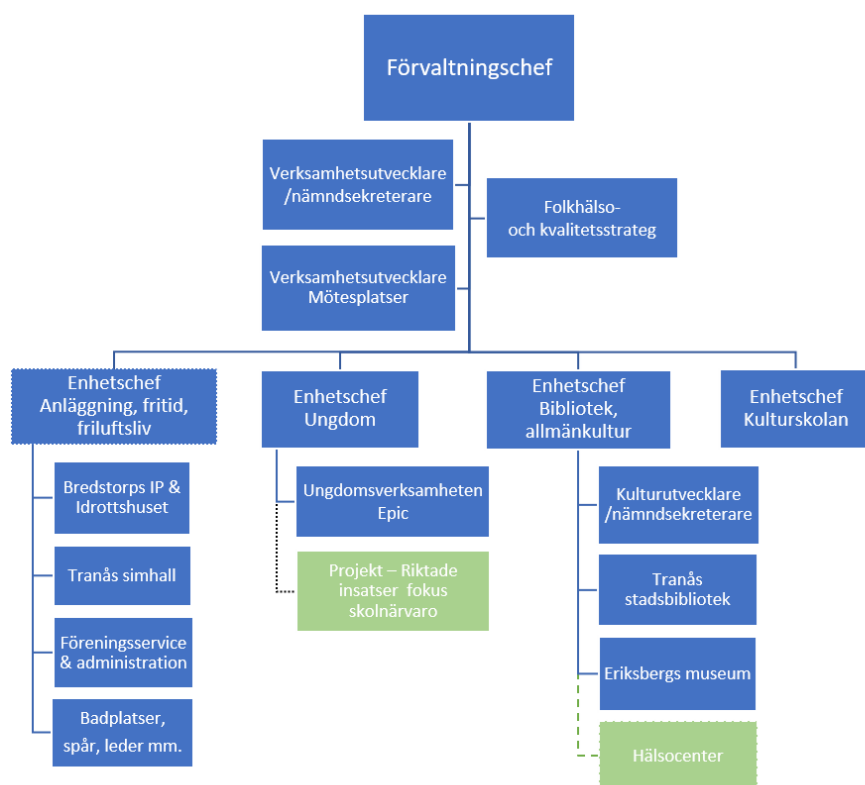
Kultur- och fritidsnämnd

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att i egen regi och i samverkan med andra aktörer skapa ett meningsfullt, attraktivt och tillgängligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter i Tranås kommun. Kultur- och fritidsverksamhet fyller en viktig samhällsfunktion, inte minst när det kommer till främjande och förebyggande insatser. Ett rikt kultur- och fritidsliv främjar hälsa, delaktighet och gemenskap och gör Tranås till en attraktiv kommun att bo, leva och verka i.

Följande verksamheter ingår i kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde:

- Idrottsanläggningar, simhall, badplatser, spår och leder, föreningsservice (bidragshantering, bokning mm.) samt administration.
- Ungdomsverksamheten Epic + Projekt Riktade insatser fokus skolkänvaro
- Bibliotek och allmänskultur, inkl. Eriksbergs museum, vagnsmuseet, konstarkiv, offentlig konst, programverksamhet med utställningar, konserter, evenemang mm.
- Kulturskola
- Folkhälsa/Hälsocenter

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Kultur- och fritidsnämnden arbetar aktivt för att bidra till de fem kommungemensamma målen:

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
- Minskade koldioxidutsläpp
- Ökad tillgång till rätt kompetens
- Ökad upplevd och faktisk trygghet

För att nå prioriterade mål har nämnden identifierat *samverkan* som en viktig faktor. En väl fungerande samverkan med föreningsliv och civilsamhälle är av största vikt för nämndens verksamhet. Nämnden har även som målsättning att stärka den interna samverkan genom att knyta förvaltningens verksamheter närmare varandra, samt arbeta för ökad samverkan med övriga nämnder/förvaltningar. Vidare bidrar nämnden till de kommungemensamma målen genom att bl.a. synliggöra och marknadsföra förvaltningens verksamheter, medvetandegöra personal och besökare om vikten av ekologisk hållbarhet genom tillskapandet av insatser/aktiviteter i förvaltningens verksamheter, erbjuda kompetenshöjande insatser till förvaltningens medarbetare samt att i samverkan med föreningslivet genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort. Utöver de kommungemensamma målen har kultur- och fritidsnämnden även ett eget verksamhetsmål; *att eftersträva en så hög grad av samhällsnytta som möjligt* - vilket nämnden bl.a. uppnår/identifierar genom; ökade besöksantal i förvaltningens verksamheter/ fler elever inskrivna i Kulturskolan, utökat antal utåtriktade aktiviteter/eventemang/föreningsbesök samt genom riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering inom förvaltningens verksamheter.

Nedan listas några exempel på insatser som genomförts hittills under året, i syfte att nå uppsatta verksamhetsmål för 2025:

Allmänskultur/bibliotek/Hälsocenter

- Den 1 januari inleddes arbetet med projekt *Förrehabilitering i Hälsocenter*, som beviljats bidrag från Högländets samordningsförbund. Projektet syftar till stegvis förflyttning mot ordinarie arbetsmarknadsinsatser och arbete för de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Ett tiotal individer deltar i ett program med aktiviteter två gånger per vecka inom ramen för Hälsocenters verksamhet.
- Den 22 februari var det ny-invgning av biblioteket. De nya delarna foajé och utställningslokal stod äntligen klara och det firades med stort tårtkalas, barnkör, ballonger, tävlingar, skaparverkstad och mycket mer. Biblioteket har fått mycket positiv feedback från allmänheten kring de nya delarna, särskilt utställningsdelen där viss tid kan bokas av lokala konstnärer och konsthantverkare – 2025 är i princip redan fullbokat – så stort har intresset varit.
- 1 mars tillträdde bibliotekets nya projektledare för *Bokstart*. Bokstart är en nationell satsning som syftar till att i samverkan mellan bibliotek, barnhälsovård och förskola främja de yngsta (0–3 år) barnens språkutveckling genom att stötta familjer kring läsning och språk. Bokstart Tranås har beviljats stöd från Kulturrådet.
- Den 31 mars genomfördes den andra upplagan av Kulturmingel – en arena för möten och nätverkande för Tranås kulturliv och kulturföreningar. Vid detta tillfälle deltog ett 40-tal aktörer som minglade och nätverkade bland annat genom ”speed-dating”
- Den 9–18 juni 2025 förvandlades Tranås till en levande konstateljé när konstnärer, Artscape och kultur och fritid intog Tranås för att skapa och bjuda in till medskapande aktiviteter. Beslutet om att införa gatukonst i Tranås, togs av kommunstyrelsen samt kultur- och fritidsnämnden 2024. Därefter har kultur- och fritidsförvaltningen arbetat med projektet. Den ideella föreningen Artscape anlätades för att förverkliga visionen om muralmålningar i Tranås. Artscape har producerat konstprojekt över hela Sverige sedan 2014 och uppfört över 240 muralmålningar runt om i

Sverige. Artscape är en ideell organisation som vill inspirera människor och främja offentlig konst för alla. De tre målningarna:

- Idrottshuset, fastighetsägare: AB Tranås bostäder, konstnär: Wosk från Storbritannien
- Falkgatan 15, fastighetsägare: SBF Trabo Fastigheter AB, konstnär: Yuda från Mexiko
- Beckhemsvägen 2, fastighetsägare: Victoriahem, konstnär: Eelco från Nederländerna
- Under v. 29–30 genomförde enheten allmänskultur och bibliotek ett pilotprojekt på Eriksbergs museum, *Skapaberg*. Under två veckor öppnades museet upp för kreativitet och skapande mitt i sommaren, tillsammans med konstnären Tanja Serova. Varje tillfälle anpassades efter ålder och det var gratis att delta. Tanken var att testa ett mer öppet och kreativt museum, där skapande får stå i centrum. Projektet upplevdes positivt. Sammanlagt deltog 58 personer i *Skapaberg* över de två veckorna (i blandade åldrar). Alla tillfällen hade minst 2 deltagande.
- Förvaltningen har genomfört flera *traditionella firanden* under perioden april-juni. Ett Valborgsfirande, ett Nationaldagsfirande och ett midsommarfirande. Tre firande som alla var välbesökta och uppskattade. Valborgsfirandet utökades i aktiviteter under 2025, i samverkan med föreningar och andra aktörer och hade ca 3 000 besökare. Nationaldagsfirandet gjordes tillsammans med Kulturskolan och var ett välbesökt och uppskattat arrangemang, där det även ordnades en medborgarcermoni för nysvenska Tranåsbor. Midsommarfirandet ordnades för andra året i rad av förvaltningen, det var ett soligt och välbesökt firande med ca 1 000 personer som deltog.
- Årets upplaga av *Konstrakan* ordnades den 28 juni. I år fortsatte man på spåret att ordna olika aktiviteter och programpunkter som besökare kunde delta i. Uppskattat var bland annat en konstvandring. Konstrakan hade tyvärr en tråkig väderprognos men trots detta var det ett uppskattat evenemang av både besökare och utställare. Ett 80-tal utställare intog Storgatan för att sälja sin konst och flertalet konstnärer deltog även hos gallerier eller föreningar.
- Med stöd från Kulturrådet har biblioteket startat upp projektet *Läshjärta*. Projektet är en samverkan mellan Tranås stadsbibliotek och Tranås fritidshem, i nuläget Hubbarpskolans, Junkaremålskolans, Gripenbergs och Linderås fritidshem. Läshjärta syftar till att genom barns delaktighet, läsfrämjande och skapande aktiviteter sprida läsglädje och nyfikenhet kring böcker. Genom projektet når man även vårdnadshavare för att lyfta det positiva med läsning. Under våren 2025 besökte personal från biblioteket fritidshemmen för att göra workshops med utvalda elevgrupper. Tillsammans med barnen skapas teman som i sin tur resulterar i det fortsatta arbetet. Inför hösten 2025 har teman sammanställts och personalen påbörjar nu sina uppföljande besök för att leverera bokkassar och läsinspiration.

Anläggning/friluftsliv/föreningsservice

- Idrottsskolorna för barn och 65+ fortsätter att vara en riktig framgångssaga. Deltagandet är högt, med nästintill 100% närvaro både i barnverksamheten och i den uppskattade satsningen för personer 65 år och äldre. Konceptet har etablerat sig som en viktig del av det hälsofrämjande arbetet i Tranås kommun.
- Efter vissa initiala utmaningar är det nya bokningssystemet nu på plats och fullt fungerande, även om vissa förbättringar önskas. Parallellt pågår provkörning av bidragsmodulen, där användarvänlighet och funktion testas i praktiken tillsammans med föreningarna. Målsättningen är att ha ett komplett och smidigt systemstöd för bokning och bidrag, som förenklar administrationen för såväl föreningsliv som förvaltningens handläggare.
- Bygget av discgolfbanan i Malingskog närmar sig sitt slut. Projektet är ett samarbete mellan Tranås discgolf klubb, Holavedsgymnasiets byggprogram samt kultur och fritidsförvaltningen. Banan kommer att bli ett värdefullt tillskott för spontanidrott och rekreation.

- Avtalet för orienteringstävlingen 10-mila är nu underskrivet. Evenemanget genomförs i Tranås under maj 2026, Bredstorps IP kommer utgöra arena för evenemanget. Förvaltningen har påbörjat planering/arbete för att göra 10-mila till ett lyckat evenemang. Fokus ligger dels på att skapa en bra tävlingsmiljö på Bredstorps IP, samt att se till att logistiken fungerar smidigt för deltagare som ska övernatta på hårt underlag i skolor och idrottshallar.
- Kontakt med föreningslivet sker dagligen. Under perioden januari-augusti 2025 har enheten deltagit vid åtta styrelsemöten, i syfte att lyssna in, stötta och diskutera utvecklingsfrågor tillsammans med föreningarna. Därtill har enheten utbildat föreningarna i det nya bokning- och bidragssystemet.
- Förvaltningen har i nära dialog med berörda aktörer arbetat fram ett lokalprogram avseende omklädningsrum i ishallen, i enlighet med policy för lokalförsörjning i Tranås kommun. Lokalprogrammet innehåller bl.a. förslag till mer funktionella omklädningslösningar för att möta dagens och framtidens behov. Dokumentet är överlämnat till AB Tranåsbostäder inför vidare hantering.
- En omfattande renovering har genomförts i simhallen, bl.a. har nytt kakel lagts runt stora bassängen, belysningen är utbytt till LED-belysning och slussar har satts upp mellan dusch och simhall - en stor energibesparande åtgärd. I och med renoveringen är simhallen nu ljus, fräsch och väl bibehållen, till personalens och besökarnas stora glädje.
- Seniorbad i simhallen, där seniorer varje fredag samlas för vattenträning/bad, bastu, bubbelpool och fika tillsammans. Konceptet har blivit en succé och antalet deltagare ökar varje vecka, som flest har det varit 65 besökare. Deltagarna berättar om en känsla av sammanhang och vikten av att få en "helg-känsla" tillsammans med andra.
- Sommarsimskola i simhallen samt vid Hätte badplats.
- Ishallens omklädningsrum har delvis renoverats för att höja standard och funktion.
- Sommarkul har samordnats med 18 deltagande föreningar och erbjudit barn och unga ett brett utbud av aktiviteter.
- Föreningsträff i Adelöv samlade 21 föreningar för dialog, erfarenhetsutbyte och samverkan.
- Idrott för ALLA-dagen på Bredstorp lockade 1 600–1 700 besökare, med 26 föreningar, 30 idrotter att prova på samt ca 200 ideellt engagerade ledare. Två bussar kördes från Stoeryd/Ängaryd.
- Holavedsleden har rustats upp med två nya vindskydd, och delvis omdragning av leden samt ny skyltning.

Ungdom/Projekt Riktade insatser fokus skolenärvaro

- Ungdomsverksamheten Epic har rekryterat två nya medarbetare på 50 %. Rekryteringen ger möjlighet till mer utökad verksamhet samt ett hållbart schema för personalen.
- Enheten har i samverkan med föreningslivet samt fritidskonsulent genomfört 4 st. trygghetsvandringar under sommaren.
- Epic har i egen regi och i samverkan med projektet/Kulturskolan erbjudit sommarlovsaktiviteter för barn/unga, bl.a. i Blå huset i Stoeryd.
- Projektet har från augusti utökats med ytterligare en medarbetare. Projektet finns nu på två skolor; Hubbarpsskolan och Granelundsskolan.

Kulturskolan

- På sportlovet invigde Kulturskolan sin nya öppna verksamhet i Blå Huset, Stoeryd. En satsning som görs i syfte att nå nya målgrupper samt främja kulturella fritidsaktiviteter i ett område med socioekonomiska utmaningar. All verksamhet är gratis och barnen får vara i ett sammanhang med bra förebilder och trygga vuxna. *Öppen Kulturskola* har sedan öppningen varit mycket uppskattat, med öppen verksamhet två eftermiddagar i veckan. Besökarna har bl.a. fått testa på dans, spela gitarr, göra film och vara i bildverkstaden.
- I slutet av mars gick *Ettornas Kör* av stapeln i Holavedsgymnasiets Aula, ett av Kulturskolans största evenemang under året. *Ettornas Kör* är ett viktigt projekt i samverkan med skolorna för att kunna nå så många elever som möjligt, i år var det rekord i antal anmälda elever till kören. För att öva och förbereda tillsammans med eleverna genomförde Kulturskolans lärare mer än 50 skolbesök inför evenemanget.
- Den uppskattade *Danssagan* genomfördes i maj, med ca 200 barn/unga på scenen och 3 000 i publiken totalt.
- Nationaldagsfirande tillsammans med enheten för allmänskultur/bibliotek var ett välbesökt och uppskattat arrangemang, I år genomfördes även en medborgarcermoni för nysvenska Tranåsbor.
- I början av sommaren anordnades ett kostnadsfritt läger i Blå Huset i Stoeryd för sommarlovslediga barn/unga. Lägre hade ca 20 deltagare, varav en tredjedel var barn boende i området. Det visar att Kulturskolans satsning på *Öppen Kulturskola* i Stoeryd har gett resultat.
- Sedan 20/8 är Kulturskolan ansluten till *Fritidskortet*, en statlig satsning i syfte att ge fler barn och unga möjlighet till en meningsfull fritid.

Projekt

Riktade insatser med fokus på skolnärvaro är ett samverkansprojekt mellan kultur- och fritidsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, individ- och arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen - efter beslut i Kommunfullmäktige 2023-03-27 om:

att ”ge kommunstyrelsen, kommunledningsförvaltningen, utökad ram under 2023–2027 med 3 500 tkr årligen. Satsningen ska i huvudsak bestå i en ökning och/eller utveckling av förebyggande insatser gentemot yngre barn inom främst skola, fritid och/eller individ- och familjeomsorg. Detta innebär också mer uppsökande verksamhet och mer stöd till familjer och i föräldraskapet”.

Beslut togs senare om att projekttiden ska gälla fram till och med 2028.

Projektorganisation

Projektet leds av en projektledare och har en styrgrupp bestående av förvaltningschefer från barn- och utbildningsförvaltningen, individ- och arbetsmarknadsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen samt kommundirektör. Organisatoriskt är projektet placerat under kultur- och fritidsförvaltningen, detta kan komma att ändras under projektets gång. Projektledaren påbörjade sitt uppdrag i februari 2024. Inom projektets ramar rekryteras två nya funktioner sommaren 2024, en barn- och ungdomsutvecklare och en fritidslots. Ytterligare en barn- och ungdomsutvecklare anställdes i augusti 2025.

Syfte

Projektets syfte är att genom ett salutogent perspektiv främst arbeta främjande och förebyggande med insatser kring skolnärvaro för barn upp till 11 år, samt ge berörda förvaltningar nya verktyg i detta arbete. Huvudfokus ligger på yngre skolbarn i åldrarna 6–11 år. Syftet är också att främja och

öka samverkan mellan berörda förvaltningar i arbetet med att främja skolnärvaro och därigenom skapa nya arbetsmetoder.

Omfattning/avgränsning

Utgångspunkten för projektet är att arbetet ska vara främst främjande och förebyggande. Då ingången i projektet är att insatserna ska vara riktade och koncentrerade kommer huvudfokus ligga på yngre skolbarn i åldrarna 6–11 år. Projektets insatser var i en första fas i huvudsak riktade till Hubbarpskolan. Under våren 2025 utökades projektet till att innefatta även Norrskolan (sedan hösten 2025 Granelundsskolan).

Genomförande

Med det salutogena perspektivet som grund och med utgångspunkt i forskning, intervjuer med barn och vårdnadshavare, de samverkande verksamheternas erfarenheter, önskemål och behov samt omvärldsbevakning har nya arbetsmetoder arbetats fram. Dessa följs upp regelbundet och kan vid behov omarbetas och anpassas.

Förväntad betydelse

Forskning visar att verkningsfullt för att främja skolnärvaro är att arbeta med insatser som ökar barns upplevelse av trygghet och delaktighet i skolan. (IFOUS fokuserar: skolnärvaro, 2019). Därför kommer projektet till stora delar rikta in sig på just detta genom att arbeta med generella insatser utifrån ett salutogent perspektiv, med bland annat värdegrundsarbete och en ökad delaktighet i samhället i form av att främja en meningsfull fritid. Förväntad betydelse av detta är att generellt öka barnens upplevelse av trygghet och delaktighet. Stort fokus kommer också läggas på att öka vårdnadshavares upplevelse av delaktighet genom information, utbildning och inbjudan i att vara en större del av barnets olika aktiviteter genom samverkan mellan berörda förvaltningar. Förutsättningen för skolnärvaro påverkas av många faktorer: skolsituationen, familj, hälsa, fritid mm. Genom att arbeta med samverkan mellan kommunens förvaltningar förväntas projektets insatser kunna påverka flera av dessa faktorer och på så vis göra insatserna mer verkningsfulla.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Kultur- och fritidsnämnden fortsätter att hålla sin linje och eftersträvar satsningar av prosocial karaktär. Detta förväntas genomsyra samtliga verksamheter. I likhet med tidigare framskrivningar bedöms våra välfärdsutmaningar kräva en gemensam kraftsamling. En ny socialtjänstlag syftar till bredare samverkan i kommunerna och nämnden anser sig redan täcka upp delar av denna lag med existerande verksamheter och förebyggande insatser.

För att kunna växla upp och möta fler behov skulle fler resurser krävas. Ett konkret exempel är införandet av fritidskortet, som syftar till att ge fler barn och unga möjlighet att delta i fritidsaktiviteter, men som riskerar att skapa en situation där antalet barn och unga som vill delta är fler än vad vissa verksamheter har kapacitet att möta. Ett annat gott exempel är nämndens önskan att tydligare profilera arbetet med *Mötesplatser*. Detta arbete utgår ifrån devisen *goda möten - för det goda livet*, och syftar till att identifiera och uppmuntra våra kommuninvånare att mötas - i det stora som i det lilla sammanhanget.

Exempel där verksamheterna har en vilja att växla upp återfinns inom flera delar av förvaltningen och rör till exempel Hälsocenter, projekt inom folkhälsa, arrangemang och fritidsaktiviteter, ungdomsverksamhet och trygghet, aktiviteter för socioekonomiskt svaga grupper kopplat till kulturskola, friluftsliv, samt arbete med seniorer som Idrottsskolan 65+. Förvaltningen ser en potential till

ökad samverkan och utveckling när det kommer till förebyggande insatser. Nämnden noterar att det finns en bristande förståelse för alla områden nämnden faktiskt berör. Det är en fortsatt utmaning för nämnden att framhålla betydelsen av sin verksamhet.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har kultur- och fritidsnämnden i verksamhetsplanen för 2025–2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kultur- och fritidsnämndens huvudsakliga inriktning handlar om att skapa ett meningsfullt, attraktivt och tillgängligt utbud på kultur- och fritidsområdet. Verksamheten fungerar som civilsamhällets katalysator och bidrar i samverkan med övriga aktörer till människors känsla av tillhörighet och delaktighet, något som i sin tur är starkt bidragande till att fler önskar bo, leva och verka i Tranås.

Kommunövergripande mål: Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete.

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att Tranås ska bli fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete, genom att:

- Synliggöra och marknadsföra förvaltningens olika verksamheter och evenemang.

Nämndens mål 1: Synliggöra och marknadsföra förvaltningens olika verksamheter och evenemang.

	Start-värde:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Antal tillfällen förvaltningen eller nämnden omnämns i massmedia* föregående år.	193 **	(100)	100 ***	100	100

* Med massmedia avses tidningar, tidskrifter, rapporter, utredningar, radio och television.

** Avser kartläggning okt-okt 22/23, Tranås tidning + Tranåsposten.

*** Avser perioden okt-okt 2023/2024, enbart Tranås tidning.

Exempel på aktiviteter:

1. Årlig mediekartläggning okt-okt föregående år/period.
2. Respektive enhetschef följer och för statistik av förekomst i övrig media för sin verksamhet.

Koppling till handlingsplan Inriktning för Tillväxt:

2. Kommunera ut budskapet om Tranås kommun som bostadskommun och på så sätt få till stånd en inflyttning av avsedd målgrupp.

Kommentar: Kultur- och fritidsförvaltningens tillskapande av evenemang, event och annan programverksamhet samt kommunikationen av desamma, bidrar till att sprida en positiv bild av Tranås som en plats att bo, leva och verka i.

Kommentar/analys:

Årlig mediekartläggning görs oktober-oktober föregående år/period. Uppskattning av utfall per 2025-08-31 visar att målnivån för 2025 förväntas nås.

Kommunövergripande mål: Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga. Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att tillgodose en förbättrad psykisk och fysiska hälsa hos barn och unga genom: <ul style="list-style-type: none"> • Ökad samverkan med andra aktörer, såväl internt som externt. 					
Nämndens mål 2: Ökad samverkan med andra aktörer, såväl internt som externt.					
	Start-värde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Uppskattning av antalet timmar per månad avsatta för ändamålet*.	30	100+	100	100	100
* Dessa timmar avser all form av samverkan.					
Exempel på aktiviteter: Intern samverkan inom kultur- och fritidsförvaltningen samt extern samverkan (föreningar, studieförbund, övriga förvaltningar m.fl.), ex. läsläsning Epic/biblioteket, föreningssamverkan Epic, Idrottsskolan för barn, Idrott för alla-dagen, programverksamhet bibliotek/allmänskultur (ex. bokcirklar, teater, pyssel, utställningar mm.), lovaktiviteter, Funkisfabriken, Dans för Hälsa, evenemang på Kulturskolan ex. Ettornas kör, allsångskonsert F-klass m.fl.					
Koppling till handlingsplan Inriktning för Tillväxt: 3. Skapa trygghet Kommentar: Kultur- och fritidsförvaltningen vill ge alla barn och unga möjlighet till en trygg och aktiv fritid.					

Kommentar/analys:

Kultur- och fritidsnämnden har identifierat *samverkan* som en viktig faktor för att bidra till det kommunövergripande målet om förbättrad fysisk och psykisk hälsa hos barn och unga. Det är nämndens övertygelse att ett rikt kultur- och fritidsliv med dess samhällsfrämjande innebörd, ger en positiv påverkan på andra verksamhetsområden, ex. skola och socialtjänst, inte minst när det kommer till främjande och förebyggande insatser. Genom att agera *tillsammans* kan vi stärka uppväxtvillkoren för barn och unga i Tranås. Mot bakgrund av detta finns därför en uttalad målsättning - att genom tydligare samordning av program och aktiviteter dels knyta förvaltningens olika verksamheter närmare varandra, dels upprätthålla och utveckla samverkan med såväl övriga förvaltningar som med föreningsliv/civilsamhälle.

Utfall per 2025-08-31 visar att en uppskattning av antal timmar/månad avsatta för samverkan enligt ovan redan per augusti väl överskrider målnivån för 2025. Värt att notera att målnivån för 2025 (100 timmar/månad) är markant högre jämfört med föregående år (30 timmar/månad).

Kommunövergripande mål: Ökad upplevd och faktisk trygghet

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att tillgodose en ökad upplevd och faktisk trygghet genom att:

- Tillsammans med föreningsliv och andra relevanta aktörer genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort.

Nämndens mål 3: Tillsammans med föreningsliv och andra relevanta aktörer genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort.

	Start-värde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Antal trygghetsvandringar	4	4	4	4	4

Exempel på aktiviteter:

I samverkan med föreningslivet i Tranås genomför förvaltningen (Epic + fritidskonsulent) fyra st. trygghetsvandringar/år - vid dagar/tillfällen då behovet av trygga vuxna på stan anses särskilt högt, ex. vid skolavslutning och Tranås cruising.

Koppling till handlingsplan Inriktning för Tillväxt:**3. Skapa trygghet**

Kommentar: Att fler trygga vuxna vistas på stan vid tillfällen då många unga samlas ger förutsättning för tryggare och säkrare miljöer, för barn och unga men även för andra målgrupper. Samverkan mellan kommun och civilsamhälle skapar samhörighet och delaktighet och bidrar till en Vi-känsla, att "Tranås unga är allas ansvar". En god grund för att bygga tillit.

Kommentar/analys:

Utfall per 2025-08-31 visar att målnivån om fyra trygghetsvandringar under 2025 är uppnått.

Kommunövergripande mål: Minskade koldioxidutsläpp

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för minskade koldioxidutsläpp genom att:

- Medvetandegöra förvaltningens verksamheter, dess besökare och deltagare om vikten av ekologisk hållbarhet genom tillskapandet av ett antal insatser och aktiviteter.

Nämndens mål 4: Tillsammans med föreningsliv och andra relevanta aktörer genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort.

	Start-värde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Antal genomförda insatser/aktiviteter	2	7	10	10	10

Exempel på aktiviteter:

Medverkan i Klimatveckan, interna utbildningstillfällen utifrån behov i resp. verksamhet, planera/samordna transporter, uppmuntra medarbetare till hållbara färdmedel, ex. cykla till/från jobbet, lyfta/inkludera vikten av ekologisk hållbarhet i förvaltningens programverksamhet på ex. bibliotek och kulturskolan.

Koppling till handlingsplan Inriktning för Tillväxt:**9. Säkerställa hållbara transporter, resor och upphandlingar**

Kommentar: Se exempel på aktiviteter ovan.

Kommentar/analys:

Utfall per 2025-08-31 visar sju st. genomförda insatser/aktiviteter. Målnivån för verksamhetsåret 2025 (10) förväntas att uppnås.

Kommunövergripande mål: Ökad tillgång till rätt kompetens

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att tillgodose förvaltningens möjligheter till ökad tillgång till rätt kompetens genom att:

- Erbjuder kompetenshöjande insatser till förvaltningens medarbetare.

Nämndens mål 5: Erbjuder kompetenshöjande insatser till förvaltningens medarbetare.

	Start-värde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Antal kompetenshöjande insatser	20	30	25	25	25

Exempel på aktiviteter:

Deltagande i kurser, utbildningar och konferenser, jobbskuggning mm. utifrån verksamhetens behov, respektive enhetschef planerar och samordnar för sin verksamhet.

Koppling till handlingsplan Inriktning för Tillväxt:

8. Säkerställa gemensamma utbildningssatsningar i Tranåsregionen för att möta geografiska kommunens kompetensförsörjningsbehov, i dialog med interna eller externa utbildningsanordnare.

samt

2. Kommunera ut budskapet om Tranås kommun som bostadskommun och på så sätt få till stånd en inflyttning av avsedd målgrupp.

Kommentar: Genom ett proaktivt arbete med kompetenshöjande insatser erbjuds goda utvecklingsmöjligheter för förvaltningens medarbetare, därtill tillgodoses även verksamhetens behov av kompetens. Tillsammans bidrar detta till en positiv bild av förvaltningen som arbetsgivare, av vikt för budskapet som Tranås som bostadskommun.

Kommentar/analys:

Utfall per 2025-08-31 om 30 st. genomförda kompetenshöjande insatser överskrider målnivån för helåret 2025 (25 st). Målet har således redan uppnåtts.

Ekonomisk analys**Driftredovisning**

Kultur- och fritidsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Kultur- och fritidsnämnd	509	509	0
Administration	3 471	3 471	0
Administration fritid	3 811	3 811	0
Anläggningar	25 444	25 444	0
Bibliotek	11 997	11 997	0
Kulturskolan	8 779	8 779	0
Ungdomsverksamhet	2 360	2 360	0
Totalt Kultur- och fritidsnämnd	56 371	56 371	0

Åtgärder för att nå budget i balans

Ej aktuellt, helårsprognosen visar en budget i balans.

Investeringsredovisning

Kultur- och fritidsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Administration	100	100	0
Anläggningar	3 685	2 485	1 200
Bibliotek	600	1 000	-400
Kulturskolan	200	200	0
Ungdomsverksamhet	100	100	0
Totalt Kultur- och fritidsnämnd	4 685	3 885	800

Uppföljning av nämndens egna mål

Utöver de kommunövergripande målen har kultur- och fritidsnämnden egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Kultur- och fritidsnämndens egna mål: Att eftersträva en så hög grad av samhällsnytta som möjligt.

Kultur- och fritidsnämnden eftersträvar en så hög grad av samhällsnytta som möjligt genom:

- Ökade besöksantal i förvaltningens verksamheter, utökat antal elever inskrivna i Kulturskolan, utåtriktade aktiviteter/evenemang samt föreningsbesök.
- Att inom förvaltningens verksamheter genomföra riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering.

Nämndens mål 6: Ökade besöksantal i förvaltningens verksamheter, utökat antal elever inskrivna i Kulturskolan, utåtriktade aktiviteter/evenemang samt föreningsbesök.

	Startvärde:	Utfall:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Besöksstatistik Eriksberg*	336		>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Biblioteket*	8260		>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Simhall*	6380		>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Epic*	384		>>>	>>>	>>>
Besöksstatistik Hälsocenter*	35		>>>	>>>	>>>
Antal inskrivna elever på Kulturskolan**	490		>>>	>>>	>>>
Antal utåtriktade aktiviteter/evenemang som förvaltningen anordnar	250		>>>	>>>	>>>
Antal föreningsbesök	13	(8 + 11) ***	>>>	>>>	>>>

* Avser antal besökare i genomsnitt/månad, redovisat per föregående helår.

** Avser antal inskrivna elever i december föregående år.

*** 8 föreningsbesök + 11 utbildningstillfällen avseende nytt bokningssystem.

Exempel på aktiviteter:

Programverksamhet, evenemang, traditionella firanden, musikcaféserien, utställningar, skolbesök, föreningsbesök mm.

Koppling till handlingsplan Inriktning för Tillväxt:

4. Säkerställa goda idrotts/tränings/fritids/friluftslivs- och kulturmöjligheter i kommunen

2. Kommunera ut budskapet om Tranås kommun som bostadskommun och på så sätt få till stånd en inflyttning av avsedd målgrupp

Kommentar: Genom utåtriktade aktiviteter/evenemang avsedda för en bred målgrupp, hög kvalitet i förvaltningens olika verksamheter (med god besöks- och deltagarfrekvens som följd) samt en god dialog med kommunens föreningar, säkerställer förvaltningen goda idrotts/tränings/fritids/friluftslivs- och kulturmöjligheter till invånare och besökare i Tranås – vilket bidrar till bilden av kommunen som en attraktiv plats att bo, leva och verka i.

Kommentar/analys:

Kultur- och fritidsnämnden konstaterar att samtliga verksamheter, undantaget biblioteket noterar ett positivt utfall avseende besökare per 2025-08-31. Biblioteksverksamhetens negativa utfall antas kunna härledas till:

- Delvis ändrat inriktning på verksamheten till förmån för uppsökande och utåtriktat arbete utanför bibliotekslokalen (offensiva bibliotek), självservice och ej kvällsöppet på onsdagar.
- Ett lägre besökstal i juli, vilket kan kopplas till att biblioteket i år hade sommaröppettider (öppet förre timmar per vecka, ej kvällsöppet kl. 17–19 samt stängt lördagar).

Biblioteksverksamheten konstaterar samtidigt att besöksantalet för delåret 2025 är högre jämfört med samma period 2024, vilket tyder på att utfallet för 2025 torde kunna matcha 2024 års nivå. Verksamheten noterar även ett högre antal utlån jämfört med 2024, vilket tyder på att verksamhetens tjänster ändå når ut till kommunens invånare genom utåtriktat och uppsökande arbete.

Nämndens mål 7: Att inom förvaltningens verksamheter genomföra riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering.

Indikatorer	Startvärde:	Utfall:	Målnivåer:		
	2024	2025-08	2025	2026	2027
1. Mer utåtriktad och flexibel verksamhet	10	15	15	15	15
2. Genomföra tillgänglighetsanalyser i berörda verksamheter	5	5	5	5	5
3. Anordna aktiviteter/evenemang i syfte att motverka utanförskap och ensamhet hos våra äldre kommuninvånare (65+)	5	70	50	50	50

Exempel på aktiviteter:

1. Aktiviteter/evenemang utanför stadskärnan/Tranås tätort, ex. samverkan med Öppna förskolan Stoeryd, offensiva bibliotek, Bokstart mm.
2. Analys utifrån perspektivet: *vilka hinder finns att nyttja/besöka respektive verksamhet utifrån olika fysiska och psykiska förutsättningar?*
3. Idrottsskolan 65 +, Seniorklubb i simhallen mm.

Koppling till handlingsplan Inriktning för Tillväxt:

4. Säkerställa goda idrotts/tränings/fritids/friluftslivs- och kulturmöjligheter i kommunen
 3. Skapa trygghet
 2. Kommunera ut budskapet om Tranås kommun som bostadskommun och på så sätt få till stånd en inflyttning av avsedd målgrupp
- Kommentar: Se exempel på aktiviteter ovan.

Kommentar/analys:

Utfall per 2025-08-31 ligger i linje med, alternativt överskrider, målnivåerna för verksamhetsåret 2025, vilket är mycket glädjande.

Medarbetare

Kultur- och fritidsförvaltningen eftersträvar en arbetsmiljö präglad av öppenhet och delaktighet. Förvaltningens bredd och verksamheternas unika särart ställer stora krav på en levande och medveten kommunikation, såväl internt som externt. Arbetsplatsträffar och andra samverkansformer blandas med respektive ansvarig chefs möjlighet till det fria och mer informella samtalet.

Förvaltningen arbetar aktivt med berörda arbetstagarorganisationer och rådande uppfattning ger vid att en god samförståndsanda präglar dialogen. HR-representant utgör en naturlig del av ledningsgruppen. Som statistiken nedan vittnar om handlar en av förvaltningens identifierade utmaningar

om att hantera en fortsatt relativt hög sjukfrånvaro hos enskilda medarbetare. Det är inte förvaltningens bild att frånvaron primärt är arbetsrelaterad, men insatser görs kontinuerligt för att få till stånd en förbättring.

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st.) *	32	20	52	51
Andelen heltidsanställda (%) *	84,4	90,0	86,5	86,3
Sjukfrånvaro total (%) **	10,66	1,77	6,82	8,02
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%) **	1,15	1,54	1,32	0,44
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%) **	8,66	0	4,92	6,58
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr) **			51,1	67,0
Kostnad för övertid (tkr) **			145,7	90,9

*Per 2025-08-31.

**För perioden 2025-01-01 till och med 2025-08-31.

Internkontroll

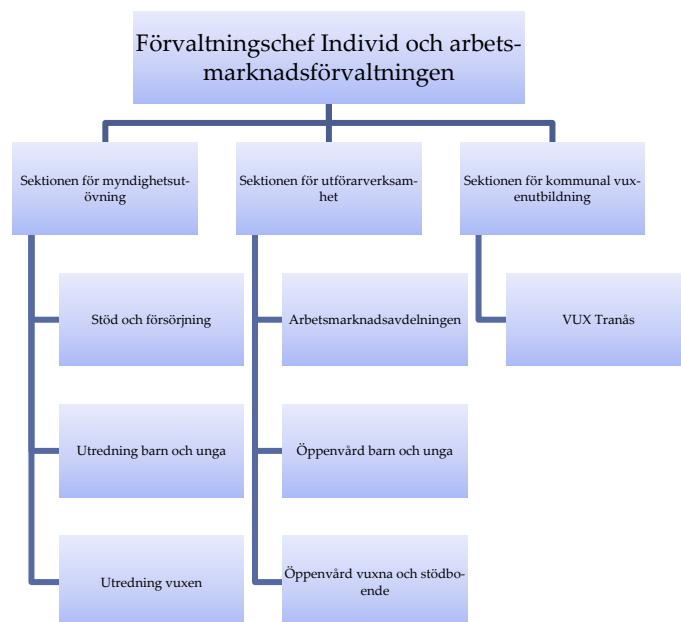
Varje nämnd ska som grund för sin styrning genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska varje år anta en internkontrollplan för kommande år senast i december. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. En uppföljning av vad som framkommit i nämndens internkontroll kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen i samband med årsredovisningen.

Nämnds specifika kontrollmoment KFN 2025

Nr	Process Externt krav Internt mål	Risk (Varför?)	Kontroll-utförare (Vem?)	Kontroll-moment (Vad?)	Kontroll- metod (Hur?)	Till KFN (När?)
1	Kemikaliehantering	Bristande rutiner för kemikaliehantering kan orsaka skada på personal, besökare och fastighet.	Verksamhetsutvecklare EC anläggning	Att det finns heltäckande rutiner för kemikaliehantering i simhallen och på Bredstorps IP, samt att dessa följs.	Stickprov 2 ggr/år	Juni, oktober 2025
2	Föreningsbidrag	Bristande rutiner avseende handläggning /utbetalning av föreningsbidrag ökar risken för välfärdsbrottslighet.	Verksamhetsutvecklare EC anläggning EC bibliotek/kultur	Att det finns fungerande rutiner för handläggning och utbetalning avs. kultur- och fritidsnämndens föreningsbidrag.	Stickprov 2 ggr/år	Juni, oktober 2025

Individ- och arbetsmarknadsnämnd

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Individ- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att fullfölja kommunens uppgifter som ankommer en socialnämnd enligt nedanstående lagar och där till hörande förordningar:

- socialtjänstlag (2001:453) avseende bistånd till barn, unga samt till vuxna med missbruk, personer som utsatts för brott/våld, som är våldsutövare samt personer som är skuldsatta eller i behov av ekonomiskt bistånd,
- lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende,
- lag (1988:970) om vård av missbrukare i vissa fall,
- lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga,
- lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,
- lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare,
- lag (1994:137) om mottagande av asylsökande,
- föräldrabalk (1949:381),
- skollag (2010:800) avseende kommunal vuxenutbildning enl. kap 20 och kommunalt aktivitetsansvar enl. kap 29 § 9.

Utöver ovanstående ansvarar nämnden även för:

- kommunens arbete inom arbetsmarknadsområdet med fokus på arbetslöshet kopplat till ekonomiskt bistånd, processen för statsbidrag inom nämndens verksamhetsområde.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Under det första verksamhetsåret har det blivit tydligt att Tranås kommun bär på en social skuld, där kontrollen över myndighetsutövningen behöver stärkas. Detta har lett till ett mer reaktivt arbetssätt som förstärker beroendet av kommunens stöd, snarare än att främja självständighet och egen försörjning. Resultatet är ett ökat antal långvariga bistandsärenden och ett växande tryck på kommunens resurser.

Kommunens växande sociala skuld kan förstås som en följd av en successiv förlust av kontroll över den myndighetsutövning som ska säkerställa stödets kvalitet, rättssäkerhet och riktning mot självständighet och egenförsörjning. I takt med att denna kontroll försvagats har en strukturell förskjutning skett från ett aktivt och målinriktat förändringsarbete till ett mer reaktivt och beroendeförstärkande arbetssätt.

Detta har lett till ett successivt ökat inflöde av individärenden, där fler människor söker stöd från Tranås kommun under längre tid och med minskad förmåga att lämna bistandsberoendet. Genom att inte fullt ut styra och leda insatserna med intentioner att individen ges rätt förutsättningar att återta kontrollen över sitt eget liv blir resultatet inte bara ett ökat ekonomiskt tryck på kommunens resurser, utan även en fördjupad och breddad problematik som ger en överbelastning för en kommun i Tranås storlek.

För att vända denna utveckling krävs en strategisk omställning mot en myndighetsutövning där varje beslut och varje insats syftar till att minska beroendet och återupprätta individens egen kraft och ansvar. Det handlar om att återta det professionella handlingsutrymmet, stärka kvaliteten i bedömningarna och säkerställa att stödet inte blir ett mål i sig, utan ett medel mot självständighet och varaktig försörjning.

Det krävs en kraftfull förändring på många nivåer såväl i förvaltningens verksamheter som i samhället i stort för att lyckas ändra förutsättningarna för Tranås kommun och dess invånare. Därför är förvaltningens utgångspunkt att hitta de delar som idag inte fungerar och där också kostnadsflödet är som störst. Detta sker genom utgångspunkt från tre processer:

Processen mellan utförare och myndighet

- Arbetet mellan dessa instanser behöver bli mer effektiv så att inte individen stannar upp i processen mot självständighet och egenförsörjning.

Samverkan mellan sektionerna

- Enligt tidigare arbete i Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen så är ett fördjupat samarbete mellan verksamheterna en grundförutsättning för en lyckad förändringsprocess. Det är av stor vikt att kommunens förvaltningar nyttjar varje krona effektivt och att det hela tiden pågår ett kontinuerligt effektiviseringsarbete där också förbättring av verksamhetens processer är vardag.

Processen "från handläggning till beslut".

- Den här processen upprättas av flera skäl. Dels för att skapa kvalitetssäkring i varje steg från handläggningen av ärendet till politikens beslut. Dels för att skapa förståelse i verksamheterna om hierarkisk struktur och tågordning för beslutsfattande. Det ger en förbättrad kontroll på ärendeflödet samt de kostnader som ärendeflödet ger.

Dessa tre processer är också det som benämns som en plan för budget i balans.

Vakanta tjänster

En annan viktig och avgörande faktor för fortsatt arbete framåt är att få till förvaltningens struktur. Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen startade med ett stort antal tjänster som antingen var vakanta vid övertagandet eller har blivit det på grund av avhopp. Det på både chefs- som handläggarnivå. Det här gör att arbetet haltar och att förvaltningens olika led inte kan nå sin fulla potential.

Men prognoserna för rekryterings- och kompetensförsörjningsprocesserna är positiva och innan sommaren 2025 kunde det konstateras att rekryteringen kring tre enhetschefer är klara och att dessa personer startar under hösten. Det faktum att fulltalighet i chefsleden börjar närma sig, gör att det finns goda förutsättningar för en ordnad struktur i förvaltningen redan vid årsskiftet 2025/2026. Med en ordnad förvaltningsstruktur ökar förutsättningarna markant för att nå de mål som Kommunfullmäktige satt för förvaltningen om en budget i balans 2028.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Barn och unga är vår framtid och för att nå social hållbarhet med stärkt fysisk och psykisk hälsa hos målgruppen samt ökad och upplevd trygghet i samhället kommer förvaltningens arbete inriktas på ökad tillgänglighet, kunskapsbaserade metoder och arbetssätt. En prioriterad process internt i förvaltningen är att få fram ett strukturerat och effektivt arbete mellan myndighet och utförare och sedan strukturerat och effektivt arbete fler förvaltningar emellan för målgruppen.

Den framtida utvecklingen internt är att ena myndighet- och utförarsektion, att tillsammans balansera behovet av att kunna ge öppenvårdsinsatser för att möjliggöra lösningar i en hemmiljö och bidra till att bygga starka nätverk runt individer. Lösningar på hemmaplan ska leda till en social hållbarhet, självständighet och delaktighet hos den unge. De externa lösningarna bör bygga på specialiserat behov hos unga som innebär en stor kostnad på hemmaplan.

Utmaningarna är att tillgängliggöra förvaltningen verksamhet så behov hos målgruppen kan förebyggas och förmågor kan stärkas. Verksamhet bör inriktas där målgruppernas behov finns och är aktiva för att nå fram och vara tillgängliga. Tillgänglighet via digital teknik – vara där barn, ungdomar och vårdnadshavare vistas.

Att arbeta med sociala insatser för barn och unga i åldrarna 0–20 innebär ett stort ansvar och en viktig möjlighet att påverka deras framtid. Målet att främja självständighet och egenförsörjning är lika relevant för den här målgruppen, även om insatserna ser annorlunda ut än för vuxna. Det handlar om att ge barn och ungdomar verktyg, stöd och förutsättningar för att kunna växa upp till självständiga individer som kan försörja sig själva och bidra positivt till samhället. Det är allmänt känt att tidiga insatser för barn och unga kan ha avgörande effekter på deras framtid. Genom att arbeta proaktivt med att stärka självförtroende, sociala färdigheter och skolprestationer kan grunden läggas för att unga ska kunna klara sig själva som vuxna. Barn som tidigt får rätt stöd, till exempel i form av trygghet i hemmet, utbildning, hälsa och social utveckling, har större chans att undvika beroende av sociala insatser som vuxna.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har Individ- och arbetsmarknadsnämnden i verksamhetsplanen för 2025-2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Nämndens mål: Fler individer som lever i självständighet och egenförsörjning.					
	Startvärde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-04	2025	2026	2027
Minskat antal hushåll i behov av ekonomiskt bistånd (medeltal för helår)	218	230	180	160	150

Kommentar/analys:

Såväl startvärde som utfall är från april månad åren 2024 och 2025. Grundanledningen till att en individ uppbär ekonomiskt bistånd är arbetslöshet eller att individen saknar inkomst av annat slag så som annat bidrag exempelvis från Försäkringskassan. I Tranås har arbetslösheten ökat sedan åren 2022–2023, då arbetslöshetssiffrorna får anses som historiskt låga. Sedan dess har sämre år genomförts och arbetslöshetssiffrorna har ökat. Det som också har ökat är den grupp individer som av olika anledningar står längre från arbetsmarknaden. Således påverkas antalet hushåll som uppbär ekonomiskt stöd från kommunen. För att dessa individer ska få möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden behöver näringslivet i en kommun vara delaktigt i individernas utveckling. Det här kan vara svårt i sämre ekonomiska tider som främst 2024 varit. Förhoppningen är om en vändning under 2026 och där också näringslivsarbetet i Tranås kommun tas ett omtag kring. Det arbetet behöver innefatta just de målgrupper som står längre ifrån arbetsmarknaden och behöver ökat stöd för att nå dit. Annars tenderar arbetet stagnera och det blir hela samhället påverkat av.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Individ- och arbetsmarknadsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	481	662	-181
Förvaltningschef	5 914	1 805	2 461
Myndighetsutövning	107 461	120 788	-13 327
Utförarverksamhet	24 952	21 539	3 413
Kommunal vuxenutbildning	20 063	17 496	2 567
Budgeterat underskott	-11 909	0	-11 909
Totalt Individ- och arbetsmarknadsnämnd	146 962	163 938	-16 976

Prognosen på ca -17 mkr påvisar att det fortsatt krävs ett intensifierat och genomlyst arbete för att nå målet om en budget i balans 2028. Dock kan det försiktigt skönjas en positiv förändring i det faktum

att de tidigare kontinuerligt ökande kostnaderna har stannat av. De tre framtagna processer som ligger till grund för strategin om en budget i balans skapar förutsättningar. Det kan redan nu observeras förändringar i såväl nedtonat antal ärenden över sommaren som krävt akut hantering samt också ökad tydlighet i de underlag som går till politiska beslut. En kontinuerlig genomlysning av verksamheterna ger ett effektiviseringsarbete som kommer att förena förvaltningens olika verksamheter i arbetet med att nå en budget i balans.

Prognos för sektion Myndighetsutövning

Sektionen består av två delar där stöd och försörjnings prognos visar en positiv avvikelse medan myndighet barn/unga/vuxna visar en negativ avvikelse. Underskottet i prognosen grundar sig i de kostnader som är kända hittills i år och en uppskattning kring vad tillkommande placeringar kan tänkas kosta under året. Detsamma gäller personalkostnader där man har behövt ha kvar konsulter längre än planerat vilket ger en negativ avvikelse jämfört med budget och tidigare prognos.

Prognos för sektion Utförarverksamhet

Sektion utförarverksamhet prognosticerar ett överskott med 3,4 mkr vilket beror på försäljning till annan kommun och aktör samt lägre personalkostnader än budgeterat pga. föräldraledighet, ej återbesatta tjänster och avslut av tjänst. Vid prognosen efter augusti månad har sektionen också kunnat ta hänsyn till statsbidrag för året som förbättrar prognosen ytterligare.

Prognos för sektion Kommunal vuxenutbildning

Sektionen prognostiserar ett överskott på 2,6 mkr vilket beror på en högre intäkt från grannkommunerna då fler grundelever läser på plats, högre intäkter från Migrationsverket, lägre kostnader för personal pga. föräldraledigheter och avslut av tjänster som inte tillsätts samt statsbidrag.

Åtgärder för att nå budget i balans

För att hitta en stabilitet i vägen framåt mot en budget i balans, har förvaltningen tagit fram 3 processer som grund för det förändringsarbete som påbörjades i och med att individ- och arbetsmarknadsförvaltningen startades.

1. Utredda och utveckla samarbetet mellan utförare och myndighet.
2. Fortsätta att utveckla arbetet sedan tidigare förvaltning med kopplingar ekonomiskt bistånd-arbetsmarknad-vuxenutbildning.
3. Skapa en kvalitetssäkrad och effektiv process från handläggning till beslut.

Dessa 3 processer kommer förvaltningen att arbeta med parallellt och med att successivt implementera i verksamheterna. Genom processerna ska en tydlighet och stabilitet växa fram hos varje individ som arbetar i förvaltningen. Processerna ska bli ett naturligt inslag i det vardagliga arbetet. Gemensamt för processerna är att de dels kommer att generera förändringar inom ekonomin men också inom verksamheternas rutiner, personalgruppernas inriktning, uppdragsbeskrivningar etc.

Investeringsredovisning

Individ- och arbetsmarknadsnämndens investeringsbehov ligger främst i reinvesteringsbehov så som uttjänta datorer, telefoner, möbler samt övrig teknisk utrustning. Hittills i år har 200 tkr av investeringsbudgeten nyttjats.

Individ- och arbetsmarknadsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen, totalt	638	638	0
Totalt Individ- och arbetsmarknadsnämnd	638	638	0

Uppföljning av nämndens egna mål

Kostnaderna för försörjningsstöd var och är fortsatt förvaltningens yttersta mått för utveckling i rätt eller fel riktning. Grundsytet med förvaltningen är att på olika sätt arbeta för att ge stöd till den individ som idag uppbär ekonomiskt stöd från kommunen i syfte att skapa förutsättningar för en egenförsörjning.

	Start- värde:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Sänkta kostnader för försörjningsstöd (enligt budget för ekonomiskt bistånd)	26,8 mkr	27 mkr	27 mkr	25 mkr	24 mkr

Kommentar/analys:

När det gäller ekonomiskt bistånd är det lätt att tro att det är signifikant med att en ökning av antal hushåll skulle vara signifikant med en ökning av kostnaderna för biståndet. Men så är sällan fallet även om en ökning av hushållen skulle dra kostnaderna hårdare åt ett håll. Varje enskilt hushåll eller enskild individ hanteras genom en individuell bedömning vilket gör det svårt att säga att en ökning av antalet skulle ge en ökning av summan för biståndet. Det som snarare utgör ökade kostnader är att det är flera som är utan arbete och många av dessa står långt ifrån arbetsmarknaden. Förvaltningens arbete kommer även fortsatt vara att hitta och förbättra vägen till självständighet och egenförsörjning. Dels genom de redan gångbara insatser som görs. Men också genom att hela tiden prova nya vägar.

- Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att se över effektiviteten i användningen av tilldelade resurser och att på ett flexibelt sätt se över och göra de förändringar som behövs för att komma närmare målet. Den senaste i raden av en sådan förändringsprocess är en ny verksamhet som kommer att se dagens ljus någon gång i början av 2026. Verksamheten, RESA - Resursenheten för studier och arbete, kommer att organiseras under sektionen för vuxenutbildning. Uppdraget är att möta nuvarande och framtida behov hos både arbetsmarknaden och eleverna på ett mer flexibelt, effektivt och individnära sätt, där varje insats utgår från målet att fler invånare i Tranås ska uppnå självständighet och egen försörjning.

Medarbetare

Individ- och arbetsmarknadsnämndens arbete ska se till att förvaltningens medarbetare och chefer har både individuella uppdrag men också ett gemensamt uppdrag i att utveckla respektive verksamhet med det gemensamma målet om fler invånare i ökad grad av *självständighet och egenförsörjning*. Förvaltningen arbetar med att medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens för att på bästa sätt kunna stötta och bidra till att fler individer kommer i arbete och egenförsörjning.

Detta säkerställs genom följande åtgärder som grund för ett gott och utvecklande arbete i Individ och arbetsmarknadsförvaltningen:

Tillitsbaserat ledarskap

Förvaltningen tillämpar *tillitsbaserat ledarskap*. Det tillitsbaserade ledarskapet handlar övergripande om en utgångspunkt där varje medlem av förvaltningen fullgör sitt uppdrag, tar sitt ansvar för att resultat återrapporteras till närmaste chef samt har tillräckligt med mandat och frihet att utföra sitt uppdrag.

Det tillitsbaserade ledarskapet bygger på att skapa tillit till organisationens medlemmar. Att ansvar tas för att leverans sker och att uppdragen slutförs. Syftet med det tillitsbaserade ledarskapet är att skapa en möjlighet för varje individ att växa i sin roll och få möjlighet att utveckla densamma. Det ska ge en stabil grund att stå på för varje medlem i respektive uppdrag samt en trygg, tydlig och säker arbetsmiljö för både chef och medarbetare.

Uppdragsbeskrivning

För att stärka det tillitsbaserade ledarskapet ytterligare ska varje individ som tillhör individ- och arbetsmarknadsförvaltningen ha en *uppdragsbeskrivning*. Uppdragsbeskrivningen innefattar det uppdrag som individen har framför sig det kommande året. Uppdragsbeskrivningen ger en tydlig och trygg överenskommelse mellan chef och medarbetare. Syftet med uppdragsbeskrivningen är att på ett tydligt sätt säkerställa att rätt fördelning av arbetsuppgifter ges, vad som förväntas i resultat, vilket ansvar och mandat som ges. Den här processen är viktig för medarbetarens delaktighet i sitt eget uppdrag samt om vilket handlingsutrymme som ges för att hantera uppdraget. Uppdragsbeskrivningen ska uppdateras en gång per år.

Arbetsmiljö

Förvaltningen arbetar aktivt och kontinuerligt med att utveckla och behålla en god arbetsmiljö. Med tydliga uppdrag som verktyg i varje verksamhet samt goda förutsättningar i varje yrkesroll för varje individ, når förvaltningen en ökad god arbetsmiljö. Ett återkommande utvecklingsområde är trygghet och säkerhetsfrågan. Här arbetar förvaltningen kontinuerligt för att stärka personalen genom olika kompetenshöjande insatser så som exempelvis handledning.

Utmaningar

Personalmässiga utmaningar handlar om att räcka till. Att som enskild medarbetare känna att man räcker till för att den individ man arbetar med kommer vidare från bidrag till arbete. En annan utmaning finns i att räcka till handlar om antalet resurser i förvaltningen förhållande till ett ökat behov i samhället Tranås kommun. Ett arbete som kommer att fortgå kommande åren är hur digitalisering kan nyttjas för att avlasta befintlig personal. Exempelvis genom automatisering

Förvaltningens möjligheter till kompetensförsörjning är förhållandevis goda och förvaltningen står sig väl i konkurrensen om arbetskraften. Flera medarbetare inom verksamhet med övervägande socialsekreterare är återvändande medarbetare. Antalet vakanta tjänster är få och vissa yrkeskategorier kommer att förändras över tid genom den nya riktning som förvaltningens organisation medför.

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	80	13	93	-
Andelen heltidsanställda (%)*	93,8%	92,3%	93,5%	-
Sjukfrånvaro total (%)**	5,81%	1,97%	5,18%	-
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	0,79%	1,93%	0,97%	-
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	3,61%	0%	3,02%	-
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			441	-
Kostnad för övertid (tkr)**			77	-

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Från 2025-01-01 har Tranås kommun två nya förvaltningar, vård- och omsorgsförvaltningen och individ- och arbetsmarknadsförvaltningen. Det gör att statistiken inte kan jämföras med föregående år.

Nämndens plan för uppföljning av privata utförare

När skötseln av kommunala angelägenheter genom avtal överlämnats till privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Enligt kommunens Program för uppföljning av privata utförare ska nämndens plan för uppföljning redovisas som en del i nämndens verksamhetsplan. Planen följs upp och redovisas i nämndens verksamhetsberättelse i samband med årsredovisningen.

Nämndens huvudsakliga privata utförare återfinns inom barnplaceringar. Utförarna följs upp kontinuerligt i myndighetsarbetet.

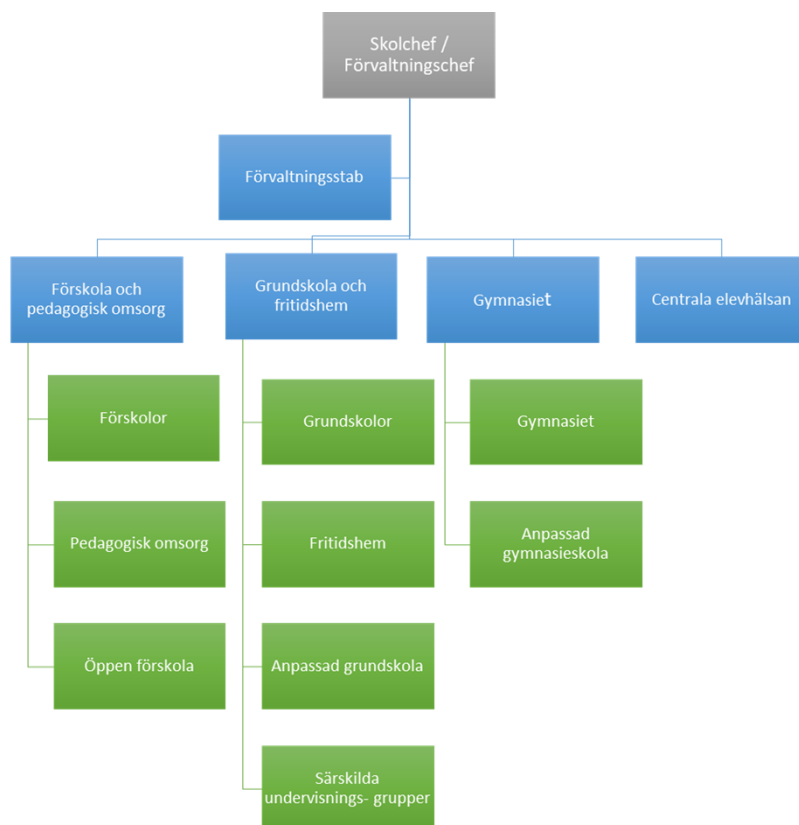
Internkontroll

Varje nämnd ska som grund för sin styrning genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska varje år anta en internkontrollplan för kommande år senast i december. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. En uppföljning av vad som framkommit i nämndens internkontroll kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen i samband med årsredovisningen.

Då nämnden är ny från 2025-01-01 har ingen internkontrollplan tagits i nämnd för innevarande år. En egen internkontrollplan kommer att arbetas fram inför kommande år.

Barn- och utbildningsnämnd

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt elevhälsa och central skoladministration.

Nämndens uppdrag är att värna skolans nationella uppdrag såsom det formuleras i de nationella styrdokumenterna och bidra till en ökad andel barn och elever som förbereds för fortsatta studier och/eller arbete. Nämnden utövar också tillsyn över verksamhet på fristående förskolor.

För att skapa kontinuitet är de prioriterade områden sedan ett par år:

- Pojkars och flickors lärande
- Trygghet och studiero
- Närvaro och det kompensatoriska uppdraget

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling men också att till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för att skapa utveckling och välutbildad arbetskraft. Tranås kommun behöver arbeta med att höja andelen individer med eftergymnasiala studier och därmed höja utbildningsnivån. Detta förutsätter god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och senare eftergymnasiala studier.

Ett led i den höjda kvaliteten är att kunna erbjuda grundskolor med likvärdig utbildning i ändamålsenliga och permanenta lokaler. Likvärdigheten innebär också en likvärdig utbildning både mellan

skolor och även mellan klasser på samma enhet. Det handlar också om att kunna bibehålla en hög kvalitet inom förskolan.

Det finns åtskilliga författningar som styr verksamheten men de lagar, förordningar och föreskrifter som främst styr barn- och utbildningsnämndens verksamhet är:

- Skollagen
- Läroplaner
- Gymnasieförordning
- Föreskrifter
- Diskrimineringslag
- Kommunallagen
- Förvaltningslagen

Förvaltningens egen utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet (SKA) i samband med nationella satsningar på ett nationellt kvalitetssystem gör att kvalitetsarbetet kommer att vara fortsatt i fokus även framöver. Förvaltningen har nyligen deltagit i Skolverkets och Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) kvalitetsdialog, vilken visade att det arbete som gjorts hittills är rätt väg att gå och ligger i linje med det nationella kvalitetssystemets intentioner. Fortsatt fokus på systematiskt kvalitetsarbete med fokus på skolutveckling pågår.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Dimensionering av gymnasieskolan är en nationell förändring som kommer att påverka även Hologymnasiets dimensionering och utveckling. Förvaltningen fortsätter att arbeta aktivt med vux- och gymnasiesamverkan tillsammans med grannkommunerna Aneby, Boxholm, Ydre och Ödeshög. Ett årshjul av aktiviteter har skapats med regelbundna träffar kring frågor som behöver hanteras. Under våren diskuterades kompetensbehov och dimensionering med samverkanskommunerna, vilka redogjorde för sina kompetensbehov. Fortsatta analyser behöver göras kring hur kommunerna tillsammans kan bidra till ökat antal arbetsplatsförlagda (APL) utbildningsplatser, eventuellt förändrat programutbud och/eller inriktningar o.s.v.

Under våren besökte representanter från förvaltning och politik "Modern arbetslivsmässa i Varberg" för att få inspiration till förbättrat arbete mellan skola och arbetsliv och vid detta tillfälle deltog även representanter från våra samverkanskommuner. Efter det har flera planeringsmöten genomförts kring en Tranåsmodell av modernt samarbete mellan skola och arbetsliv och Barn- och utbildningsnämnden kommer att fortlöpande information om fortsatt arbete.

Framtida kompetensförsörjning är en fortsatt stor utmaning, särskilt inom vissa yrkesområden som t ex yrkeslärare, men också på grund av den demografiska förändring som pågår. Lärarutbildning med praktik i egen tjänst pågår inom yrkeslärarområdet. Ändamålsenliga lokaler och förbättrad fysisk arbetsmiljö är en annan del i arbetet att skapa attraktiva arbetsplatser inom förvaltningen. Det blir också viktigt att attrahera fler elever till gymnasieutbildningar som t ex Vård- och omsorg då kommunen står inför stora demografiska förändringar med en äldre befolkning och framtida behov av kompetens.

Projekt

Granelundsskolan invigdes i samband med skolstart i augusti 2025. Kungshöjdens förskola invigdes i januari 2025 vilket innebär att projekten kring förskole- och skolbyggnationer är avslutade.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Förvaltningen står inför flera utmaningar varav förändrad demografisk utveckling är en stor och allvarlig del. Utvecklingen ser likadan ut i nästan hela landet och relativt snabbt kommer en förändring av organisationen att ske med nedläggning av två förskolor. Åsvallehults förskola har lagts ned i samband med höstterminsstart 2025 och Junkaremålens förskola kommer att läggas ned till hösten 2026. Prognoser pekar på att planering behöver ske för nedläggning av ytterligare en förskola. Samtidigt pågår en förändring där barnen inom förskolan vistas längre dagar än tidigare samtidigt och det är en utmaning att både möta det snabbt minskade barnunderlaget och samtidigt möta vårdnadshavares önskemål.

I en tid när det föds allt färre barn handlar det inte längre om att det ständigt kommer att behövas fler och fler lärare och förskollärare. Samtidigt är den framtida kompetensförsörjningen en komplex fråga då människor i arbetsför ålder blir färre samtidigt som vi kan anta att det är sannolikt att fler barn får möta behöriga lärare, inte för att lärarna har blivit fler, utan för att barnkullarna blivit mindre. Möjlighet till större likvärdighet finns genom detta. Den demografiska utvecklingen kommer att leda till behov av stöd i denna omställningsprocess. Förvaltningen inleder under hösten en process kring arbetsbrist inom förskolan för att klara anpassningar kring de, sedan 2023, minskande barnkullarna i Tranås kommun. I samband med nedläggning av en förskola lades inga varsel utan ett antal pool-tjänster tillskapades, men i samband med nedläggning av ytterligare en förskola behöver anpassningar ske utifrån barnantal.

Ett stort antal utredningar inom utbildningsområdet kommer att påverka verksamheten de närmaste åren och det blir en utmaning att hantera dessa stora och omvälvande förändringar samtidigt som den demografiska utmaningen ska hanteras. Utredningar handlar om nytt betygssystem, nationell skolpengsnorm, tid för undervisningsuppdraget, rektors ansvar, ökad kvalitet i förskola, obligatorisk språkförskola och förbättrad elevhälsa, reformerad lärarutbildning och förbättrad trygghet och studiero, för att nämna några av utredningarna. Riksdagen tog i juni beslut om tioårig grundskola från 2028. Det nationella professionsprogrammet för förskollärare, lärare och rektorer trädde i kraft i september 2025.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har Barn- och utbildningsnämnden i verksamhetsplanen för 2025-2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kommunövergripande mål:

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)
- Ökad upplevd och faktisk trygghet (social hållbarhet)
- Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)
- Ökad tillgång till rätt kompetens

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att öka antalet kommuninvånare som är i arbetet genom att:

1. Säkerställa att kvalitets/resultatnivåer inom förskola och grundskola över tid är minst över genomsnittet för kommunerna i Östergötlands och Jönköpings län.

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att förbättra psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga genom att:

1. Förebyggande och främjande elevhälsoarbete (ny lag fr 1/7 2023)

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att ökad upplevd och faktisk trygghet (social hållbarhet) genom att:

1. Bedriva ett utökat vålds- och suicidpreventivt arbete inom skolan
2. Arbeta för en lugn och trygg rast- och skolmiljö i kommunens skolor

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för minskade koldioxidutsläpp genom att

1. Minskade koldioxidutsläpp i samband med skolskjutsupphandling

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för ökad tillgång till rätt kompetens genom att:

1. Gymnasiedimensionering utifrån arbetsmarknadens och individens behov

Kommentar: Nämnden arbetar sedan ett par år med starkt fokus på systematiskt kvalitetsarbete fördelat över läsåret i tre perioder. En eftersläpning i statistik gör det svårt att följa upp i samband med delårsbokslut. För beskrivning av arbetet mot nämndes mål, utifrån de kommunövergripande målen.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Barn- och utbildningsnämnden prognosticerar för ett överskott på 8 mkr.

Förvaltningens verksamhet löper läsårsvis. Det innebär att förändringar av organisation måste göras i samband med varje nytt läsår. Som en anpassning till budget 2026 har man redan nu gjort vissa förändringar i organisationen, med lägre personalkostnader till följd, vilket är en bidragande orsak till det prognosticerade överskottet.

Barn- och utbildningsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
BU-centralt (inkl. Elevhälsan)	31 547	30 947	600
Förskola och pedagogisk omsorg	144 752	143 452	1 300
Grundskola och fritidshem	311 240	307 040	4 200
Gymnasiet	98 248	96 348	1 900
Totalt Barn- och utbildningsnämnd	585 787	577 787	8 000

BU-centralt

Barn- och utbildningsförvaltningens centrala delar består av bu-nämnd, förvaltningsledning inklusive bu-gemensamma kostnader samt centrala elevhälsan. Det prognosticerade överskottet på 0,6 mkr beror på mer statsbidrag än beräknat till Elevhälsan samt lägre personalkostnader p.g.a. vakanta tjänster.

Förskola och pedagogisk omsorg

Prognosen för förskola och pedagogisk omsorg visar ett överskott på 1,3 mkr.

Förskolans budgetram är inför 2025 anpassad till minskat antal inskrivna barn. En förändringsprocess pågår för att anpassa verksamheten till lägre barnantal. Hösten 2025 stänger t.ex Åsvallehults förskola. Med färre barn måste också bemanningen minska.

Minskningen av antal barn har under året varit större än förväntat (motsvarar i nuläget 1,7 mkr), och är den största anledningen till det beräknade överskottet.

Verksamheten för *pedagogisk omsorg* prognosticerar för en budget i balans.

Öppna förskolan prognosticerar för en budget i balans.

Grundskola och fritidshem

Prognosen för grundskola och fritidshem visar ett överskott på 4,2 mkr.

Överskottet beror främst på högre intäkter för interkommunal ersättning, högre statsbidragsintäkter samt lägre personalkostnader än budgeterat. Dessutom beräknas det nya skolskjutsavtalet medföra lägre kostnader för skolskjuts än vad som budgeterats.

Prognosen för *grundskola* visar ett överskott, medan *anpassad grundskola* och *fritidshem* prognosticerar för ett underskott.

Gymnasiet

Verksamheten för gymnasiet och anpassad gymnasieskola prognosticerar för ett överskott på 1,9 mkr.

Överskottet beror främst på lägre personalkostnader samt högre intäkter för interkommunal ersättning än budgeterat.

Investeringsredovisning

Barn- och utbildningsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Alla	5 550	10 250	4 700
Förskola	170	170	0
Grundskola	1 380	1 380	0
Grundskola - NY	15 200	10 000	-5 200
Gymnasiet	1 250	1 750	500
Totalt Barn- och utbildningsnämnd	23 550	23 550	0

En stor del av nämndens investeringar är IT-relaterade. Det handlar om utbyte av elevdatorer, personaldatorer, investering i digitala nätverk och olika typer av IT-utrustning i våra lokaler.

Den största investeringsposten i övrigt gäller den nybyggda Granelundsskolan. Den prognosticerade kostnaden beräknas dock bli lägre än vad som budgeterats för projektet.

Uppföljning av nämndens egna mål

Utifrån de kommunövergripande målen har BU-nämnden egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Kommunens nämnder och styrelser medverkar till måluppfyllelse av de prioriterade målen genom att i verksamhetsplanen definiera vad verksamheten ska arbeta mot i form av mål, aktiviteter och indikatorer som är anpassade till den egna verksamheten. Barn- och utbildningsförvaltningen har valt att prioritera starkt och att ha så få delmål som möjligt i syfte att förtydliga vad förvaltningen jobbar med och skapa en överblickbarhet och möjlighet att tydligare följa resultaten.

Nämndens mål 1: Säkerställa att kvalitets- och resultatnivåer inom grundskola över tid är minst över genomsnittet för kommunerna i Östergötlands och Jönköpings län.

Målet är att Tranås kommun ska befinnas sig bland de bästa kommunerna i landet i Koladas mätningar (grönt område). De 50% som ligger i mitten markeras med gult, medan de 25 % sämsta kommunerna markeras som röda.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
Behörighet till yrkesprogram	2024: Kommuner med 25% bästa resultat	Kommuner med 25% bästa resultat	Kommuner med 25% bästa resultat	Kommuner med 25% bästa resultat

Aktiviteter för att nå nämndens mål 1

Fokusera på ökad läsförmåga, riktade insatser för dem som inte uppfyller förväntad kunskapsnivå.

Kommentar: Nämnden arbetar sedan ett par år med starkt fokus på systematiskt kvalitetsarbete fördelat över läsåret i tre perioder. En eftersläpning i statistik gör det svårt att följa upp i samband med delårsbokslut. I nuläget är 87,1 % av eleverna i Tranås kommun behöriga till yrkesprogram jämfört med rikets 84,1% och kommunen befinner sig bland de 25% bästa kommunerna. Vecka 39 förväntas publicering av 2025 års resultat.

Nämndens mål 2: Förebyggande och främjande elevhälsoarbete

Denna indikator läggs till i kommande läsårs kvalitetsarbetet, varför inte något nuläge inte går att beskriva.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Indikator i SKA-arbetet ”Jag kan alltid lita på någon vuxen i skolan när det verkligen gäller.”		Positiv trend	Positiv trend	Positiv trend

Aktiviteter för att nå nämndens mål 2

Sedan 1/7 2023 gäller förändrat arbete kring elevhälsa. Arbetet ska vara förebyggande och främjande och utföras av all personal. Förvaltningen arbetar med olika insatser i samarbete med specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

Kommentar: Frågan kommer att ingå i innevarande läsårs enkät och kan i nuläget inte kommenteras.

Nämndens mål 3: Bedriva ett utökat vålds- och suicidpreventivt arbete inom skolan. Följa pojkars språkutveckling.

Garantin för tidiga stödinsatser infördes 2019 och innebär att obligatoriskt kartlägnings- och bedömningsmaterial ska användas i förskoleklassen och årskurs 1 för att identifiera elever i behov av extra stöd i sitt lärande.

Bedömningsstödet i åk 1 ska tidigt identifiera elever som riskerar att få eller som redan har svårigheter inom läs- och skrivutvecklingen, samt se elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling och behöver ytterligare stimulans.

Det är obligatoriskt för huvudmän att använda detta nationella bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Förskolan: (Nationella kvalitetsmål) att varje barns stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.	Nytt, uppföljning under ht	Positiv trend	Positiv trend	Positiv trend
Nationella prov åk 3 i Svenska och Svenska som andraspråk Publiceras i Kolada v 48 för 2025	Kommuner med 50% mittersta resultat	Kommuner med 50% mittersta resultat (Positiv trend med förbättringar inom det mittersta området)	Kommuner med 25% bästa resultat	Kommuner med 25% bästa resultat

Aktiviteter för att nå nämndens mål 3

Ökat arbete med pojkars och flickors lärande (förvaltningens prioriterade område). Uppföljning kring ”Hitta språket” och bedömningsstöd för åk 1.

Kommentar: Uppföljning av förskolans mål görs i verksamhetsdialogerna under höstens första kvalitetsområde ”Kunskaper, utveckling och lärande”.

En eftersläpning i statistik gör det svårt att följa upp nationella prov i samband med delårsbokslut. 2024 klarade 70 % av eleverna i åk 3 i Tranås kommun alla delar av de nationella proven i svenska och svenska som andraspråk jämfört med 68% i riket och kommunen befinner sig i övre delen av de 50% bästa kommunerna. Vecka 48 förväntas publicering av 2025 års resultat.

Nämndens mål 4: Arbeta för en lugn och trygg rast- och skolmiljö i kommunens skolor
Målet är att Tranås kommun ska befinnas sig bland de bästa kommunerna i landet i Koladas mätningar (grönt område). De 50% som ligger i mitten markeras med gult, medan de 25 % sämsta kommunerna markeras som röda. I åk 5 ligger Tranås inom det röda området, i åk 8 inom det gula området och på gymnasiet inom det gula området.

Nuläge:		Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Skolinspektionens skolenkät åk 5 ”Känner du dig trygg i skolan”	Kommuner med 25% sämsta resultatet	Kommuner med 50% mittersta resultat	Kommuner med 50 % mittersta resultat	Kommuner med 25% bästa resultat
Skolinspektionens skolenkät åk 8 ”Känner du dig trygg i skolan”	Kommuner med 50% mittersta resultatet	Kommuner med 50 % mitterstas resultat	Kommuner med 25% bästa resultat	Kommuner med 25% bästa resultat
Skolinspektionens skolenkät åk 2 (gy) ”Känner du dig trygg i skolan”	Kommuner med 50% mittersta resultatet	Kommuner med 25% bästa resultat	Kommuner med 25% bästa resultat	Kommuner med 25% bästa resultat

Aktiviteter för att nå nämndens mål 4

Fokus på trygghetsfrågor i kvalitetsarbetet. Samverka med socialtjänst och kultur- och fritid kring elever som inte får ut sin potential i skolan, i syfte att stärka så väl skolresultat som psykisk hälsa.

Kommentar: Skolinspektionens enkät åk 5 visar att Tranås kommun befinner sig i den delen med 50% mittersta resultat men i det övre spannet. 85,4% känner sig trygga i skolan. (Data för riket saknas).

Även för åk 8 befinner sig Tranås kommun i den mittersta delen men längre ned i spannet, 74,5 % känner sig trygga i skolan. Här finns mer att göra då resultatet försämrats sedan tidigare mätning.

Även gymnasiet befinner sig ibland de 50% mittersta kommunerna.

Ett fortsatt arbete krävs inom alla verksamhetsgrenar gällande detta viktiga område.

Nämndens mål 5: Minskade koldioxidutsläpp i samband med skolskjuts
Inväntar svar från entreprenörens fordonsadministrationssystem kring vilket bränsle de kör på och hur mycket koldioxid som släppts ut för 2022 och 2023.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2024	2025	2026	2027
		Positiv trend	Positiv trend	Positiv trend

Aktiviteter för att nå nämndens mål 5

Skolskjutsupphandling med minskade koldioxidutsläpp.

Kommentar: Det har visat sig svårt att hitta lämpliga indikatorer inom detta område. Exempel på förbättringar: det nya skolskjutsavtalet från höstterminen 2025 har optimerat rutterna på ett bättre sätt. Det används ett fordon färre än under tidigare avtalsperiod och vt 2026 kommer ett av fordonen att vara ett elfordon. HVO tankas i alla fordon.

Nämndens mål 6: Gymnasiedimensionering utifrån arbetsmarknadens och individens behov
Regionala underlag ligger som grund för studie- och yrkesvägledarens roll, rektors roll, samtliga lärares roll i att återspegla jobb- och studiemöjligheter för eleverna och på ett ändamålsenligt sätt ge dem valkompetens inför framtiden, t ex genom att SYV-planen används och följs. Antalet praktikplatser som SYV förfogar över behöver öka för att utmana elevers traditionella yrkesval och vidga vyerna utifrån arbetsmarknadens framtida behov.

	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Antal relevanta praktikplatser för högstadie-elever		Positiv trend	Positiv trend	Positiv trend
Andel elever som väljer yrkesprogram				

Aktiviteter för att nå nämndens mål 6

Studie- och yrkesvägledning samt projekt ”skola-arbetsliv”.

Kommentar: Under läsåret 2024/25 har det varit minskad bemanning bland SYV:arna på högstadiet och arbetet med ökat antal relevanta praktikplatser för högstadieelever har inte kunnat fortskrida på det sätt som varit önskvärt. Det är fortsatt svårt att hitta praktikplatser.

Andelen elever på yrkesprogram i Tranås (40,9%) ligger över riket (29,3%). I nuläget har vi ingen annan indikator än generell statistik från Kolada och förvaltningen behöver titta närmare på om det är lämpligare att följa utvecklingen på vissa yrkesprogram då t ex antalet elever på vård- och omsorgsprogrammet behöver öka i hela landet.

Nämndens mål 7: Bibehåll och förstärk Holavedsgymnasiets attraktivitet i Tranåsregionen				
	Nuläge:	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025	2026	2027
Andel sökande inom primärt samverkansområde	94%	Positiv trend	Positiv trend	Positiv trend

Aktiviteter för att nå nämndens mål 7

Fortsatt arbete med gymnasiesamverkan Aneby, Boxholm, Tranås, Ydre och Ödeshög

Kommentar: Efter att en elev blivit antagen och skolstart har skett sker ofta ett antal byten utifrån elevers ursprungliga val eller val av studieort. En stabilisering brukar ske i slutet av september och början av oktober.

Medarbetare

En stor utmaning för nämnden är de anpassningar som måste göras utifrån den demografiska förändring som sker. Antalet barn minskar, vilket leder till minskat behov av personal samtidigt som framtida kompetensförsörjning måste säkras. Utmaningen består i att behålla framtidsfokus och fortbildning samtidigt som verksamheter avvecklas.

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	522	113	635	655
Andelen heltidsanställda (%)*	79,7%	91,2%	81,7%	81,8%
Sjukfrånvaro total (%)**	5,09%	2,59%	5,68%	5,04%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,41%	1,56%	2,24%	2,15%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	1,63%	0,62%	1,44%	1,61%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			3 460 tkr	3 283 tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			1 042 tkr	837 tkr

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

En stor utmaning inom förvaltningen är framtida kompetensförsörjning. Frågan är som tidigare nämnts komplex då det föds allt färre barn och det inte längre kommer att behövas fler och fler lärare och förskollärare. Samtidigt är det en förhållandevis hög medelålder inom vissa yrkesgrupper, vilket leder till rekryteringsbehov. Det kommer vara fortsatt brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035. Till skillnad från tidigare prognoser väntas det totala behovet av lärare att minska. Skillnaden mot föregående lärarprognos beror främst på en lägre skattning av antalet barn och ungdomar i åldrarna upp till 18 år framöver. Förhoppningsvis kommer fler barn att få möta behöriga lärare när barnkullarna blir mindre och det i sin tur leder till en förhoppning om större likvärdighet. Den demografiska utvecklingen kommer att leda till behov av stöd i en stor omställningsprocess.

Förvaltningen kommer att arbeta med en gemensam utbildningssatsning kring samverkansavtal under hösten 2025. Samarbetet sker med SKR:s stödteam för samverkan och fokuserar på att utvecklas samverkanskulturen tillsammans med chefer, fackliga företrädare och skyddsombud inom förvaltningen.

Ett arbete pågår också med att hitta lösningar för de personalgrupper där det sker förändringar pga. nedläggning av förskolor samt övergång till extern lokalvård.

Behovet av att ersätta visstidsanställda utan utbildning samt ersätta lärare som går i pension kvarstår. För att klara behovet behövs många åtgärder som t.ex. vidareutbildning av obehöriga lärare och att fånga upp personer med annan grundutbildning, andra yrkesgrupper som kompletterar lärarna.

Nämndens plan för uppföljning av privata utförare

När skötseln av kommunala angelägenheter genom avtal överlämnats till privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Enligt kommunens Program för uppföljning av privata utförare ska nämndens plan för uppföljning redovisas som en del i nämndens verksamhetsplan. Planen följs upp och redovisas i nämndens verksamhetsberättelse i samband med årsredovisningen.

Barn- och utbildningsnämnden har privata utförare inom förskolan. Verksamhetschef för förskola genomför uppföljning vart 4:e år.

Internkontroll

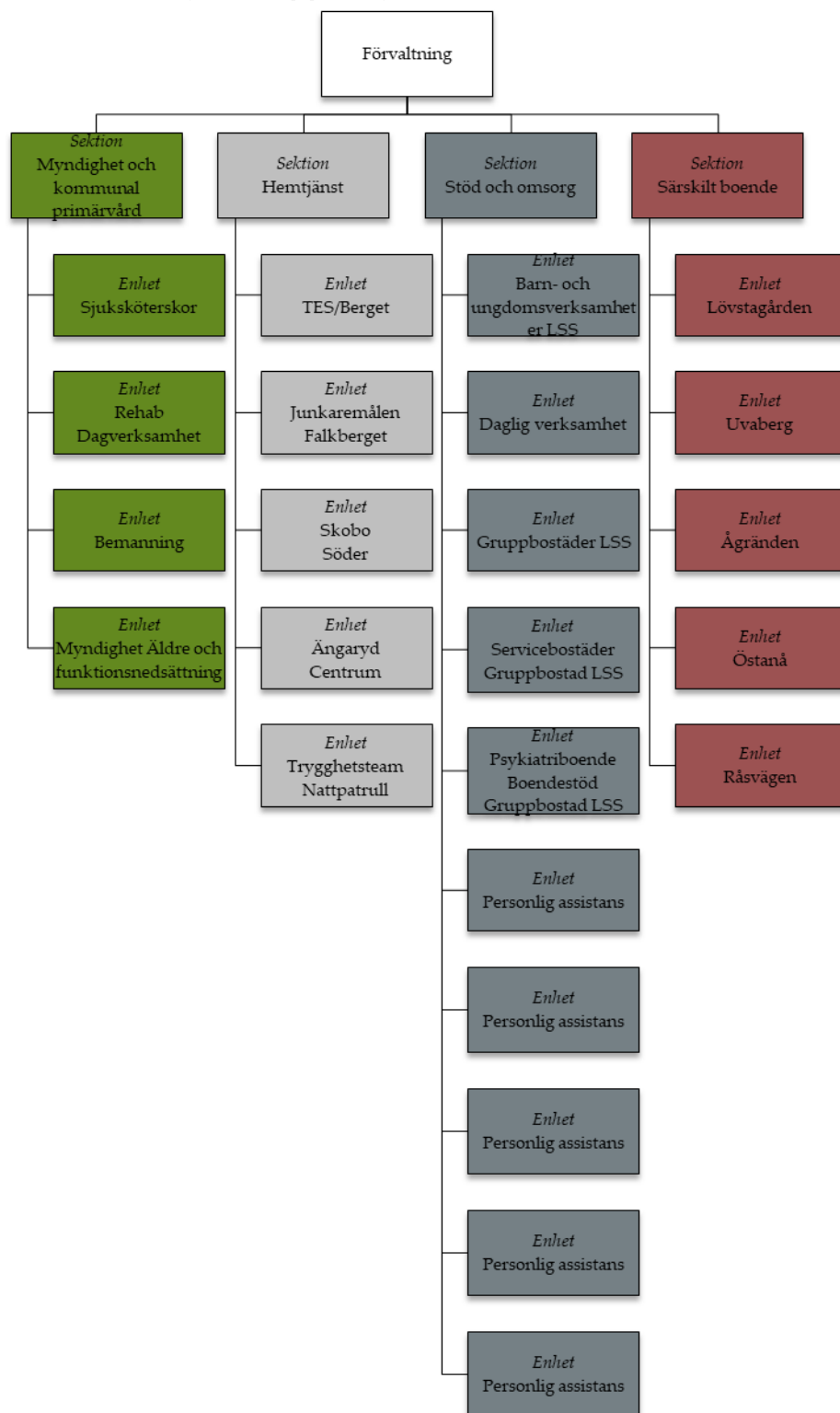
Varje nämnd ska som grund för sin styrning genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska varje år anta en internkontrollplan för kommande år senast i december. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. En uppföljning av vad som framkommit i nämndens internkontroll kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen i samband med årsredovisningen.

Barn- och utbildningsnämnden genomför årligen en risk- och väsentlighetsbedömningar inom några huvudområden och några risker har prioriterats:

1. Drivs verksamheten ändamålsenligt och kostnadseffektivt?
Risk för otillräcklig nätkapacitet vid genomförande av nationella prov
2. Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och att instruktioner är tillfredsställande.
Risk för att beslut inte tas enligt delegationsordningen.
Risk för att skriftlig barnkonsekvensanalys inte görs i tillräcklig omfattning innan beslut tas.
Risk att kränkningar inte uppmärksammas, utreds och analyseras.

Vård- och omsorgsnämnd

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Vård- och omsorgsnämnden ska tillhandahålla insatser till personer med funktionsnedsättning samt vård och omsorg om äldre i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL, 2001:453). Nämnden ska också till-

handahålla insatser till personer med funktionsnedsättning enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS, 1993:387) samt kommunal primärvård enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL, 2017:30).

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Inom ramen för planering av omställning till ny socialtjänstlag har förvaltningsinterna uppdrag med översyn av nämndens insatsutbud påbörjats. Förvaltningen har också börjat se över hur insatser kan göras mer lätt tillgängliga. Förvaltningen har även bidragit till och drivit på att forma en kommunövergripande samverkansgrupp om folkhälsoinsatser, i syfte att utveckla det förebyggande socialtjänstarbetet i kommunen.

Ersättningsmodellen för privat utförande av hemtjänst har reviderats inför 2026. Utöver det har utredning om revidering av hela tilldelningssystemet för hemtjänsten påbörjats i syfte att säkerställa en effektiv verksamhet och god prognossäkerhet.

Särskilt boende Råsvägen övergick 2025-09-01 från privat regi (Forende Care) till kommunal regi.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Befolkningsprognoser visar att andelen äldre kommer att öka i Tranås kommun tio år framåt. Detta kommer medföra ökade behov av äldreomsorg. Kommunen har också sedan flera år tillbaka sett ökade behov av (en allt mer avancerad) kommunal primärvård, en ökning som prognostiseras att fortsätta då den åtminstone delvis beror på en medveten omställning av den svenska sjukvården mot en personcentrerad nära vård.

Stora pensionsavgångar och en låg tillväxt av gruppen av människor i arbetsför ålder har inneburit att många arbetsgivare i Sverige idag har svårt att kompetensförsörja, så även vård- och omsorgsnämnden. Situationen bedöms bli så allvarlig att Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) uppmanar regering och Riksdag att öka arbetskraftsinvandringen. Kompetensförsörjningen försvåras ytterligare av att behov av äldreomsorg ökar. Kompetensförsörjningssvårigheterna är ett verkligt hot mot kommunens förmåga att säkerställa tillgång till socialtjänst, insatser enligt LSS och kommunal primärvård i enlighet med lagens krav.

Den nya socialtjänstlagen kommer kräva en förändring av nämndens verksamheter, då större och tydligare krav ställs på förebyggande arbete och långsiktig planering.

Flera år av besparingar inom verksamheterna har medfört en allvarlig påfrestning på arbetsmiljön. Arbetsbelastningen är överlag mycket hög och negativa signaler om arbetsmiljön förekommer i allt högre omfattning.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av nämndens kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har Vård- och omsorgsnämnden i verksamhetsplanen för 2025-2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Kommunövergripande mål: Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete

Vård- och omsorgsnämnden arbetar med följande för att nå kommunens övergripande mål:

- Att skapa förutsättningar för alla medarbetare att ha en heltidstjänst och möjlighet att arbeta heltid.
- Att skapa goda arbetsplatser där medarbetare trivs.

Nämndens mål: Heltidsresan

	Startläge:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Heltidsanställningar (procent)	71	70	85		

Kommentar/analys: Det är framför allt inom verksamheterna som driver särskilda boenden för äldre som andelen heltidsanställningar är både långt från målet och ej ökande. Nämndens avsikt är att ändra på detta. I övriga verksamheter har en gradvis ökning av andel heltidsanställning konstaterats.

Nämndens mål: God arbetsmiljö

	Startläge:	Utfall	Målnivåer:		
Indikatorer	2024	2025-08	2025	2026	2027
Korttidssjukfrånvaro (procent)	2,7	2,48	Ej överstiga 3%		

Kommentar/analys: Utifrån ett helårsperspektiv har nämnden låga sjuktal i sin förvaltning, vilket bedöms vara ett tecken på en väl fungerande organisation och förvaltningskultur.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Vård- och omsorgsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Vård- och omsorgsnämnden	3 787	4 176	-389
Förvaltningschef	14 105	11 493	4 689
Hemtjänst	97 469	104 903	-7 434
Särskilt boende	129 493	127 038	2 454
Myndighet och kommunal primärvård	98 128	100 455	-2 327
Stöd & omsorg	121 940	118 933	3 007
Totalt Vård- och omsorgsnämnd	464 922	464 922	0

Analys av avvikelse

Prognos för sektion Hemtjänst

Sektionen visar ett underskott på -7,4 mkr. Högre prognostiserad kostnad för privata utförare av hemtjänst, -5,7 mkr, felbudgeterad intäktsbudget för återsökning av moms, -0,2 mkr. Egenregin försämrar sin prognos vilket beror på ökad bemanning som en arbetsmiljöåtgärd i Nattpatrullen samt Planeringscentralen, ökade personalkostnader under sommaren i arbetsgrupperna med rörlig budget, samt fortsatt ökade kostnader för privata utförare.

Prognos för sektion Myndighet och kommunal primärvård

Sektionens prognos på -2,3 mkr efter augusti månad beror på flera faktorer. Dels ser sektionen en fortsatt ökning av kostnader till privata hemtjänstutförare som utför HSL-uppgifter på delegering. Kostnaden för både köpta och hyrda hjälpmedel ökar, dels för att det förskrivs fler hjälpmedel samt införs läkemedelsautomater vilket båda leder till färre insatser från kommunens personella resurser, men även att priserna för hjälpmedel stiger. Inom myndighet har vi en del inflyttning till kommunen som driver kostnader för personlig assistans, men även ett ärende som försäkringskassan tagit över vilket påverkar prognosen i en mer positiv riktning. Andra stora budgetposter som omläggningsmaterial samt inkontinensskydd följer vi noga, dessa påverkas till stor del av de patienter vi vårdar och hur omfattande deras omvårdnadsbehov är.

Prognos för sektion Stöd och omsorg

Det prognostiserade överskottet på 3 mkr beror på flera olika delar. Ett omfattande personligt assistansärende har upphört, sektionen har budget för externa placeringar men i nuläget finns inga externa placeringar, samt att ett assistansärende har beviljats fler timmar från Försäkringskassan, vilket alla ger positiva avvikelser. Förändringar i behov ses framförallt inom daglig verksamhet där antalen beslut ökar i högre takt än tidigare prognostiserat och inom servicebostäderna sker överbeläggning för att möta flera boendebeslut och undvika externa placeringar. Detta kommer att påverka personalkostnaderna på lång sikt och till viss del organiseringen av verksamheten.

Prognos för sektion Särskilt boende

Det prognostiserade överskottet på 2,5 mkr beror på lägre utfall gällande ersättningen till Ansvar och omsorg AB (Råsvägen), då det är och har varit tomma lägenheter. I prognosen finns även ökade kostnader för personal (brukare med stort omvårdnadsbehov och som kräver högre bemanning) och högre kostnad för kost än budgeterat. Kommunens korttidsplatser har inte klarat det ökade behovet och externa placeringar har behövt göras (0,2 mkr). Positiv prognos för intäkterna.

Investeringsredovisning

Vård- och omsorgsnämnden har kontinuerliga reinvesteringsbehov (ersätta uttjänta datorer, elcyklar, mobiler, möbler, m.m.). Vård- och omsorgsnämnden behöver också göra mindre nyinvesteringar i inventarier, elcyklar o dyl. som följd av renoverade/förändrade lokaler, fler hemtjänstmedarbetare etc.

Under 2025 har vård- och omsorgsnämnden en något högre investeringsbudget än tidigare år p.g.a. övergången av Råsvägen till egenregi, nya larm på gruppboende och behov av nyinvestering av inventarier inom Stöd och omsorg. Prognosen är justerad med 600 tkr då investeringsbehovet för nya Aspagården inte är aktuellt förrän 2027.

Vård- och omsorgsnämnd (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Vård- och omsorgsförvaltningen, totalt	8 700	8 100	600
Totalt Vård- och omsorgsnämnd	8 700	8 100	600

Uppföljning av nämndens egna mål

Vård- och omsorgsnämnden vill att följande åtgärder vidtas eller påbörjas under året:

Åtgärder	Kommentar/analys
Att utöka verksamhet som arbetar förebyggande med folkhälsa gentemot äldre, så att fler personer klarar ett självständigt liv en längre tid innan de behöver insatser från kommunen.	Förvaltningen har ännu inte kunnat utöka verksamheten. Däremot har en planering påbörjats i samverkan med andra förvaltningar om både fler och nya insatser i syfte att stärka folkhälsan.
Att stärka rehabiliterande arbete gentemot patienter som har skrivits ut från sjukhus, i syfte att stärka den enskildes självständighet.	Förvaltningen har inte kunnat stärka detta rehabiliterande arbete på grund av avsaknad av ekonomiska resurser.
Att införa mobila trygghetslarm.	Förvaltningen har påbörjat en förstudie, som ett underlag inför ett eventuellt projekt som ska testa mobila trygghetslarm.
Att utöka utbudet av aktiviteter för brukare på särskilt boende.	Förvaltningen har inte kunnat utöka utbudet av aktiviteter för brukare på särskilt boende på grund av avsaknad av ekonomiska resurser.
Att möjliggöra flexibla anställning för personer 65+, så att förvaltningen blir en mer attraktiv arbetsgivare för denna arbetstagargrupp.	Förvaltningen har gett i uppdrag åt HR att klargöra vilka möjligheter som finns avseende detta.
Att stärka arbetsmiljön genom arbetsavlastande åtgärder riktade till särskilt utsatta enhetschefsområden.	Förvaltningen har inte kunnat stärka arbetsmiljön avseende detta på grund av avsaknad av ekonomiska resurser.

Medarbetare

Vård- och omsorgsförvaltningen har två problem:

- 1) Det är svårt att rekrytera rätt kompetens eftersom tillgång på arbetskraft är lägre än tillgång på arbete.

2) Arbetsmiljön är inte tillräckligt bra för enhetscheferna eftersom de har väldigt många arbetsuppgifter, i många fall väldigt många medarbetare och i flera fall otillräckligt administrativt stöd.

Kompetensförsörjnings- och arbetsmiljöplan

För att komma till rätta med, eller åtminstone motverka, ovanstående problem har Vård- och omsorgsförvaltningen en plan med åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen och arbetsmiljön. Under året har sex åtgärder slutförts/implementerats, bland annat att införa s.k. springare inom Stöd och omsorg och att genomföra en översyn av ombudsroller. Förvaltningen arbetar vidare med ett tjugotal andra åtgärder eller idéer. Att åtgärda enhetschefernas arbetsmiljö bedöms dock kräva ekonomiska resurser som i dagsläget saknas.

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	556	101	657	-
Andelen heltidsanställda (%)*	65,6%	92,1%	69,7%	-
Sjukfrånvaro total (%)**	6,61%	4,13%	6,14%	-
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,48%	2,52%	2,48%	-
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	1,6%	0,83%	1,46%	-
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			4 153	-
Kostnad för övertid (tkr)**			3 458	-

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Från 2025-01-01 har Tranås kommun två nya förvaltningar, vård- och omsorgsförvaltningen och individ- och arbetsmarknadsförvaltningen. Det gör att statistiken inte kan jämföras med föregående år.

Nämndens plan för uppföljning av privata utförare

Enligt Tranås kommuns plan för uppföljning av privata utförare har Vård- och omsorgsnämnden i maj 2025 genomfört uppföljning med privata utförare inom hemtjänst (LOV-verksamhet) och särskilt boende Råsvägen (LOU-verksamhet). Uppföljningen har visat att avtal har efterlevts gällande THS Hemtjänst och Forenede Care och inga åtgärder har krävts. Vård- och omsorgsförvaltningen har en pågående granskning av den privata hemtjänstutföraren ENSA Hemtjänst.

Internkontroll

Varje nämnd ska som grund för sin styrning genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska varje år anta en internkontrollplan för kommande år senast i december. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som

gäller för samtliga nämnder. En uppföljning av vad som framkommit i nämndens internkontroll kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen i samband med årsredovisningen.

Pkt nr	Process Externt krav Internt mål	Risk (Varför?)	Kontrollutförare (Vem?)	Kontrollmoment (Vad?)	Kontrollmetod (Hur?)	Till nämnden (När?)
Kommunövergripande						
1.	Efterlevnad av ramavtal	Högre kostnader på varor och tjänster, risk för högre kostnader då samordningseffekter uteblir samt risk för skadeståndsanspråk	Upphandlingsenheten	Kontroll av att beställningar görs utifrån tecknade avtal	Upphandlingsenheten utför uppföljning per förvaltning som sammanställs och delges respektive förvaltning	feb-26
2	Kunskap om kommunens policy och riktlinjer gällande mutor och jäv	Bristande kunskap om, eller respekt för policyn och riktlinjerna kan leda till risk av förekomst av mutbrott eller andra oegentligheter	Kommunledningsförvaltningen	Kontroll av kunskap hos kommunens politiker och tjänstemän om regler för mutor och jäv samt representation	Genom enkät	feb-26
3.	Kontinuitetsplanering	Kommunens samhällsviktiga funktioner upprätthålls inte i händelse av kris	Beredskaps-samordnare	Kontroll av att kommunens kontinuitetsplanering fortskrider	Genom enkät	feb-26
Vård- och omsorgsnämnden						
4.	Skälig levnadsnivå för äldre på särskilt boende	Ohälsa bland brukare som bor på särskilt boende till följd av att de inte får tillräckligt med näring via den kost som tillhandahålls	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kontroll av åtgärder vid risk för att brukare drabbas av undernäring	Skattningsinstrumentet Mini Nutritional Assessment (MNA)	dec-25
5.	Efterlevnad av ny socialtjänstlag	Att nämnden inte efterlever den nya socialtjänstlagens krav på förebyggande arbete	Förvaltningschef	Bedömning av i vilken omfattning nämnden tillhandahåller insatser och planerar sin verksamhet så att man efterlever krav på förebyggande arbete	Skatta läget, ett bedömningsinstrument från SKR	dec-25
6.	God arbetsmiljö för medarbetare i förvaltningen	Att arbetsbelastning leder till brister i arbetsmiljö	HR	Undersökning av medarbetares åsikter om arbetsbelastning och arbetsmiljö	Digital enkät	dec-25

Tranås Stadshus AB

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Tranås Stadshus AB är ett helägt dotterbolag till Tranås kommun och syftet är att äga och förvalta aktier och värdepapper. Det finns ingen verksamhet i bolaget. Tranås Stadshus AB har två dotterbolag; Tranås Energi AB och AB Tranås bostäder. Tranås Stadshus AB har från och med 2015 en bolagsstyrelse som utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Stadshuskoncernens arbete med rapportering enligt EU:s direktiv om hållbarhetsredovisning, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), har pausats då koncernen inte längre omfattas av direktivet.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Bolagets resultat efter augusti är en förlust på -3,5 mkr efter finansnetto. Prognosen för helåret är ett utfallet om -6,9 mkr vilket är 0,2 mkr sämre än det budgeterat resultatet om -6,7 mkr.

För verksamhetsåret 2025 har kommunfullmäktige beslutat om anteciperad utdelning på 10 mkr till ägaren Tranås kommun.

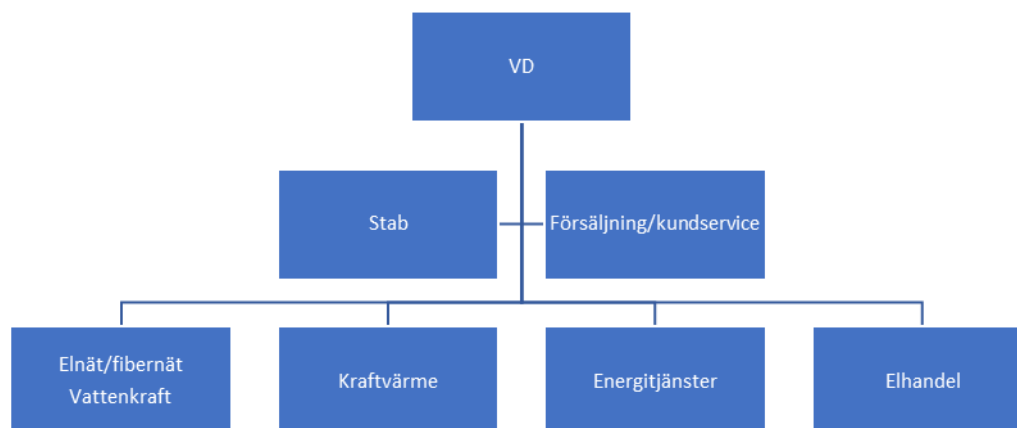
Budgeterade kostnader i bolaget avser räntekostnader samt administrativa kostnader. De ökade räntekostnaderna har en negativ påverkan på bolagets resultat, jämfört med tidigare år.

Investeringar

I bolaget finns inga investeringar.

Tranås Energi AB

Organisationsbeskrivning och uppdrag

Utdrag ur bolagsordning:

”Bolaget har till föremål för sin verksamhet att tillhandahålla invånarna inom sitt verksamhetsområde elnättjänster, optonättjänster och fjärrvärme samt driva annan därmed jämförlig verksamhet.”

Utdrag ur ägardirektiv:

”Tranås Energi AB ska genom affärsutveckling och effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser bibehålla en långsiktig hållbar lönsamhetsnivå. Lönsamhetsnivån ska vara tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt samt möjliggöra utdelning till ägaren. Kvalitets- och miljöarbetet ska genom ständiga förbättringar bidra till ökad kundnytta och samhällsnytta.

Tranås Energi AB ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor. Verksamheten ska anpassas till ekologiskt sunda system och därigenom skapa en uthållig och god livsmiljö för alla som vistas i bolagets områden. Tranås Energi AB:s miljöarbete ska ligga i linje med kommunens miljöarbete och därtill kopplade strategier samt profilera sig gällande hållbar utveckling. Tranås Energi ska också särskilt arbeta med att utveckla och bevara den biologiska mångfalden i de reglerade vattendrag som bolaget ansvarar för.

Tranås Energi AB ska fortlöpande kommunicera miljöfrågor och genom aktivt stöd och rådgivning till kunderna verka för en effektivare energianvändning.

Tranås Energi AB ska också understödja utveckling av infrastruktur för elfordon.”

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

Utbyggnad av främst fiber och till del även fjärrvärme fortlöper och då främst genom förtätningar i redan utbyggda områden. Vad gäller fibernätet är intresset bland annat stort för att överlåta interna fastighetsnät till Tranås Energi, vilket också görs i stor omfattning.

Det av bolaget överklagade miljötillståndet avseende den planerade andelsägda solparken i Älmås har prövats av mark- och miljödomstolen där bolaget fick rätt och där det nu finns en lagakraftvunnen dom. Försäljning av andelar pågår och kommer fortsatt att göra så under hösten då intresset så

här långt inte är tillräckligt för ett beslut om byggstart. Målsättningen är dock fortsatt byggnation i vår och driftsättning till sommaren.

Försäljningen av de nya och ur bolagets perspektiv riskfria elavtalsformerna går bra och både antal kunder och volym ökar i elhandelsverksamheten. Bolaget får fortsatt stor nationell uppmärksamhet för de miljöinsatser som gjorts och görs, t.ex. genom att tidigare i år presenteras som det ”goda exemplet” vad gäller miljöanpassad vattenkraft i SVT:s serie ”Fiskarnas rike”.

Projekt

Under september kommer ett fiskomlöp vid Oppeby i Bulsjöån att färdigställas. När detta är genomfört är det kvarstående hindret för att åstadkomma fri vandringsväg för fisk mellan Sommen och Lägernsjöarna undanröjt.

Projekt pågår också kring optimering av befintlig elproduktion, dels tekniskt avseende verkningsgrad och motsvarande och dels finansiellt med avseende på hur den producerade elen säljs på elmarknaden.

Elpannan i kraftvärmeverket som varit avstängd i 20 år kommer efter nödvändig upprustning att återstartas i höst. Dels kommer den användas för att producera fjärrvärme sommartid om elpriserna är mycket låga och dels kan den nyttjas för deltagande på stödmarknaderna för el.

Vidare pågår projekt kring ökad digitalisering och automatisering och därmed effektivisering inom olika delar av verksamheten, bland annat kring digitaliserad och automatiserad kundkommunikation.

Ytterligare ett större projekt som bolaget kommer genomföra är utbyte av fördelningsstationen i Glansås, vilket är en del av den sedan tidigare fastställda reinvesteringsplanen avseende elnätet.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Vid en branschjämförelse med jämförbara bolag står sig Tranås Energi relativt väl vad gäller flera ekonomiska nyckeltal, har konkurrenskraftiga priser och mycket höga värden i genomförd kundundersökning. Bolaget har också ett starkt varumärke med en tydligare miljöprofil än flertalet andra energibolag. Bolagets insatser för miljöanpassad vattenkraft och biologisk mångfald får fortsatt stor nationell uppmärksamhet och genererar en tillväxt vad gäller antal nya elhandelskunder.

En utmaning framöver är vilka krav som kommer ställas på och därmed vilka investeringar som ska prioriteras i elnätet med avseende på ökad intermittent elproduktion, främst i form av mikroproduktion, men också med avseende på energilagring liksom krav på ökad kapacitet till följd av att en allt större del av fordonsflottan kommer utgöras av elfordon.

Bolaget har utrett ett eventuellt ökat deltagande på de stödmarknader för el som etablerats av Svenska Kraftnät, t.ex. genom investering i ett större batteri för ändamålet. Lönsamheten i flera av marknaderna har dock försämrats och då främst till följd av överetablering. Det finns därför anledning att noga följa marknadsutvecklingen och att tillsvidare avvakta med en sådan investering

En osäkerhetsfaktor över tid men främst den kortsiktigt absolut största utmaningen för bolaget och branschen som helhet är tillgången och pris på biobränsle. Inför eldningssäsongen 2023/2024 höjdes priset med 77 %. Och med ytterligare 7 % inför säsongen 2024/2025. Orsakerna är flera men främst att tillgången minskat till följd av en betydande export från Sverige, vilket är en konsekvens av EU:s sanktioner mot Ryssland som i sin tur fått till följd att till exempel Baltikum inte kan importera

bränsle därifrån längre. Från 1 augusti 2025 blir det dock en prissänkning med 12 % då tillgången ökat något. Det mest sannolika scenariot på längre sikt är att det blir ytterligare prissänkningar, om än inte till tidigare nivåer. En konsekvens av det fortsatt mycket höga priset på biobränsle är att ”break-even” nivån för när det är lönsamt att producera el kommer att ligga på ca 36 öre/kWh från 1 augusti (fram till 1 augusti ca 42 öre) mot tidigare ca 19 öre men också att vinsten avseende elproduktionen blir lägre även vid högre elpriser.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av bolagets kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har Tranås Energi AB i verksamhetsplanen för 2025-2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Utifrån mål och inriktning bidrar bolagets verksamhet i sig och på det sätt den bedrivs till att de kommunövergripande hållbarhetsstrategierna efterlevs och att Tranås ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i. Särskilt kan noteras att tillgängligheten till säker och snabb uppkoppling via fiber i princip är 100 % liksom att det klimat- och miljöarbete som bolaget bedriver som förutom minskade koldioxidutsläpp också handlar om naturvård och biologisk mångfald bidrar till en attraktiv boendemiljö.

Bolaget tillhandahåller viktig infrastruktur i form av el, värme och fiber till befintliga företag inom kommunen men givetvis också i samband med nyetableringar. Detta ska bolaget göra på ett så kostnadseffektivt, samordnat och serviceinriktat sätt som möjligt.

Bolaget har vidare ett nära samarbete med olika utbildningsanordnare såsom grundskola, gymnasie, yrkesutbildning men också universitet och högskola. Inom ramen för detta erbjuder bolaget PRAO, praktikplatser och möjlighet till examensarbete.

Vad gäller handlingsprogrammet till ”Inriktning för tillväxt” har bolaget specifikt uppdraget att genomföra en översyn av gatubelysningen syftande till att ge förslag på förbättringar ur ett trygghetsperspektiv.

Hållbarhetsstrategierna är i övrigt i tillämpliga delar en integrerad del i bolagets affärsplan.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Tranås Energi AB (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Resultat efter finansnetto, tkr	17 021	10 500	6 521
Totalt Tranås Energi AB	17 021	10 500	6 521

Under årets första åtta månader har en mindre mängd el överförts på elnätet än beräknat. Detta orsakat av konjunktur men också temperatur liksom en stor andel mikroproduktion i nätet. Avseende det sistnämnda kommer budgeterad förbrukning justeras i budget 2026. Då det varit varmare än normalt har också en mindre mängd fjärrvärme sålts än budgeterat. Vidare har underhållskostnader avseende kraftvärmeverket överskridits något gentemot budget under sommaren till följd av ej planerade men nödvändiga åtgärder, vilket också förklarar den något sänkta prognosen för helår jämfört med 31 maj. Den avgörande orsaken är dock ett sämre resultat från elproduktionen i kraftvärmeverket än budgeterat. Till följd av mindre volym såld fjärrvärme och därmed ett lägre värmeunderlag än beräknat har också en mindre volym el producerats. Elpriserna har dessutom periodvis varit lägre än de budgeterade och ett relativt stort antal dagar även lägre än ”break-even” nivån för när det varit lönsamt att producera el (42 öre/kWh).

Prognosen för helår är mycket osäker och kan ändras främst beroende på ej påverkbara faktorer såsom elpriser och temperatur och då i huvudsak under sista kvartalet. Bolagets resultat genereras till största delen under första och sista kvartalet. Under sommarmånaderna föreligger en budgeterad förlust.

Åtgärder för att nå budget

Vissa underhållsåtgärder som ej påverkar leveranssäkerheten har flyttats framåt i tiden och vissa andra kostnadsdrivande planerade aktiviteter och åtgärder har ställts in eller pausats. Se även punkt Projekt vad gäller lönsamhetsförbättrande projekt där den under september driftsatta elpannan i kraftvärmeverket kan komma att anslutas till stödmarknaderna för el senare i höst och därmed förbättra bolagets resultat redan innevarande år.

Investeringsredovisning

Tranås Energi AB (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Ny fördelningsstation Glansås	25 000	15 000	10 000
Ställverk mm. Äldre delen värmeverket	10 000	10 000	0
Ny nätstation Åsagatan, Bullahult	3 000	3 000	0
Fiskväg Oppeby	4 500	4 500	0
Återstart elpanna	3 000	3 000	0
Utbyggnad elnät, fibernät och fjärrvärme	5 000	9 000	-4 000
Gatljus	9 000	9 000	0
Övrigt	4 000	5 000	-1 500
Totalt Tranås Energi AB	63 500	59 000	-4 500

Ny fördelningsstation Glansås kommer på grund av långa leveranstider färdigställas under 2026 och inte som budgeterat 2025. Utbyggnad av fibernätet kommer genomföras i större omfattning än beräknat. Avvikelsen gällande ”övrigt” avser tidigare lagda investeringar i elfordon med anledning av bolagets deltagande i Energikontor Norra Smålands projekt V2x.

Uppföljning av bolagets egna mål

Bolagets mål enligt ägardirektivet gällande avkastning på eget kapital 9 % (för 2025, 7 %) och soliditet 20 % följs upp årsvis.

Bolaget har vidare affärsmål för respektive verksamhetsområde liksom kvalitets- och miljömål med handlingsplaner som indirekt bidrar till de övergripande målen och strategierna liksom ägardirektivets krav på avkastning och soliditet enligt ovan. Dessa återfinns i den årligen reviderade affärsplanen och följs upp månadsvis

Medarbetare

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Bolaget har ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, ”Winningtemp”. Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	16	39	55	52
Andelen heltidsanställda (%)*	79	97	93	92
Sjukfrånvaro total (%)**	1,5	1,8	1,7	2,2
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,5	1,8	1,7	2,2
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0	0	0	0
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**	Beräknas ej. Inga vikarier			
Kostnad för övertid (tkr)**	58	296	354	299

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Korttidssjukfrånvaron ligger stabilt mellan 1,5-3 % över tid. Ingen arbetsrelaterad korttidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaro har över tid varit sällan förekommande. Ingen i år eller motsvarande period föregående år.

Internkontroll

Bolaget är kvalitets- och miljöcertifierat enligt ISO 9001 och ISO 14001. Dessa system omfattar verksamhetens samtliga delar och inkluderar identifiering av risker, sannolikheten för att ett fel inträffar och en bedömning av vilka konsekvenser det kan medföra för verksamheten. Inom ramen för ISO-systemen genomförs årligen två revisioner, en intern och en extern. Dessa genomförs utifrån upprättade revisionsplaner och med efterföljande revisionsrapporter. Den externa revisionen, som rapporteras till styrelsen, utförs av Qualify revision. Utöver det ovanstående fastställer styrelsen en årlig intern kontrollplan som 2025 består av nedanstående punkter:

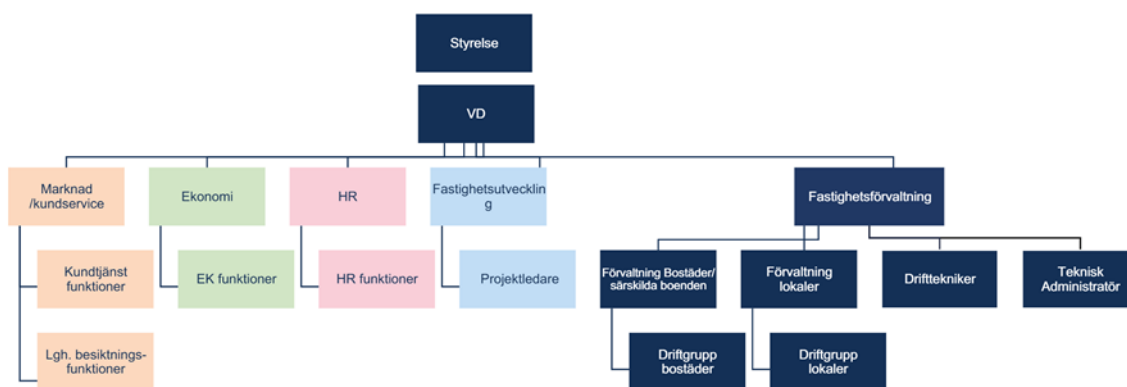
- Beslutade men ännu ej genomförda investeringar (Investeringsbudget 2024 och bakåt)
- Beredskapsplan
- Efterlevnad Cybersäkerhetslagen

AB Tranåsbostäder

Organisationsbeskrivning och uppdrag

AB Tranåsbostäder ska tillhandahålla ett brett och anpassat utbud av bostäder och lokaler i Tranås kommun. Bolaget ska på Tranås Stadshus AB:s uppdrag äga och förvalta kommunala verksamhetslokaler. Bolaget ska genom nyproduktion på affärsmässiga villkor och till god kvalitet medverka till att trygga bostadsförsörjningen i kommunen samt vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden och därigenom bidra till att utveckla Tranås som attraktiv kommun. Affärsutvecklingen ska bedrivas med starkt kundfokus. I enlighet med Tranås Kommuns inriktning för tillväxt har bolaget möjlighet att förutom hyresrätt även erbjuda bostadsrätt samt äganderätt till försäljning samt utveckla den kommersiella verksamheten.

AB Tranåsbostäder ska bedriva verksamheten så att en uthållig lönsamhetsnivå kan bibehållas. Genom konkurrenskraftiga hyror, hög kvalitet i utbud och service samt en effektiv organisation ska bolagets utveckling säkras. I sina relationer med kunder och omvärld ska AB Tranåsbostäder präglas av affärsmässighet, kvalitets- och miljöutveckling, tillgänglighet och god service. Miljöpåverkan ska begränsas och ett effektivt resursutnyttjande eftersträvas. En bra boende- och vistelsemiljö ska skapas i bolagets anläggningar.

Verksamhetsåret 2025

Viktiga händelser och beslut under året

- Höga krav på uthyrningsprocess för bibehållen låg vakansnivå

Bolaget noterar en situation med höga vakanser i kommunen överlag kopplat till en generellt sett utmanande ekonomisk situation i samhället samt vikande kundunderlag. Vi ser dock att bolagets vakansnivå väsentligt understiger snittet i Tranås. Kraven är även fortsatt höga på standard och service för såväl boende som lokaler och känslan av trygghet. Här upplever Tranåsbostäder sig som en attraktiv hyresvärd genom vår uthyrningsprocess med trygga områden, vikten av en god sammansättning av bostads- och lokalhyresgäster i våra fastigheter och fokus på kundens behov och önskemål inom ramen för en hållbar fastighetsförvaltning.
- Sommens Strand AB (Sommens Camping)

Sommens Strand AB har sagt upp arrendeavtalet för ändring av arrendets omfattning. Detta med grund i de synpunkter som erhållits från Bygg- och Miljöförvaltningen. Dialog pågår och vi har

goda förhoppningar om att kunna arrendera ut campingen efter vidtagna säkerhetsåtgärder.

Projekt

- Uppförande av psykiatriboende, Backen 7
Bolaget har fått i uppdrag att uppföra ett nytt psykiatriboende på fastigheten Backen 7. Mark- och miljödomstolen har beslutat att avslå inlämnad överklagan avseende godkänt bygglov. Domen vann laga kraft 2025-07-31. Arbetet pågår med uppdatering av förfrågningsunderlag inför upphandling under hösten 2025. Preliminär byggstart Q1 2026.
- Nytt korttidsboende LSS, (Parkgårdens verksamhet)
Arbete med förfrågningsunderlag pågår inför upphandling enligt LOU hösten 2025. Preliminär byggstart Q1 2026.
- Kartritaren 1 (Norrskolan)
Upphandling är avslutad avseende förändring av grundskola till vuxenutbildning. Projektet pågår. Beräknad inflyttning februari 2026.
- Svanen 10 (Kuran-fastigheten)
Hus A (mot Storgatan): projektering pågår för att färdigställa hiss och trapphus samt tekniska installationer för att göra samtliga våningsplan uthyrningsbara är avslutat.
Hus B (mot Brunnsparken): detaljplanearbete pågår. Rivningslov är erhållet och upphandling av rivningsentreprenör är avslutad. Projektstart i september månad.
Hus C (utmed Ågatan): detaljplanearbete pågår. Rivningslov är erhållet och upphandling av rivningsentreprenör är avslutad. Projektstart i september månad.

Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Med grund i bolagets (koncernens) uppdrag, inriktning och mål samt att vara en viktig aktör i utvecklingen av Tranås finns utmaningar av varierande omfattning för verksamheten framåt. En strategisk och viktig utgångspunkt är affärsplanen som hanterar strategier och prioriterade aktiviteter för att hantera utmaningar och nå bolagets mål. Detta skapar ramar och ger inriktningen för det arbete som tas vidare inom bolagskoncernen. Arbetet och de aktiviteter och delmål som genereras är väsentliga för måluppfyllelsen av affärsmålen såväl kort- som långsiktigt.

Tranåsbostäder upplevs utifrån ett kundperspektiv som en av de bästa hyresvärdarna i landet, där vi återigen placerat oss som topp 25 efter genomförd NKI-undersökning (Nöjd Kund Index).

Bolagets värdegrundsarbete och grupputvecklingsinsatser ger positiva resultat även i årets medarbetarundersökning.

Det nya ägardirektivet från år 2023 skapar också fler utvecklingsalternativ med möjligheten att kunna erbjuda fler upplåtelseformer än tidigare. Detta kommer bidra till att marknaden kan erbjudas ett mer varierat utbud av olika boendeformer som kan locka fler invånare till kommunen. Denna utveckling är i linje med den av kommunfullmäktige beslutade strategi för tillväxt.

Bolagets kommunikationsstrategi är också en del i arbetet och dess syfte är att tydliggöra vad och hur vi ska kommunicera externt och internt för att nå affärsmålen. Den ska tillse en röd tråd i all kommunikation och vara till hjälp vid beslut kring agerande och prioritering. Genom det arbete som sker ska vi skapa en balans mellan det attraktiva erbjudandet för kunden och en långsiktig hållbarhet för verksamheten och kommunen.

Utöver de positiva möjligheter som tillskapas bolaget framåt, finns även parametrar som påverkar i motsatt riktning. Tidigare omvärldsläge med inflation, höjda räntenivåer och krig påverkar verksamheten men har avstannat och vi upplever en större stabilitet framåt. Utmaningen med långsiktigt hållbara investeringar har blivit allt större de senaste åren i och med rådande omvärldsläge. Det har lett till fördyringar för större bostadsprojekt, vilket leder till framskjutna projektstarter. Detta gäller generellt inom bostadsexploatering.

För att hantera ett nytt normalläge avseende räntenivå och en stigande kostnadsmassa i kombination med återhållsamma förändringar på intäktssidan, krävs strategiska fastighetsplaner och en stärkt kostnadskontroll för löpande prioriteringar och uppföljning. Detta gäller samtliga delar i verksamheten.

Det finns även framtida utmaningar i hanteringen av tomställda kommunala verksamhetslokaler som under år 2025 realiserats. Hanteringen av dessa lokaler kan på längre sikt påverka bolagets resultat negativt.

Tillsammans med Tranås kommun arbetar bolaget aktivt med lokalfrågor både på strategisk och operativ nivå. Utifrån detta arbete tas kommunens lokalförsörjningsplan fram och med grund i kommunfullmäktiges beslut bestäms vilka investeringar som kommer att utföras i framtiden. Detta arbete påverkas också utifrån rådande marknadsläge och påverkar således även Tranås bostäders verksamhet.

Utvecklingen av de kommersiella fastigheterna sker utifrån affärsmässiga principer och ökad attraktivitet för kommunen, där långsiktig avkastning prioriteras och påverkas naturligtvis på liknande sätt som övriga delar av bolagets verksamhet kopplat till drift och investeringar.

Målsättningen är att verka för en långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning- och utveckling genom att arbeta utifrån affärsplanen och bolagets beslutade hållbarhetsmål men även bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

Uppföljning av bolagets kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att Tranås kommunkoncern ska arbeta mot fem kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier (inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet samt strategi för ekologisk hållbarhet):

1. Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
2. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
3. Ökad upplevd och faktisk trygghet
4. Minskade koldioxidutsläpp
5. Ökad tillgång till rätt kompetens

För att bidra till kommunens övergripande mål har bolaget i verksamhetsplanen för 2025-2027 beslutat om egna mål med indikatorer och aktiviteter som är anpassade efter den egna verksamheten.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Koncernen AB Tranås bostäder (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Kommunala verksamhetslokaler	10 283	9 700	-583
Bostäder	12 380	9 000	-3 380
Kommersiella lokaler	2 837	2 150	-687
Resultat före underhåll	25 500	20 850	-4 650
Planerat underhåll	-19 000	-15 250	-3 750
Koncernen AB Tranås bostäder	6 500	5 600	-900

Ack utfall per 250831 uppgår till cirka 1,2 mkr och är resultatmässigt ca 2 mkr lägre än budget. Helårsprognosen för resultatet har däremot uppjusterats från föregående rapporteringstillfälle, vilket kommenteras vidare nedan. Budgeten läggs utifrån en nivå för att klara kravet för avkastning på eget kapital.

Efter att bokslutet för 2024 fastställts är det egna kapitalet lägre än utgångspunkten för budgeten. Vi har tidigare bedömt att samma resultatnivå ska kunna uppnås för året men utifrån nuvarande läge är detta inte möjligt. Däremot har resultatprognosen kunnat höjas något från föregående prognostillfälle.

Intäkter

Ack utfall per 250831 uppgår till cirka 150 mkr och är resultatmässigt ca 1,3 mkr lägre än budget. Detta beror främst på en månad mindre intäkt för Granelundsskolan med avtalsstart en månad senare än budgeterat samt en lägre hyresnivå med anledning av ett lägre projektutfall än ursprunglig budget. Prognosen för helåret uppskattas till drygt 1,3 mkr lägre intäkter än budgeterat och har samma orsak som avvikelsen i ackumulerat utfall. Lägre intäkter än budgeterats noteras även för en kommersiell hyresgäst, där ingen justering av hyresavtal skett som tänkt med grund i ett framskjutet projekt avseende fullt färdigställande.

Dessa båda avtal innebär ca 2,6 mkr lägre intäkter för koncernen. Lägre hyresintäkter kopplas även till dotterbolaget Kungsbacken 3:6 AB, där intäkterna prognosticeras bli väsentligt lägre än vi hoppats på pga en lägre nivå för uppbokade uthyrningsnätter så här långt (-0,4 mkr). Tack vare en positiv avvikelse mot budget avseende hyresbortfall såväl i ackumulerat utfall som i helårsprognosen blir avvikelsen på intäktssidan inte större än 1,3 mkr. Gällande de finansiella intäkterna prognosticeras de bli ca 1,3 mkr lägre än i budget med anledning av framflyttade projektstarter samt att koncernkrediten nyttjas i dagsläget med en lägre kostnad än för upplåning

Kostnader

Kapitalkostnader uppgår per 250831 till ca 66 mkr, vilket överstiger budget med knappt 2 mkr. Det högre utfallet jämfört med budget beror främst på att Granelundsskolan färdigställts och belastar utfallet för avskrivningar samt att denna del som tidigare nämnts inte funnits med i budget. Fler projekt har nu även färdigställts och aktiverats i perioden. Helårsprognosen är uppjusterad med 6,2 mkr och de enskilt största posterna i avvikelsen mot lagd årsbudget avser avskrivning Granelundsskolan

där det upptäckts att den av misstag inte summerats in i ursprunglig budget (4 mkr), justering för prognos avskrivning Kungshöjdens förskola efter färdigställt projekt (1 mkr) samt övriga justeringar för hur underhållsplanen avseende projekt ser ut per augusti månad. Utöver avskrivningar har räntekostnadsprognosen justerats ned (1 mkr), då utfall på räntenivåer ligger något lägre än budgeterat samt nyttjande av koncernkredit istället för nyupplåning utifrån räntebilden.

Övriga kostnader:

Övriga kostnader uppgår per 250831 till 68,6 mkr och är i nivå med budget. Däremot har helårsprognosen justerats ytterligare och är nu ca 9,8 mkr lägre än ursprunglig budget.

Posten övriga externa tjänster har nedjusterats (0,3 mkr) i och med att arbetet med CSRD har pausats pga "stop the clock" men även då bolaget valt att inte implementera samtliga moduler i fastighetssystemet som budgeterats för vilket medför lägre konsultkostnader för implementering. Detta beslut innebär även att kostnaden för system blir lägre för året än budgeterat (0,6 mkr). Utifrån en uppdaterad bedömning av förstudiebehov och dess genomförande har även prognosen för denna kostnad dragits ned (0,7 mkr) och omprioriteringar skett. För att kunna nå det procentuella målet för avkastning på eget kapital krävs neddragningar för året och det som i dagsläget inte kan tas bort från de rörliga och påverkbara delarna av kostnadsmassan behöver skäras bort i bolagets underhållsbudget för året. I dagsläget innebär det att underhållet har dragits ned med 4 mkr från årsbudget men har kunnat ökas med ungefär lika mycket från föregående prognostillfälle.

Detta bl.a. tack vare framgångsrikt arbete inom energisidan, där vi nu dragit ner helårsprognosen med ca 3 mkr som därigenom kan nyttjas till underhållsåtgärder som tidigare behövt skäras bort.

Åtgärder för att nå budget

Koncernen har en budget i balans utifrån grundförutsättningen med nivå för avkastning på eget kapital. Resultatnivån i prognosen är nedjusterad mot budget men uppjusterad mot föregående prognos.

Investeringsredovisning

Koncernen AB Tranås bostäder (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
<u>Bostadsfastigheter</u>	0	0	0
<u>Kommunala fastigheter</u>	89 000	88 600	-400
Granelundsskolan, nybyggnation	42 000	66 632	24 632
Parkgården	15 000	1 000	-14 000
Psykiatriboende, Backen 7	12 000	1 000	-11 000
Övriga investeringar	20 000	19 968	-32
<u>Kommersiella fastigheter</u>	1 000	2 700	1 700
<u>Ej specificerad investeringsbudget UH</u>	27 300	37 000	9 700
<u>Dotterbolag</u>	73 000	10 000	-63 000
Totalt koncernen AB Tranås bostäder	190 300	138 300	-52 000

Koncernen har en budget för året på 190,3 mkr. Helårsprognosen har under året justerats med anledning av beloppsjusteringar över årsskiftet avseende Granelundsskolan, framflyttning av nybyggnad psykiatriboende (Backen 7) som överklagats respektive tidsförskjutning framåt i projektet med Parkgården samt inom dotterbolag jämfört med den tidsplan som var aktuellt i samband med budgetbeslutet. Nedjustering har även skett efter att rivningsentreprenaden kopplat till fastigheten Svanen 10 visar på en lägre kostnad än vad som budgeterats för.

Med grund i beslut som tagits sedan föregående prognostillfälle, konstaterar vi nu att det sker ytterligare framflyttningar i framförallt bostadsprojekt (Biljarden 14, Junkaremålens Strand). Detta innebär att investeringarna för året justeras ned ytterligare och uppgår nu till 138 mkr.

Granelundsskolan

Verksamheten har tagit lokalerna i bruk och ordinarie verksamhet pågår. Projektet har följt lagd tidsram och understiger ursprunglig investeringsbudget med cirka 16 mkr, vilket medför en lägre grundhyra med ca 400 tkr. Hyresavtalet gäller från 2025-07-01.

Uppföljning av bolagets egna mål

Utöver de kommunövergripande målen har bolaget egna mål med indikatorer och aktiviteter som följs upp och utvärderas under verksamhetsåret.

Mål för bolaget utifrån ägardirektivet avser nivå på soliditet samt avkastning på eget kapital. Övriga mål i enlighet med beslutad affärsplan.

Soliditet samt Avkastning eget kapital Koncernen AB Tranås bostäder					
	Budget	Prognos	Målnivåer:		
Indikatorer	2025	2025	2026	2027	2028
Soliditet, börkrav	11,5 %	12 %	16 %	16 %	16 %
Avkastning på eget kapital, börkrav	3 %	2,7 %	2 %	2 %	2 %

Medarbetare

Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	12	17	29	27
Andelen heltidsanställda (%)*	100	94	97	100
Sjukfrånvaro total (%)**	1,5	3,1	2,4	2,2
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	0,9	2,3	1,7	1,7
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0	0	0	0
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**	24,0	75,5	99,5	76,0
Kostnad för övertid (tkr)**	29,7	175,9	205,6	229,1

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Värdegrunden har de senaste åren varit och fortsätter även framåt att vara en viktig grund för bolaget och dess medarbetare och ska genomsyra arbete, beslut och förändringar på AB Tranås bostäder. Den årliga medarbetarundersökningen har genomförts och visar fortsatt mycket goda resultat, vilka bearbetas löpande genom handlingsplaner och aktiviteter. Områden i särskilt fokus med planerade insatser och aktiviteter kommer att vara upplevd stress samt sömnsvårigheter.

Vi är glada över att sjukfrånvaron är fortsatt låg och sjuktagen är de lägsta sedan år 2010.

Under det senaste året har rekryteringar skett inom såväl driftsorganisation som inom administrativa delar av verksamheten. Rekrytering pågår inom HR-området för att ersätta tidigare interimslösning samt controller till ekonomiavdelningen. Bra rekryteringar och introduktioner för nya medarbetare har resulterat i positiv påverkan på verksamheten i stort och personalgruppen som helhet, vilket gör detta till en viktig process även framåt.

Arbetet med grupputvecklingsinsatser fortsätter med syftet att utveckla såväl enskilda grupper som verksamheten i stort. Målet är en effektiv och samverkande verksamhet som bidrar till utvecklingen inom de strategiska fokusområdena. Genom det systematiska arbetsmiljöarbetet säkerställs kvalitet och ständiga förbättringar utifrån lagar, krav, riktlinjer och verksamhetsmål.

Internkontroll

Bolaget arbetar löpande med intern kontroll utifrån Coso-modellen, vilket innebär att vi skapar en rimlig säkerhet för att bolagets mål uppnås inom följande områden;

- Ändamålsenligt och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

Bolaget arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser två gånger per år för den löpande verksamheten och en gång per år utifrån styrelsens ansvar. Dessa riskanalyser ligger till grund för strategier och prioriterade aktiviteter för att nå koncernens mål.

Som grund i det löpande riskhanteringsarbetet ligger en god kontrollmiljö, riskvärderingar och kontrollaktiviteter. För kontrollaktiviteterna utarbetar vi automatiserade kontroller i system i möjligaste mån för att minimera risk. Grunden för detta är vår *Delegationsordning samt attest- och utanordningsinstruktion* som beslutas av styrelsen årligen.

VD och ekonomichef informerar styrelsen årligen om genomförda kontrollaktiviteter och risk- och sårbarhetsanalyser i enlighet med styrelsens arbetsordning.

www.tranas.se